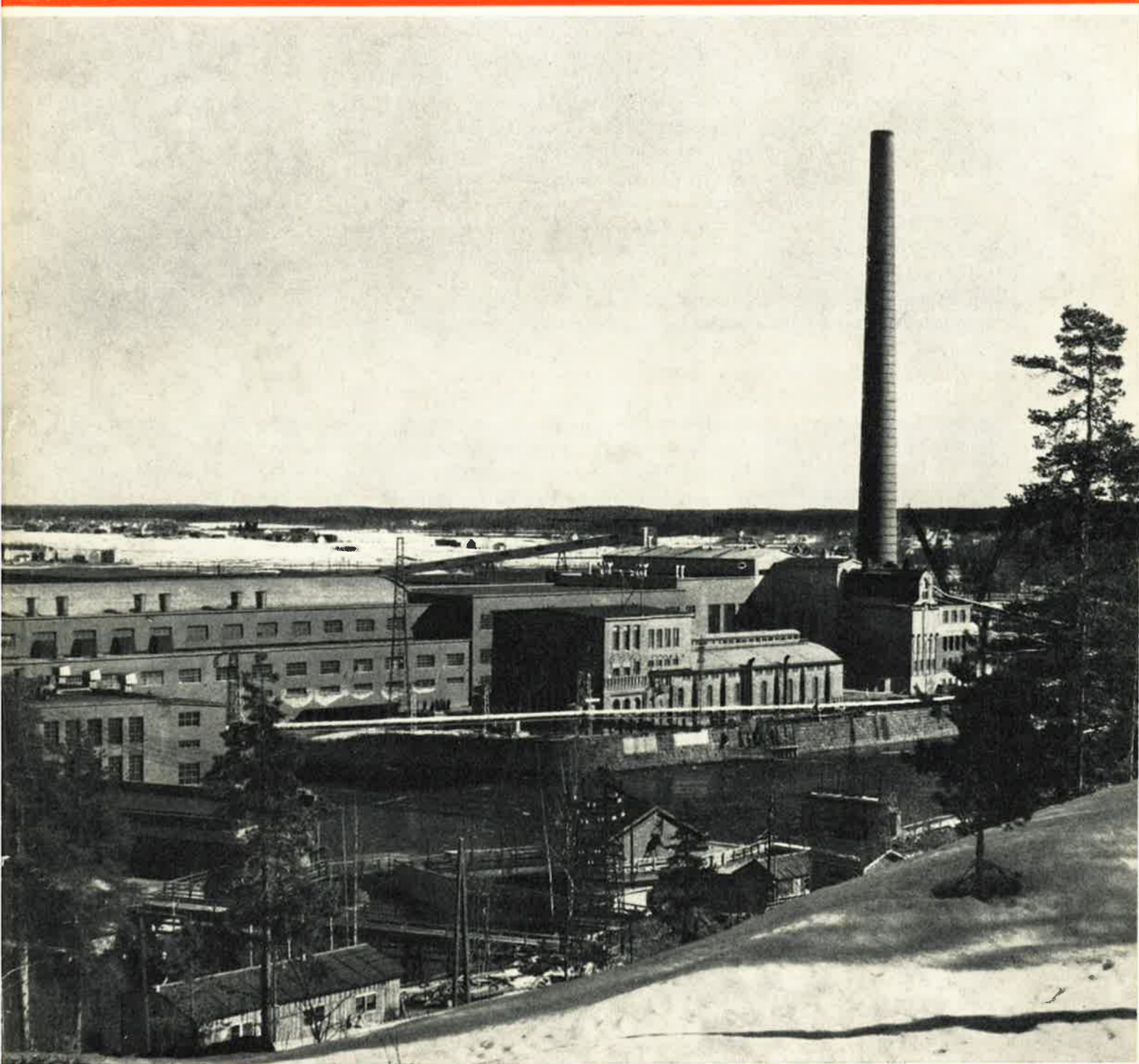

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Huomattava tuotannonlaajennus
 - 2 Uusi sanomalehtipaperikone Voikkaalle
 - 7 Juantehtaan käyttövoiman lisäämiseksi suurisuuntaisia uudistuksia
 - 12 Koskenuomassa rakennetaan
 - 13 Polttoturpeen talvikuljetus
 - 14 Voikan rakennusosaston 'keskustukikohta'
 - 16 "Martta 35" esittäytyi kevätmessuilla
 - 18 Tehtaalaiskoti IX
 - 19 Kaksi järkyttävää räjähdysonnettomuutta Juankoskella
 - 19 Juantehtaalaisia avantouimareita
 - 20 Högfors ylivoimainen yhtiömme talvikisoissa
 - 24 'Merkillisiä' yhtiöläisiä
 - 26 Merkkipäiviä
 - 32 Manan majoille
- Toimituksen tuoilta

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHT.: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Osa Voikan tehdasta kuvattuna vastapäisen rannan jyrkältä harjanteelta

Lehtemme tässä numerossa kerrotaan huomattavasta tuotannonlaajennuksesta. Yhtiömme on päässyt osalliseksi kauan odotetusta Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin maamme puunjalostusteollisuudelle myöntämästä lainasta ja suunnitelmat uuden suuren sanomalehtipaperikoneen hankkimiseksi voidaan nyt toteuttaa. Voikan tehtaalla on edessään pari vuotta kestävä vilkas rakennuskausi. Tätä on omiaan lisäämään uuden säännöstelypadon parhaillaan tapahtuva rakentaminen koskeen.

Kauaskantoihin toimenpiteisiin on talven kuluessa ryhdytty myös Juantehtaalla. Pitkän aikaa vireillä ollut Syvärin—Vuotjärven vedensäännöstely voidaan vihdoinkin toteuttaa. Se on tervetullut toimenpide Juantehtaan käyttövoiman lisäämiseksi. Suunnitelmiin liittyy niin ikään uuden vesivoimalaitoksen rakentaminen Karjalankoskeen.

Polttoturpeen kuljetus Haukkasuolta Kymintehtaan höyrykeskukseen jatkui menestyksellisesti läpi talven. Tammi—maaliskuun aikana kuljetusautot ajoivat suoraan suolle turveaumojen ääreen.

Voikan rakennusosasto on saanut ajanmukaisen varaston ja korjaamorakennuksen, johon on myös sijoitettu sosiaalitalat.

Högforsin Heinolan tehtaan valmistamalla nestekaasuliedellä "Martta 35:llä" on ollut menestystä kevätmessuilla. Sen viimeistelty muotoilu herätti ansaittua ihastusta.

Yhtymän hiihtokilpailut suoritettiin Karkkilan jylhässä maastossa. Isäntäväki osoitti tällä kertaa ylivoimaisesti paremmuutensa.

Ansiomerkkisato on ollut tavallista runsaampi. Neljää miestä on muistettu valtiovallan taholta ja neljän kohdalla on 50 yhtiöläisvuotta tullut täyteen.

Huomattava tuotannon- laajennus

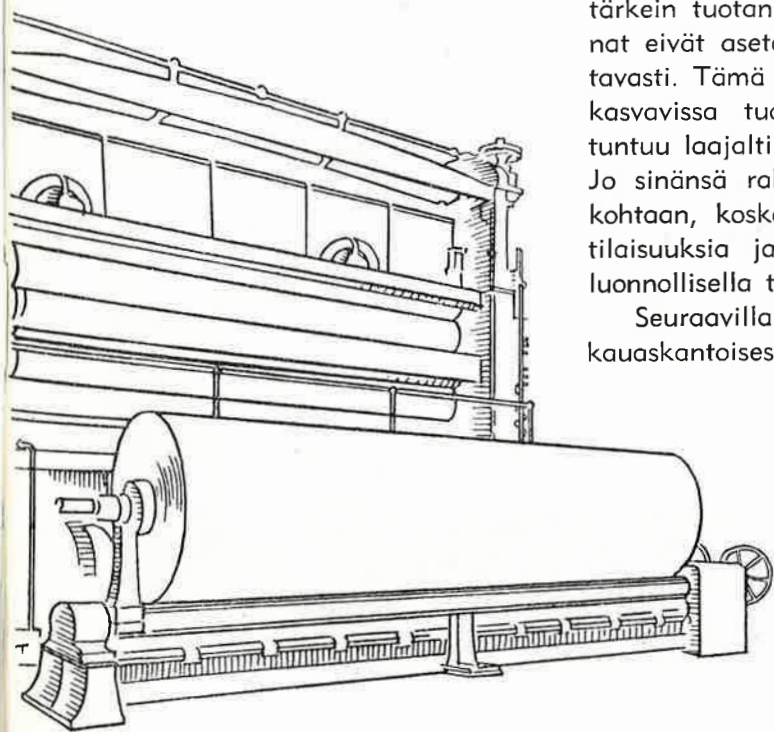
Maamme teollistaminen on muodostunut viime vuosien aikana varsin keskeiseksi kysymykseksi ja työllisyystilanteen jatkuva vaikeutuminen sekä nuorten ikäluokkien lähivuosina tapahtuva esiinmarssi on tehnyt tästä ongelmasta yhä ajan-kohtaisemman. Se ei ole askarruttanut yksistään talous- ja teollisuuspiirien sekä poliittisen elämän johtohenkilöitä, vaan siitä on tullut myös tavallisen kansalaisen puheenaihe. Tuskinpa koskaan aikaisemmin teollistamista kohtaan on osoitettu niin suurta yleistä mielenkiintoa kuin juuri tällä hetkellä.

On ymmärrettävää, että mielipiteet vaihtelevat miestä myöten ja monet kuvittelevat teollistamisesta tulevan totta, kunhan vain toimeen tartutaan. Mutta asiaan syvemmältä perehdyttäessä tullaan aina saman peruskysymyksen eteen: mistä riittävästi varoja uusien tuotantolaitosten rakentamiseen ja vanhojen tehtaiden uusimiseen. Suunnitelmista ei suinkaan ole puutetta, mutta sitä enemmän pääomista, jotka tekisivät mahdolliseksi nopean ja tehokkaan teollistamisen.

Sen tähden jokaista toimenpidettä, joka tuo helpotusta tähän talouselämämme arkaan kohtaan, tervehditään suurella tyydytyksellä. Tällainen ilonaihe on Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin äskettäin Suomelle myöntämä 37 miljoonan dollarin eli lähes 12 miljardin markan suuruinen laina. Sitä suurempi on tyytyväisyys, kun myönteinen ratkaisu saatiin pitkällisen ja kärsimättömän odotuksen jälkeen. Tämä laina on suorastaan aivan kuin avain puunjalostusteollisuutemme suurisuuntaiselle laajentamiselle ja uudenaikaistamiselle. Se tulee kehittämään tätä tärkeintä teollisuudenalaamme kaikkien hartaasti toivomaan suuntaan.

Myös yhtiömme on päässyt osalliseksi tästä lainasta. Se helpottaa siinä määrin rahoitustilannetta, että sanomalehtipaperin tuotannon laajentamissuunnitelmat voidaan nyt toteuttaa. Voikaalle hankitaan uusi suuri sanomalehtipaperikone ja yhtiömme tärkein tuotannonala tulee lähivuosina — mikäli vientimarkkinat eivät aseta voittamattomia esteitä — kasvamaan huomattavasti. Tämä suotuista kehitys ei tule kuvastumaan ainoastaan kasvavissa tuotantonumeroissa, vaan hedelmällinen vaikutus tuntuu laajalti ympäristössä kaukaisia hankinta-alueita myöten. Jo sinänsä rakennusvaihe sattuu mitä tervetulleimpaan ajankohtaan, koska täten paikkakunnalla tarjoutuu runsaasti työtilaisuuksia ja koska työllisyyskysymys voidaan siten hoitaa luonnollisella tavalla.

Seuraavilla sivuilla kerromme lähemmin tästä tärkeästä ja kauaskantoisesta tuotannonlaajennuksesta.

Uusi sanomalehtipaperikone Voikkaalle

Yhtiömme päätehtaitten tuotannollinen painopiste on alusta alkaen keskittynyt paperin valmistukseen. Tällä korkea-asteisella puunjalostusteollisuuden alalla on kahdeksan vuosikymmenen kuluessa päästy muutamien tuhansien paperitonniin määristä yli 200.000 tonnin vuosituotantoon. Tämä on ollut mahdollista hankkimalla uusia paperikoneita, suorittamalla jatkuvia parannuksia vanhoissa koneissa, seuraamalla tarkoin teknillistä kehitystä, eikä vähäiseksi ole arvioitava myöskään omassa työssä saavutettua kokemusta.

Ratkaisevinta on luonnollisestikin ollut uusien paperikoneiden hankkiminen. Tämä seikka on niin tärkeä, että yhtiömme vaiheita esiteltäessä juuri ne vuosiluvut ovat mainitsemisen arvoisia, jolloin uusi paperikone on lähtenyt käyntiin. Paperikone on suuri ja kallis koneyksikkö ja aiheuttaa laajennuksia myös muilla tehdasosastoilla, joten sen hankkiminen ei ole vähäpätöinen asia. Sen tähden uusi paperikone aina on merkinnyt tärkeätä virstanpylvästä tuotannollisessa toiminnassa. Ja sitä se on yhä tänä päivänä, varsinkin kun otamme huomioon, että nykyajan paperikoneyksikkö on tuotantokyvyltään jättiläinen entisajan koneisiin verrattuna. Kun Voikkaalle nyttemmin on päätetty hankkia uusi sanomalehtipaperi-

Kymin Oy:n teknillinen johtaja Björn Sucksdorff

kone, on tästä uudistuksesta tuleva jälleen tuollainen merkittävä ja kauaskantoinen tapahtuma yhtiömme tuotannollisessa toiminnassa. Uuden koneen päästyä käyntiin tulee yhtiömme paperin valmistuksen tuotantokyky nousemaan yli 300.000 tonnin.

Uuden paperikoneen tuotantoteho 70.000 tonnia vuodessa

Voikan tehtaat tarjoavat hyvät mahdollisuudet sanomalehtipaperin tuotannon lisäämiseen, kertoi lehdellemme yhtiön teknillinen johtaja Björn Sucksdorff. Tehdasalue on riittävän laaja ja uuden sanomalehtipaperikoneen liittäminen nykyiseen tehdasryhmään käykin luontevasti päinsä.

Uusi sanomalehtipaperikone tulee olemaan ns. kolmen rullan kone, jonka tuotantoteho on 70.000 tonnia konekiillotettua sanomalehtipaperia vuodessa. Se tulee valmistamaan siis samanlaista konekiillotettua sanomalehtipaperia kuin Voikan molemmat suuret koneet PK VI ja PK VII.

Uusi paperisali rakennetaan PK III:n ja PK IV:n hallin jatkoksi. Uuden koneen sijainti tulee siten olemaan samansuuntainen edellä mainittujen kanssa, mutta sen sijaan se muodostaa suoran kulman muiden koneiden suuntaan nähden. Uuden koneen numeroksi tulee PK I. Aikaisempi PK I oli pieni kone ja purettiin edellisen suurlaajennuksen yhteydessä.

Uuden konesalin mitat ovat varsin kunnioitettavat: pituus 170 m, leveys 25 m ja tilavuus n. 70.000 m³. Teknillisistä syistä on katsottu edullisimmaksi rakentaa tämä konesali ainoastaan yhdelle koneelle eikä siten, että mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa sen rinnalle samaan saliin tultaisiin sijoittamaan toinen kone. Rakennukseen ei tule maanalaista kellaritilaa

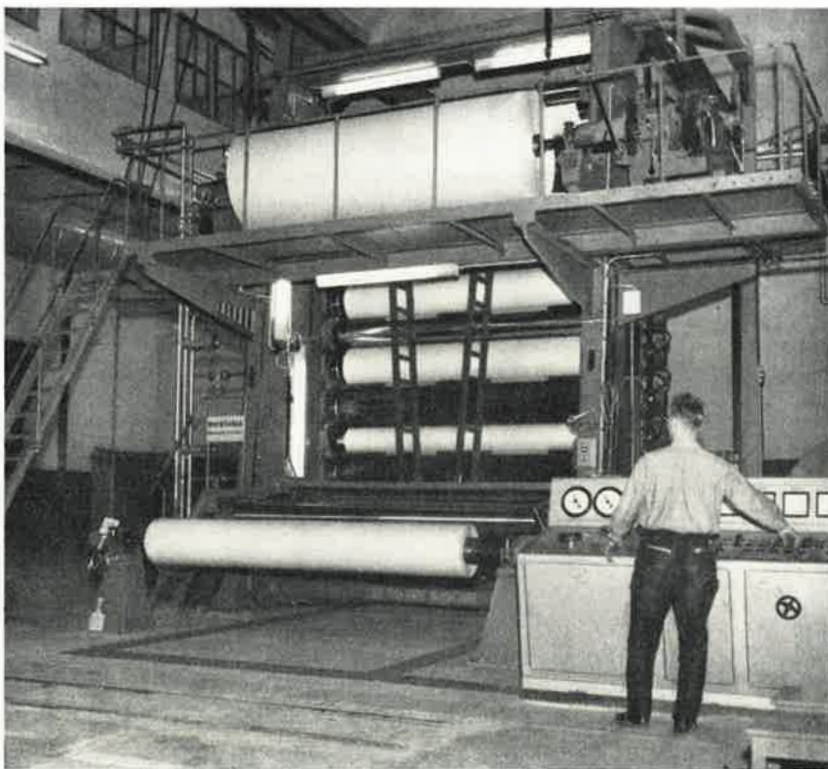
ollenkaan, vaan koneen alle tarvittava tila sijoitetaan maatasoon. Tehtaan puoleisessa päässä perustana on kalliopohja, mutta koneen kuiva pää on rakennettava paalutuksen varaan. Konesalin päähän rakennetaan paperivarasto, josta tulee 80 m pitkä ja 35 m leveä. Lastausraide vedetään varaston sisään ja se jatkuu konesaliin saakka.

Puuhiomoa laajennetaan

Vaikka Voikan puuhiomo pari vuotta sitten perusteellisesti uusittiin ja sen tuotantotehoa lisättiin, edellyttää uusi paperikone hiokkeen valmistuksen lisäämistä. Hiomakonesaliin sijoitetaan kaksi uutta 3.000 hv:n kestopöytähiomakonetta kahden vanhan paikalle ja kolme aikaisemmassa vaiheessa purettua konetta asennetaan takaisin entisten lisäksi. Uutta tilaa tarvitaan varsin vähän. Hiomosalia laajennetaan jonkin verran koskeen päin ja tähän lisäosaan sijoitetaan hiomon sähkönsäätölaitteet.

Samanaikaisesti hiomon laajentamisen yhteydessä muutetaan hiomo kahteen erilliseen osaan erottamalla prässäihiomo omaksi linjaksi. Tämä toimenpide johtuu siitä, että kahden vanhan paperikoneen — PK II:n ja PK V:n — valmistusohjelma tulee käsittämään kiillotettua sanomalehtipaperia. PK II:lle onkin jo hankittu kiillotuskalanteri ja lähitulevaisuudessa

Uusi paperikonesali rakennetaan kuvassa näkyvän PK III:n ja PK IV:n konehallin päädyn jatkoksi. Uudesta konesalista ja varastosta tulee 250 metrin pituinen rakennusryhmä

PK II on saanut kiillotuskalanterin

Voikan tehdasaluetta esittävä karttapiirros, jossa uudisrakennuskohteet ja vanhan tehdastilan sisässä tapahtuvat muutostyöt on merkitty mustalla, samoin uudet raiteet paksuilla viivoilla

Höyrykeskuksen itäpäätyä tullaan jatkamaan 30.000m³:n suuruisella lisärakennuksella, johon sijoitetaan uusi suurtehkattila

myös PK V saa sellaisen. Näiden koneiden yhteenlaskettu vuosituotanto on 35.000 tonnia.

Edellä mainituista uudistuksista johtuen hiomon lajittelu- ja apukoneosastoa on laajennettava. Tehdaspihaan ns. miljoonarapun kohdalle rakennetaan n. 9.000 m³:n suuruinen lisärakennus. Tähän uudisosaan sijoitetaan myös paperitehtaan ja puuhiomon konttorit ja nykyiset konttoritilat tullaan käyttämään muihin tarkoituksiin.

Tämän uudisrakennuksen läheisyydessä tullaan vanhoissa tehdastiloissa suorittamaan eräitä tärkeitä uudistuksia. Paperitehtaan trukkitalliin rakennetaan välipohja ja yläkertaan sijoitetaan paperitehtaan henkilöstöhuoneet. Vanhat sosiaalitilat muutetaan PK II:n ja PK V:n massankäsittelyosastoksi.

Uusi suurtehkattila

Uusi paperikone tarvitsee paljon höyryä ja höyrykeskusta onkin laajennettava hankkimalla uusi suurtehkattila, jonka paine on 64 kg/cm² ja tuotanto 100 tn höyryä tunnissa. Polttoaineena tullaan uudessa kattilassa käyttämään kivihiilipölyä, polttoöljyä, turvetta ja polttopuuta sekä puunjätteitä. Mainittakoon, että vuotuisen polttopuun ja puunjätteiden määräksi on laskettu 200.000 m³. Höyrykeskusta laajennetaan rakentamalla itäpäätyyn 30.000 m³:n suuruinen rakennus, josta maanalaista osaa on 5.000 m³, varsinaisen kattilatilaa 20.000 m³ ja apukoneiden ja laitteiden osuus 5.000 m³. Lisärakennus tulee muodostamaan

luonnollisen jatkon nykyiselle höyrykeskukselle. Rakennuksen runko tehdään teräksestä ja seinät sekä katto irtoelementeistä.

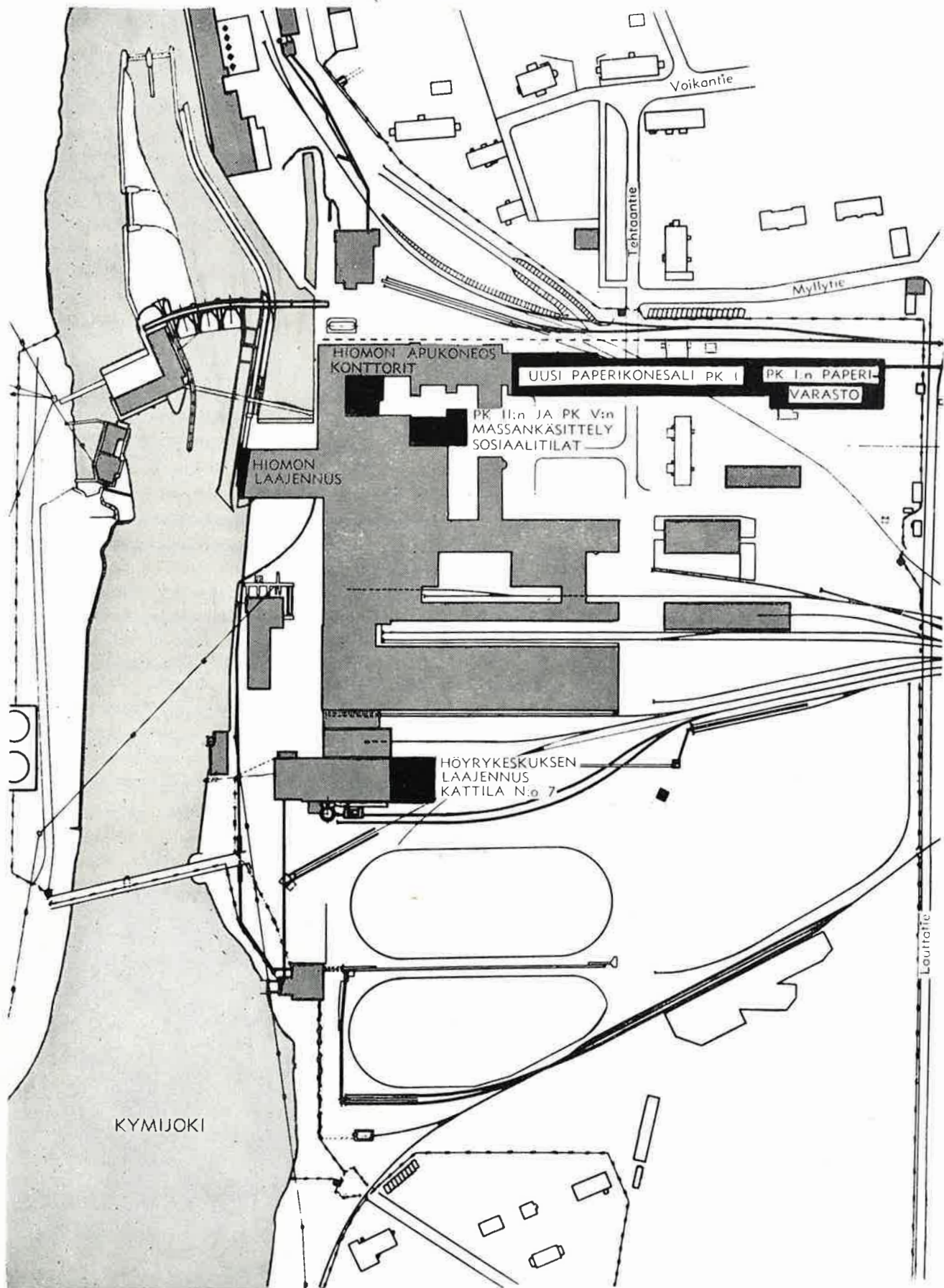
Lisää käyttövoimaa

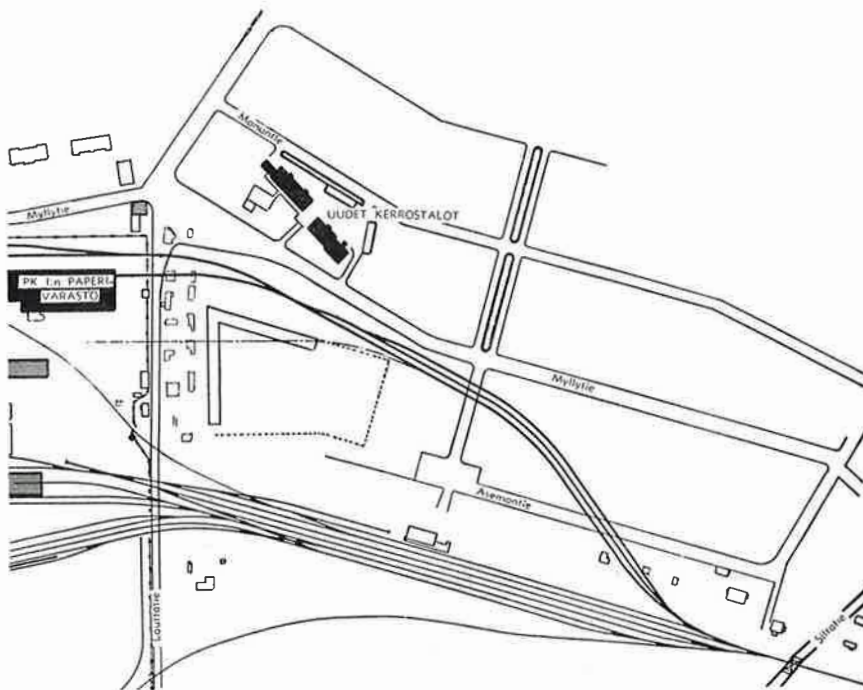
Uusi paperikone edellyttää myös voimansaannin turvaamista. Tämän takia Kymintehtaan ja Voikan tehtaan välisiä voimansiirtolaitteita on vahvistettava. Lisäksi Voikan vanha vastapaineturpiini tullaan korvaamaan uudella väliottoturpiinilla ja tällä tavoin varmistaudutaan käyttövoiman saantiin matalan veden aikana.

Uusia tehdasraiteita

Uusi paperikonesali katkaisee selluloosatehtaan kuorimolle johtavan pistoraitteen ja tämän johdosta rata on siirrettävä toiseen paikkaan. Se tulee erkanemaan ratapihasta sen itäpäässä rautatiesillan kohdalla ja kulkee aseman taitse sekä uuden konesalin pohjoispuolitse. Siitä johdetaan myös lastausraide uuteen paperivarastoon.

Kattilahuoneen laajennus katkaisee nykyisen polttopuiden purkausraiteen ja tämän johdosta raidetta tullaan jonkin verran siirtämään. Hiomopuiden purkaminen rautatievaunuista tulee myös muuttumaan toiseen kohtaan. Vastaisuudessa hiomopuutarastojen itäpuolelle rakennetaan purkausraiteet.

Rautatie johdetaan uuteen paperivarastoon ja selluloosatehtaan kuorimon puiden purkauspaikalle ratapihan itäpäästä rautatieaseman pohjoispuolitse. Kaksi uutta kerrostaloa merkitty karttapiirrookseen mustalla.

Alla: Nämä Voikan tehdaskuivaan läheisesti liittyvät vanhat asuinrakennukset puretaan uuden paperikonesalin ja paperivaraston tieltä.

Kaksi uutta kerrostaloa

Kaksi vanhaa puurakennusta, jotka ovat jääneet tehdasalueen aitauksen sisäpuolelle, joudutaan purkamaan uuden paperikonesalin ja -varaston tieltä. Sama kohtalo odottaa hieman myöhemmin kolmatta Tehtaantien varrella sijaitsevaa asuinrakennusta. Sitä tullaan kuitenkin rakennusvaiheen aikana käyttämään asuntona.

Vaikka täten vanhaa asuntotilaa menetetään, rakennetaan uutta entistä enemmän tilalle. Myllytien läheisyyteen tulevan torin varteen rakennetaan nimittäin kaksi kerrostaloa, joihin tulee 24 huoneistoa. Rakennusten sijainti on erittäin keskeinen ja leikki-

kenttä ja puistoistutukset tulevat aikaa myöten lisäämään näiden uusien 3-kerroksisten asuintalojen viihtyisyyttä.

Kaksi vuotta kestävä rakennuskausi

Uudisrakennustyöt aloitettiin maaliskuun 20 päivänä. Toistaiseksi niitä suoritetaan Voikan rakennusosaston voimin, mutta urakkatarjousten tultua hyväksytyiksi tulevat ne kevään kuluessa laajenemaan täyteen mittaan. Suunnitelman mukaisesti paperikoneen asentamisen pitäisi alkaa ensi vuoden kesällä ja koko laajennusohjelma on tarkoitus saada läpiviedyksi kahdessa vuodessa.

Juantehtaan käyttövoiman lisäämiseksi suurisuuntaisia uudistuksia

Juantehtaan ruukin syntymiseen vaikuttivat aikanaan ratkaisevasti lähivesien runsaat järvimalmiesiintymät ja Juankoskesta saatava käyttövoima. Sitten rautateollisuus siirtyi historiaan ja vanhasta ruukista kehittyi puuhiomo ja kartonkitehdas. Nilsiä reitin varrella kasvaa runsaasti puuta, uittomahdollisuudet ovat erinomaiset ja Juankosken niskassa oleva talvella-kin sulana pysyvä virta tarjoaa raakapuulle luonnon suoman varastopaikan. Autokuljetuksen kehityksessä on puutavaran hankintaa aluetta voitu laajentaa ja Siilinjärven—Juankosken rautatien valmistuttua on myös valmiiden tuotteiden kuljettaminen vientisatamiin tullut ratkaistuksi toivotulla tavalla.

Mutta Juantehtaalla on yhä heikko kohtansa, nimittäin riittävän käyttövoiman saanti. Juankoski tarjoaa kyllä tehtaalle luontaisen voimanlähteen ja koski kokonaisuudessaan on padottu. Kuitenkin vesimäärät latvavesille ominaiseen tapaan vuodenaajoista riippuen vaihtelevat suuresti, minkä lisäksi poikkeukselliset vesivuodet ovat vielä näitä eroja suurentamassa. Keskimääräisetkin arvot osoittavat, millaisista heilahteluista vuoden mittaan on kysymys. Kesäkuussa virtaa Juankoskesta keskimäärin n. 100 m³ sekunnissa, mutta maaliskuuhunkuuksa vain viidennes tästä määrästä. Alkusyksynä on toinen aallon pohja, joskaan ei aivan yhtä alhainen. Kun Juantehtaan turpiinit pystyvät käyttämään hyödyksi korkeintaan n. 50 m³:n suuruisen vesimäärän sekunnissa, on tulva-aikoina pakko laskea runsaasti vettä patoluukkujen kautta hyötyä tuottamatta. Vähän veden aikana taas jou-

dutaan tehtaan tuotantoa voiman puutteen takia rajoittamaan. Jonkin verran on kuluva vuosikymmenenä tilannetta helpottanut se, että vähävetisinä aikoina on Lastukosken kanavan kautta ollut lupa juoksuttaa vettä Syväristä Vuotjärveen 10 m³ sekunnissa. Juantehdas on myös saanut 970 kW:n tehon välittoturbogeneraattorin, joten tehtaalla on ollut käytettävissä myös höyryn avulla kehitettyä sähkövoimaa. Mutta näistä parannuksista huolimatta ei nykyisellekään tuotantokoneistolle ole läpi vuoden voitu saada riittävästi käyttövoimaa, eikä luonnollisestikaan tuotannon laajentamiseen ole rajoitetun käyttövoiman takia ollut edellytyksiä.

Syvärin ja Vuotjärven veden-säännöstely

Nilsiä reitin tarjoamat mahdollisuudet voimataloutta ajatellen ovat kuitenkin huomattavasti suuremmat, mutta niiden hyväksikäyttö edellyttää vesistön perkauksia, vedensäännöstelyä ja uuden voimalaitoksen rakentamista. Kymin Osakeyhtiön taholta nämä suunnitelmat ovatkin olleet vireillä usean vuoden ajan ja nyttemmin hanke on edistynyt niin pitkälle, että lupa Juankosken yläpuolella sijaitsevien Syvärin ja Vuotjärven vedensäännöstelyyn on saatu ja työt ovat jo käynnissä.

Juankosken kautta purkautuvat Nilsiä reitin — sekä päähaaran että Keyrityn—Luostan lisäjuoksun — vedet Akonveteen. Nilsiä reitin sadealue ulottuu Juankoskesta yli 100 kilometrin päähän pohjoiseen ja on suunnilleen 50 kilometrin levyinen sekä pinta-alaltaan yli 4.000

km². Reitin pääjärvet ovat Syväri ja Vuotjärvi, joita yhdistää vähäputouksinen Lastukoski ja sen viereen rakennettu yhden sulkukamion käsittävä kanava. Nämä järvet yhdessä muodostavat Juankosken vesialtaan, jota on tähän saakka voitu kuitenkin säännöstellä ainoastaan Juantehtaan padon avulla. Koska Syvärin ja Vuotjärven välinen Lastukoski on matala, niin osa Syvärin vesivarastoa on jäänyt käyttämättä hyväksi. Sen tähden Syvärin ja Vuotjärven välistä kynnystä madalletaan ja uomaan rakennetaan säännöstelypato. Juantehtaan patolaitteet toimivat edelleen toisena patona, mutta tehtaalle johtavaa uomaa on Niskakosken kohdalta syvennettävä. Näiden toimenpiteiden avulla Juantehtaan vesitalous paranee huomattavasti entisestään.

Tämän vesioikeusasian käsittely on mennyt säädetyssä järjestyksessä. Toimitusinsinöörinä on toiminut Tie- ja vesirakennushallinnon Kuopion piirin insinööri Martti Soininen ja avustavana insinöörinä Kallervo Aimonen sekä uskottuina miehinä maanviljelijät Eino Räsänen ja Otto Hirvonen. Koska Syväri sekä Vuotjärvi ovat Varpaisjärven, Nilsiä, Muuruveden, Kaavin, Säyneisen ja Juankosken kunnissa, jouduttiin katselmuskokoukset pitämään kaikissa näissä pitäjissä. Nämä kokoukset pidettiin vuoden 1957 tammikuussa, minkä jälkeen saman vuoden keväällä pidettiin Juankoskella vielä kaksi jatkokokousta.

Vedenjuoksutussuunnitelman laatiminen vaatii erittäin perusteellisia tutkimuksia, jotta säännöstelyn ylä- ja alarajat tulisi määriteltä kaikkia osapuolia tyydyttävällä ja hyödyttävällä tavalla. Tämä tutkimustyö perustui ennen kaikkea lumipeitteen vesiarvoja, sademääriä ja jään sulamista esittelevään tilastoon, mitä on pidetty vuodesta 1906 lähtien. Laadittiin myös taulukko,

Helmikuussa näytti Lastukosken perkaustyömaalla tämmököiseltä

josta ilmenee, kuinka paljon vedenpinta on noussut huhtikuun 1 päivän jälkeen sattuneesta kevätalivedestä kunkin kevätyliveden korkeuteen, milloin kevätylivesi on saavutettu, lumipeitteen vesihavaintoarvot ja jään sulaminen. Tällöin päädyttiin säännöstelyn ylä- ja alarajoihin, jotka tulevat johtamaan siihen, että vesi tulee sekä Syvärissä että Vuotjärvestä pysyttelemään tulva-aikoina alempana kuin nykyisin ja viljelyskautena joko normaalissa tai sitä hieman alempana. Alimmilleen vedenkorkeus lasketaan keväällä ennen kevätulvan tuloa.

Suunnitelmaa laadittaessa pidettiin päämääränä myös sitä, ettei säännöstely ehdotettujen rajojen puitteissa ja määräyksien mukaan aiheuta rantojen kuivatukselle ja viljelemiselle vahinkoa tai haittaa. Päinvastoin ollaan sitä mieltä, että kuivatusolosuhteet varsinkin pelto- ja viljelysvyöhykkeellä molempien järvien rannoilla tulevat säännöstelyn vaikutuksesta paranemaan. Erityisesti on pantava merkille — sanotaan toimitusmiesten lausunnossa —, että säännöstelyn ylärajat antavat

rannanomistajille varmuuden siitä, mille korkeudelle vesi kunakin tulvakautena nousee. Tällainen varmuus on maanviljelijälle erittäin arvokas. Rantamaiden talojen vesijohdoille aiheutuu eräissä tapauksissa säännöstelystä haittaa, mutta korvauksista on asianomaisten kanssa kussakin tapauksessa erikseen sovittu.

Vedenkorkeuksia määriteltäessä on luonnollisesti otettu huomioon uiton ja laivaliikenteen tarvitsema vedenkorkeus. Niin ikään on tutkittu säännöstelyn mahdollinen vaikutus kalakantaan ja myös siinä päädytty käsitykseen, ettei tässäkään suhteessa tule tapahtumaan muutosta huonompaan suuntaan.

Vesistötoimikunta hyväksyi toimitusmiesten laatiman suunnitelman, joka sisälsi edellä mainittujen Lastukosken ja Niskakosken perkauksen ja säännöstelypadon rakentamisen Lastukoskeen. Päätös saatiin kuluvaan vuoden alussa ja työt pantiin välittömästi tämän jälkeen käyntiin.

Lastukosken perkaus ja säännöstelypato

Käydessämme eräänä helmikuun päivänä Lastukoskella saatoimme todeta, että idyllisen kosken ja ka-

navan partaalla tehtiin työtä nykyajan tyyliin. Vasta tammikuun 26 päivänä oli työt pantu käyntiin, mutta nyt oli kosken länsirannalla jo työmaakylä ruokaloineen, pajoineen, verstaaineen ja varastoineen. Kosken ylä- ja alapäähän oli rakennettu työpadot ja kosken pohjalla möyri Caterpillar maamassoja työntäen. Kanavan sulkuportit olivat avoinna ja kanava saakin rakennusajan toimia Syvärin lasku-uomana.

Lastukosken perkauksen suorittaa ns. työnjohtourakkana Oy. Vesirakentaja. Sille kuuluu vastuu ja työnjohto, mutta työntekijät, jotka ovat paikkakuntalaisia, ovat Juan-tehtaan kirjoissa. Alaurakoitsijana on työmaalla Insinööritoimisto Oy. Vesi-Pekka, joka suorittaa raivauskoneillaan maamassojen siirron.

Tutustuimme työmaahan Juan-tehtaan paikallispäällikön Lasse Timgrenin ja urakoitsijan puolesta töitä johtavan rakennusmestari Herman Oksasen opastamina. Viimeksi mainittu kertoi olleensa aikanaan rakentamassa Keltin voimalaitosta ja Hallan rautatietä, joten yhtiömme on tuttu hänelle ennestään; samoin myös nämä seudut, sillä hän on ollut rakentamassa Syvärin toisessa päässä sijaitsevaa Atron vesivoimalaitosta.

Rakennusmestari Oksanen kertoi, että kosken uomasta poistetaan n. 14.000 m³. Kalliota tarvitsee louhia ainoastaan 350 m³. Aluksi Caterpillarilla tyhjennettiin rantatöyrästä yli 2.000 m³ maata koskenniskan työpadoksi. Sen jälkeen tuli alapadon vuoro ja siihen saatiin maa sopivasti kosken uomaan pistävästä ja poistettavaksi tuomitusta niemekkeestä. Tämän jälkeen alkoi työpatojen välisen osan tyhjentäminen vedestä. Käydessämme Lastukoskella oli perkauskohteesta kolme neljäsosaa n. metrin paksuisen vesikerroksen peitossa, millä tavoin suojattiin pohjan jäätyminen. Yläjuoksun puoleisessa osassa olivat sen sijaan jo kaivaukset käynnissä ja yläpadon lisäksi oli rakennettu myös välipato. Perkaus suoritetaan tällä tavoin neljässä eri osassa ja kun säännöstelypato on rakennettu ja uoman pohja kosken yli johtavan maantiesillan kohdalla vahvistettu, avataan työpadoit ja niin on Syväri ja Vuotjärvi yhdistetty toisiinsa leveällä uitto- ja vedenjuoksutuskanavalla.

Maantiesillan kohta aiheuttaa tavallista enemmän työtä. Pohjaa on tällä kohtaa syvennettävä 2,5 metriä, minkä jälkeen pohja on betonoitava ja päällystettävä kiveyksellä. Huomattavin rakennustyö on kuitenkin säännöstelypadon rakentaminen. Padon runko valetaan teräsbetonista. Pohjaleveys on 23 metriä ja rantatutkimuurien kanssa 35 metriä. Säännöstelypatoon tulee neljä kolmen metrin levyistä, käsikäyttöistä tulvaluukkuja ja keskelle kahdeksan metrin levyinen, sähkökäyttöinen läppäpato, minkä avulla normaaleissa oloissa varsinainen vedensäännöstely suoritetaan. Tämän aukon kautta tapahtuu myös nippujen uittaminen.

Työn edistymisellä on kiire, sillä ennen kevättulvaa kaiken on oltava valmiina. Parhaillaan oli työmaalle tulossa suuri, kuokkakauhalla varustettu kaivinkone. Töiden kerrottiin menevän pian kahteen vuoroon ja tällöin miesten luku nousee n. puoleensataan. Vesi-Pekan koneet ovat työskennelleet alusta lähtien kolmessa vuorossa. Niitä on käyttä-

Lastukosken kanavan sulkuportit on avattu ja kanava toimii tilapäisenä Syvärin lasku-uomana

Raivaustraktori siirtelemässä maamassoja tulevan säännöstelypadon kohdalla

Lastukosken työmaan vastaava rakennusmestari Herman Oksanen antamassa dipl.ins. Lasse Timgrenille 'tilanneselostusta' montun pohjalla

Lumipeitteisiä hiomopuunippuja
Juankosken sulassa virrassa

mässä insinööri-toimiston vakinainen ammattiväki.

Niskakosken perkaus

Niskakosken perkaus aloitettiin helmikuun 2 päivänä. Urakoitsijana on Insinööri-toimisto Oy Vesi-Pekka. Urakka käsittää yksinomaan väylän syventämisen eikä mitään rakenteita, ei edes työpatoja tarvita. Poraustyöt suoritetaan lautalta, joka on kiinnitetty teräsvaijereilla rantaan. Kun kaikki 130 reikää on porattu ja panostettu, suoritetaan rä-

jäytys intervalli-menetelmää käyttäen. Tällä tavoin edetään virtaa alaspäin 320 metrin pituinen matka viisi metriä kerrallaan. Työntekijöitä on puolisisensataa.

Louhitun kallion siirtäminen pois vedestä tapahtuu täysin konevoimalla. Tästä työstä huolehtii Luna 1601 — 120 tonnia painava kaivinkonejättiläinen —, joka kokoaa valtavaan kauhaansa räjäytettyä kiveä ja siirtää sen itärannalle. Nosturi työskentelee räjäytetyn paikan päällä keskellä virtaa. Räjäytyksen voimasta rikkoutunut kallio on kohonnut ja tästä aineksesta kone muodostaa itselleen pohjan ja peräänty-

mistien. Toisaalta etäisyys perkaus-kohdalla rannalle on niin lyhyt, että kone kykenee siirtämään kuormansa vain puomia kääntämällä. Puomia lyhentämällä voidaan käyttää 4,5 m³:n vetoista kauhaa, joka antaa käsityksen koneen tehokkuudesta.

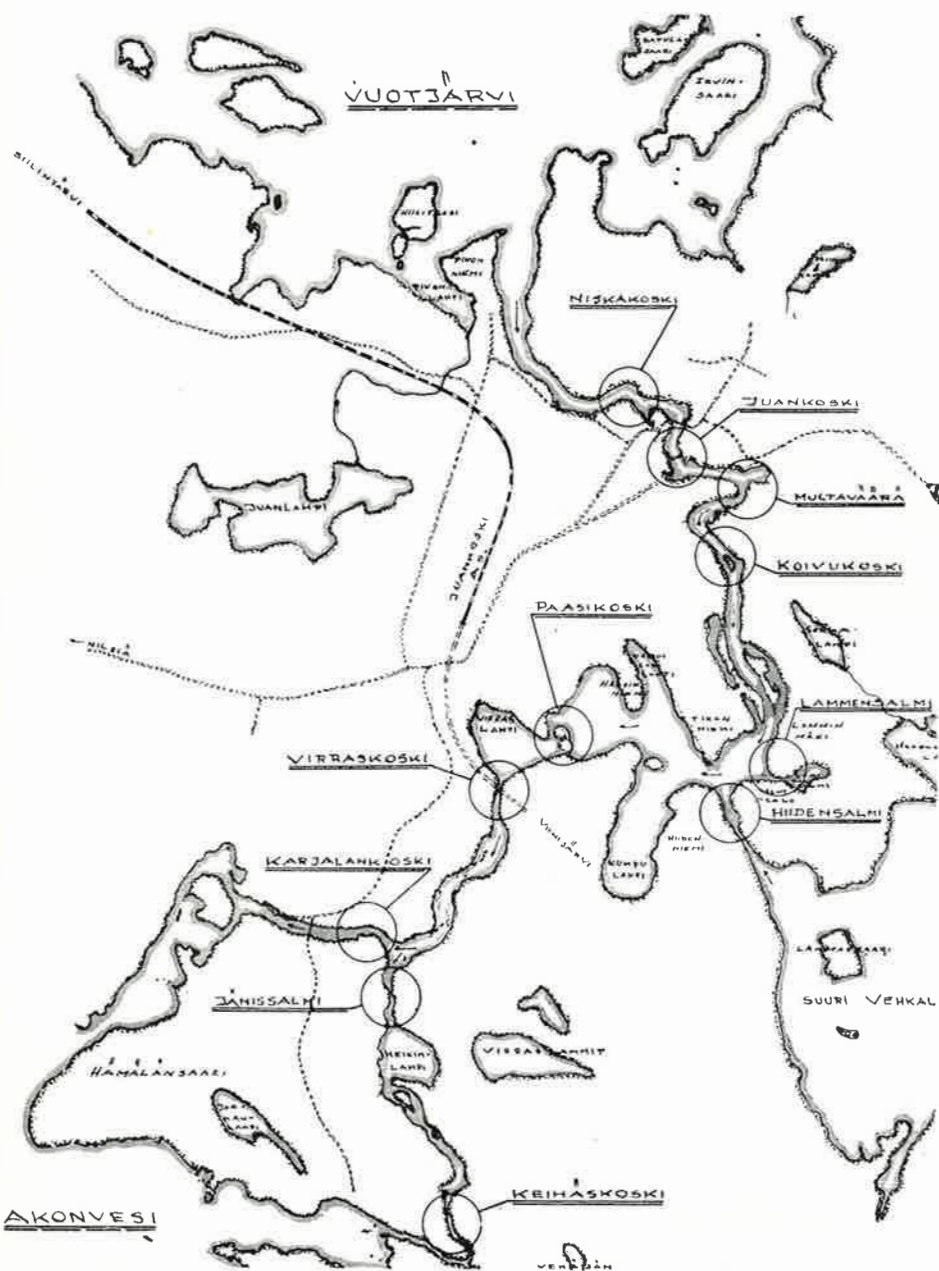
Tämäkin työ on suoritettava ennen kevättulvien alkamista. Perkauksen tuloksena syntyy Niskakoskeen 320 metrin pituinen, 25 metrin levyinen ja keskimäärin 2,5 metrin syvyinen uoma pohjakallioon. Perkaus käsittää siten n. 20.000 m³. Sen valmistuttua tämä toinenkin ahdas nielu Juankosken yläpuolelta on poistettu.

Voimalaitos Karjalankoskelle

Suoritettava vedensäännöstely tulee koitumaan Juantehtaan hyödyksi jo nykyisillä turpiineillakin, mutta samalla on astunut päivä-järjestykseen uuden voimalaitoksen rakentaminen Juankosken alapuolelle. Ilman vedensäännöstelyä alapuolella sijaitsevien koskien ottaminen voimatalouden palvelukseen ei olisi ollut taloudellisesti kannattavaa, mutta nyttemmin asiassa saadaan odotettu parannus aikaan.

Suunnitelmissa on päädytty siihen, että Karjalankoskeen rakennetaan voimalaitos ja tämä voimalaitos saa käytettäväkseen Juankosken ja Akonveden väliset putoukset eli Multaväärän, Koivukos-

Juankosken lähistön vesistökartta
Kosket ja muut Karjalankosken
voimalaitoksen rakentamisen
yhteydessä huomioon otettavat
vesistökohteet merkitty ympyröillä

Niskakosken uomaa syvennetään
Vasemmalta lukien porauslautta,
pohjakallion räjäyttämisen ja
sen ansiosta veden pintaan saakka
noussutta kivikkoa,
joka siirretään rantaan
nosturin avulla

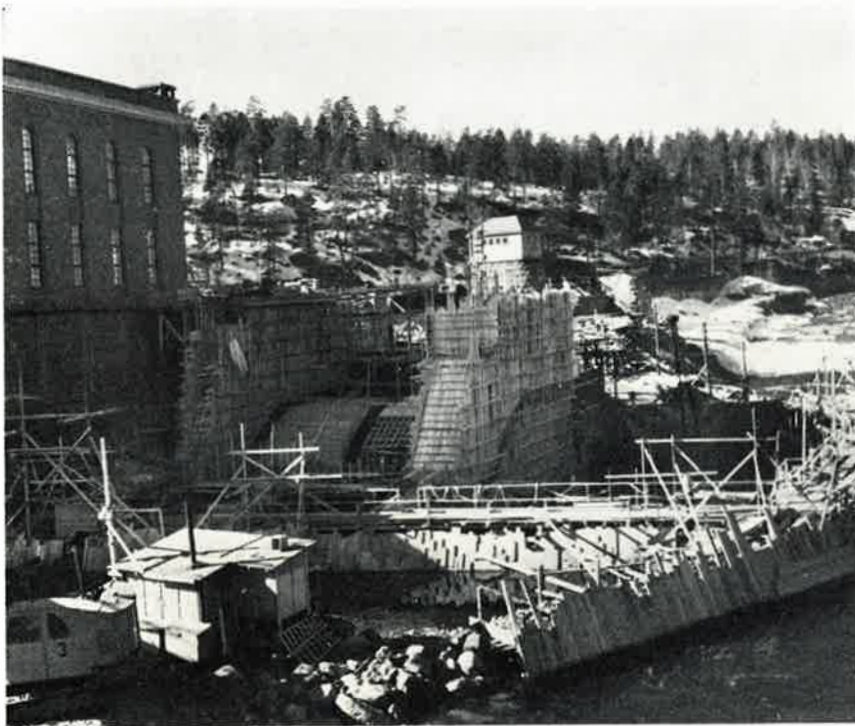
ken, Paasikosken, Virraskosken ja Karjalankosken. Putouskorkeus tulee 6,5 metriksi ja koko putouksesta 13 metristä jää Juantehtaan voimalaitokselle saman verran.

Anomus voimalaitoksen rakentamisesta on jo jätetty ja alkuvalmisteluihin ryhdytään heti, kun lupa on saatu. Yhtiö omistaa ennestään suurimman osan Karjalankosken voimalaitoshankkeeseen tarvittavista maa- ja vesialueista. Väylän perkaustöitä ei tarvitse suorittaa muuta kuin Multaväärässä ja tämäkin rajoittuu 1.500 m³:n poistamiseen. Sen sijaan tarvitaan muutamia suojapatoja, joita tullaan rakentamaan Hiidensalmeen, Lammensalmeen, Virraslahden pohjaan ja Jänissalmeen. Näistä Hiidensalmen ja Virraslahden suojapadot varustetaan pumpuilla.

Voimalaitokseen tulee asennettavaksi kaksi pystyrakenteista Kaplan-turpiinia, joiden yhteinen teho on 5.420 thv, sekä turpiineihin suoraan kytkettävät 3-vaihegeneraattorit.

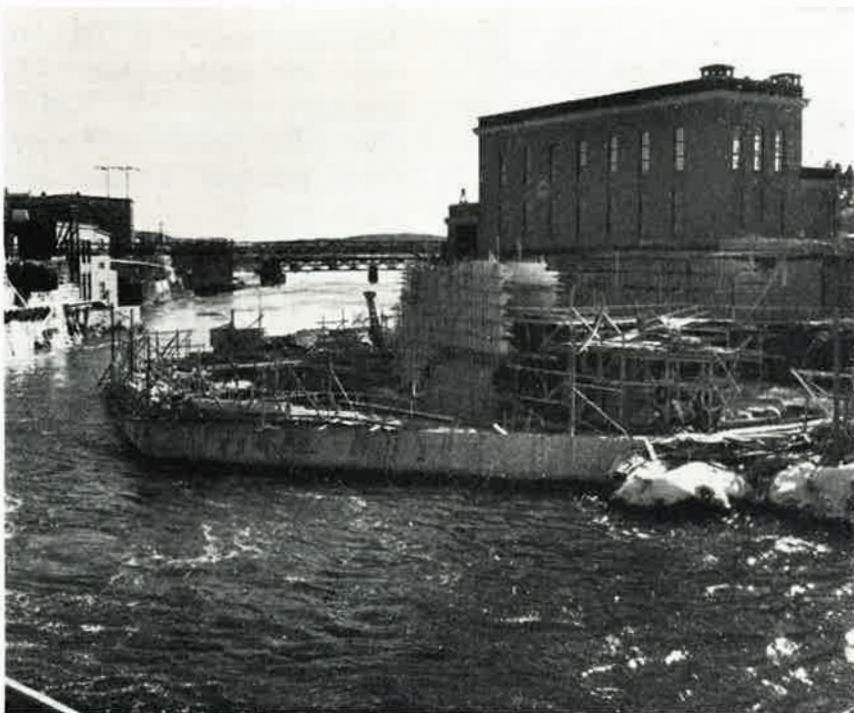
Nykyisin uitto jokiväylässä tapahtuu vielä irtouittona ja uittoväylä kulkee Keihäskosken eli sivuhaaran kautta Akonveteen. Uittoyhdistyksen kanssa on kuitenkin sovittu, että Karjalankosken voimalaitoksen valmistumisen jälkeen uitto tulee tapahtumaan nippu-uittona pääväylän Karjalankosken kautta.

Kosken uomassa rakennetaan

Lehtemme viime marraskuun numerossa kerroimme Voikankoskeen rakennettavasta uudesta säännöstelypadosta, joka rakennetaan vesivoimalaitoksen kohdalle. Tämä suu-

risuuntainen rakennustyö aloitettiin lokakuun alussa ja töiden alkamista kiirehtivät työllisyysnäkökohdat. Heti alkuun voitiinkin työmaalle sijoittaa 70 miestä ja kun

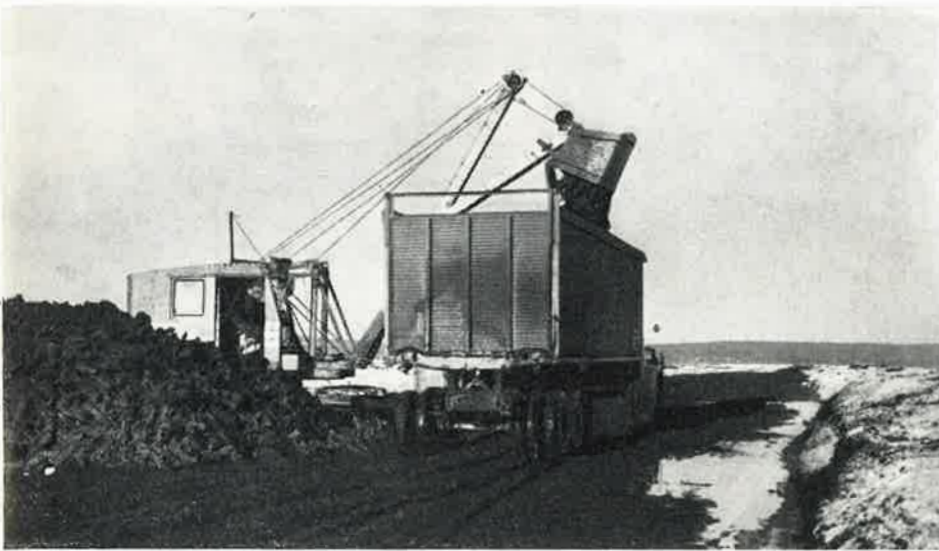

maaliskuun alussa siirryttiin kahdesta kolmeen vuoroon, on miesten määrä pysytellyt 120 seutuvilla.

Jo kosken rannalta katseltaessa saa käsityksen, että erikoislaatuista työmaasta on kysymys. Voimalaitoksen kupeessa kosken puolella on koskesta erotettu yli 90 metriä pitkällä työpadolla eräänlainen työsaareke, jonka keskellä työskennellään sekä mies- että konevoimalla. Lisäksi tämän saarekkeen alapuolella on erillinen teko-saari. Sen on kaivinkone tehnyt itselleen ja suorittaa sieltä käsin massojen siirtoja. Työpadon rakentaminen oli varsin vaativa työ. Puolet padosta voitiin ankkuroida pohjakallioon, mutta kun alapään pohjakivikko osoittautuikin irtokiviksi, jonka alla tuli vastaan paksu kerros savensekaista soraa, oli patopaalut ja -lankut juntattava lujasti tähän irtomaahan.

Työpadon valmistuttua ja eristetyt alueen tultua pumpatuksi tyhjäksi päästiin vedenalaisen kallion louhintaan ja voitiin aloittaa betonirakenteiden laudottaminen. Työt ovat edistyneet jo siinä määrin, että myös valutöihin on päästy käsiksi. Ensin valettiin voimalaitoksen yläjuoksun puolella sijaitsevan kalantutkimus- ja viljelysaseman ympärille suoja-muuri. Sitten seurasi uittosuppilon yläpään rakenteiden, ensimmäisen segmenttiaukon kynnyksen sekä ensimmäisen varsinaisen virtapilarin valaminen. Nämä mahtavat rakennelmat ovat jo valmiit ja kevään kuluessa rakennetaan vielä toinenkin virtapilari sekä toisen segmenttiaukon kynnyks. Tätä toista aukkoa tullaan ensi talven aikana käyttämään liikaveden juoksutuskanavana. Kevään ohjelmaan kuuluu vielä betonimuurin varaan rakennettavan uittoruuhun valaminen, joka tehdään vedenalaisena Contractor-valuna.

Oheisissa kuvissa patorakennustyömaa on kuvattu sekä ala- että yläjuoksulta päin.

Polttoturpeen talvikuljetus

Lehtemme viime syyskuun numerossa kerrottiin Haukkasuon polttoturpeen siirtämisestä suurilla kuljetusautoilla Haukkasuolta suoraan Kymintehtaan höyrykeskuksen turvekuljettimelle. Todettiin, että tämä uusi kuljetustapa merkitsi huomattavaa parannusta aikaisemmin käytössä olleeseen rautatiekuljetukseen.

Edellisenä talvena oli kokeilumielessä uskaltauduttu kuljetusautoilla suolle turveaumojen ääreen ja myönteisten kokemusten rohkaise-

Viimeisen kuorman lastaus käynnissä

Työnjohtaja Pauli Häkkinen ja turvejussin kuljettaja Veikko Vesala ovat potraa poikaa, kun talven urakka on onnellisesti päättynyt

Autonkuljettaja Kauko Leppä komean ajokkinsa ja viimeisen kukkuramittaisen kuormansa kanssa läksiäismutakylpyä ottamassa

mina tammi—maaliskuun turveajot tapahtuivat suoraan suolta. Tämä edellytti kuitenkin suolle tehdyn tien huolellista jäädyttämistä ja tien jatkuvaa hoitoa, varsinkin kun talvi oli leuto. Jääsiltaa oli silloin tällöin vahvistettava ja tie pidettiin puhtaana lumesta. Mutta kevään lähestyessä luonto pyrki ottamaan yllöksen ja lopulta ohenevan ja haurastuvan jään päällä oli 20—30 cm paksuinen vellimäinen mutakerros. Turpeenajajat eivät kuitenkaan antaneet periksi ja saivatkin pääsiäisviikon tiistaina 24. 3. kulje-

tetuksi suolta viime kesän sadon viimeisen kuorman. Tämä kyllä tapahtui yhdennellätoista hetkellä, sillä jo seuraavana päivänä olisi jäätie kaiken todennäköisyyden mukaan peittänyt.

Viime vuoden turpeenkuljetus alkoi kesäkuun alkupäivinä. Elokuussa siirryttiin kahteen vuoroon ja lokakuussa osittain kolmeen vuoroon. Suolle päästiin ajamaan tammikuun 2 p:nä ja helmikuun alusta lähtien alettiin molemmilla autoilla ajaa yötä päivää. Kaikkiaan kuljetettiin päättyneenä kuljetuskautena lähes 3.500 autokuormaa polttoturvetta Kymintehtaalalle.

Voikan rakennusosaston 'keskustukikohta'

Voikan tehtaiden varastoimismahdollisuudet ovat kuluvan vuosikymmenen aikana huomattavasti parantuneet. Ostojen ja vaihtojen kautta on tehtaiden välittömästä läheisyydestä hankittu lisää varastoalueita, paperivarastoa on laajennettu ja sen läheisyyteen tehdasalueen läpi kulkevan päätien toiselle puolelle on rakennettu kolme tyylikästä varastorakennusta.

Nuorin näistä varastoista valmistui viime kesän loppupuolella. Rakennus on kaksikerroksinen ja tilavuudeltaan 6.300 m³. Se on betonirunkoinen ja seinät on muurattu punaisista tiilistä. Varasto-nimitys on oikeastaan liian vaatimaton ja vähän sanova, sillä rakennus sisältää myös tärkeitä työ- ja sosiaalitiloja. Paremminkin voitaisiin puhua rakennusosaston 'keskustukikohdasta', siksi tärkeä ja keskeinen tämä rakennus on osastolle.

Ensimmäisen kerroksen toisessa päässä sijaitsee laasti- ja betoni-asema. Siellä valmistetaan kaikki laasti, mitä rakennus- ja asunto-osastot työkohteissaan tarvitsevat. Tällaisen keskityksen ansiosta on päästy tilapäisistä laastin valmistus-

paikoista. Kun on kysymys pienehköistä betonieristä, valmistetaan ne myös tässä samassa keskuksessa. Kuljetus tapahtuu kuorma-autoilla ja trukeilla.

Alakerrassa sijaitsevat myös konevarasto, tilava ja useilla työkoineilla varustettu konekorjaamo, työ-

kaluvarasto ja sukeltajien varustevalasto sekä ulkotyöosaston työkaluvarasto. Tilat on erittäin tarkoituksenmukaisesti suunniteltu ja kaikkialla vallitsee mallikelpoinen järjestys.

Toiseen kerrokseen on sijoitettu maali- ja tarveainevalasto sekä

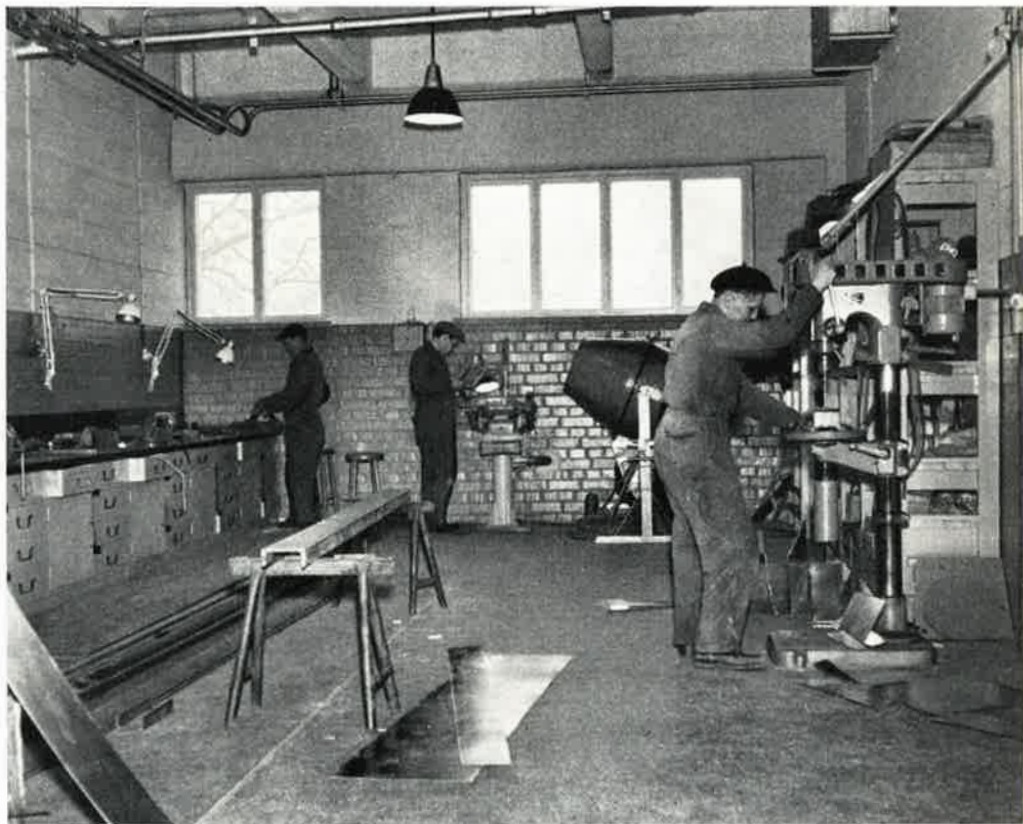

Voikan tehdasalueen uusin tulokas on rakennusosaston ylpeys ja syystä kyllä

Rakennusosaston tilava ja ajanmukaisilla koneilla varustettu korjaamo

Vasemmalla alla:
Työkaluvarastossa vallitsee
esimerkillinen järjestys

rakennusosaston ajanmukaiset sosiaalililat peseytymis-, pukeutumis- ja kuivaushuoneineen. Pesualtaiden lisäksi on useita suihkuja käytettävissä. Tilaa on riittävästi ja nämä henkilöstöhuoneet tekevät kaikin puolin erittäin viihtyisän ja kodikkaan vaikutuksen.

Myös laasti- ja betoniasema on tervetullut uudistus

Miesten kaunislinjainen, avara ja viihtyisä pesuhuone

"Martta 35" esittäytyi kevätmessuilla

Kuvien avulla kerrottiin
Martta 35:n syntymästä
neuvottelupöydän ääressä,
muotoilijan piirustuslaudalla
ja vihdoin itse tehdassalissa

Uusi Martta 35 nestekaasuliesi hallitsi Högforsin Tehtaan näyttelyosastoa Kevätmessuilla, jotka tällä kertaa järjestettiin sisustamisen merkeissä. Tehtaan osasto sijaitsi B-hallin parvekkeella keskeisellä paikalla ja sinne virtasi väkeä jatkuvasti.

Osastolla esiteltiin tällä kertaa ainoastaan yksi tuote. Se oli tehtaan uutuus, nestekaasuliesi Martta 35. Osaston vasen seinä kertoi valokuvien uuden tuotteen kehityksestä, monista neuvotteluista joita uuden lieden suunnittelu vaatii, muotoilijan

yksityiskohtaisesta tarkkuustyöstä ja viimein itse tuotteen valmistuksesta Heinolan tehtaalla. Takaseinä oli laadittu huomiota herättävän yksinkertaisella mutta sitä erikoisemmalla tavalla. Jättiläiskokoiset lyijykynät kannattivat uutta liettä, joka kynän kärkien välissä näytti kuin leijuvaan ilmassa. Oikealla seinällä oli valokuva, joka esitti perheenemäntää uuden lieden ääressä. Tällä sivustalla oli myös kolme liettä, joissa kussakin oli erivärinen keittotason ristikko. Messuvieraat saivat äänestää, mikä väri kutakin

eniten miellytti. Ahkerasti tätä mahdollisuutta käytettiin, sillä peräti 7.000 äänestyskuponkia jätettiin. Tämä oli osoituksena siitä mielenkiinnosta, jota messuvieraat tunsivat uutta liettä kohtaan.

Mainittakoon, että Martta 35 pääsi taideteollisuusosastolle edustamaan kotimaista muotoilua. Tämä oli jo lehtimiestenkin mielestä niin harvinainen seikka, että monet lehdet käsittelivät aihetta uutispalstoillaan. Niinpä Hufvudstadsbladetissä kehoitettiin tutustumaan taiteilija Henry Tornian muotoilemaan

lieteen ja ihmeteltiin, että niin arkipäiväinen käyttöesine kuin liesi voi olla niin kaunis. Helsingin Sanomissa kirjoitettiin mm.: "Liesissä, sekä sähkö-, kaasu- että nestekaasuliesissä on tapahtunut huomattavaa kehi-

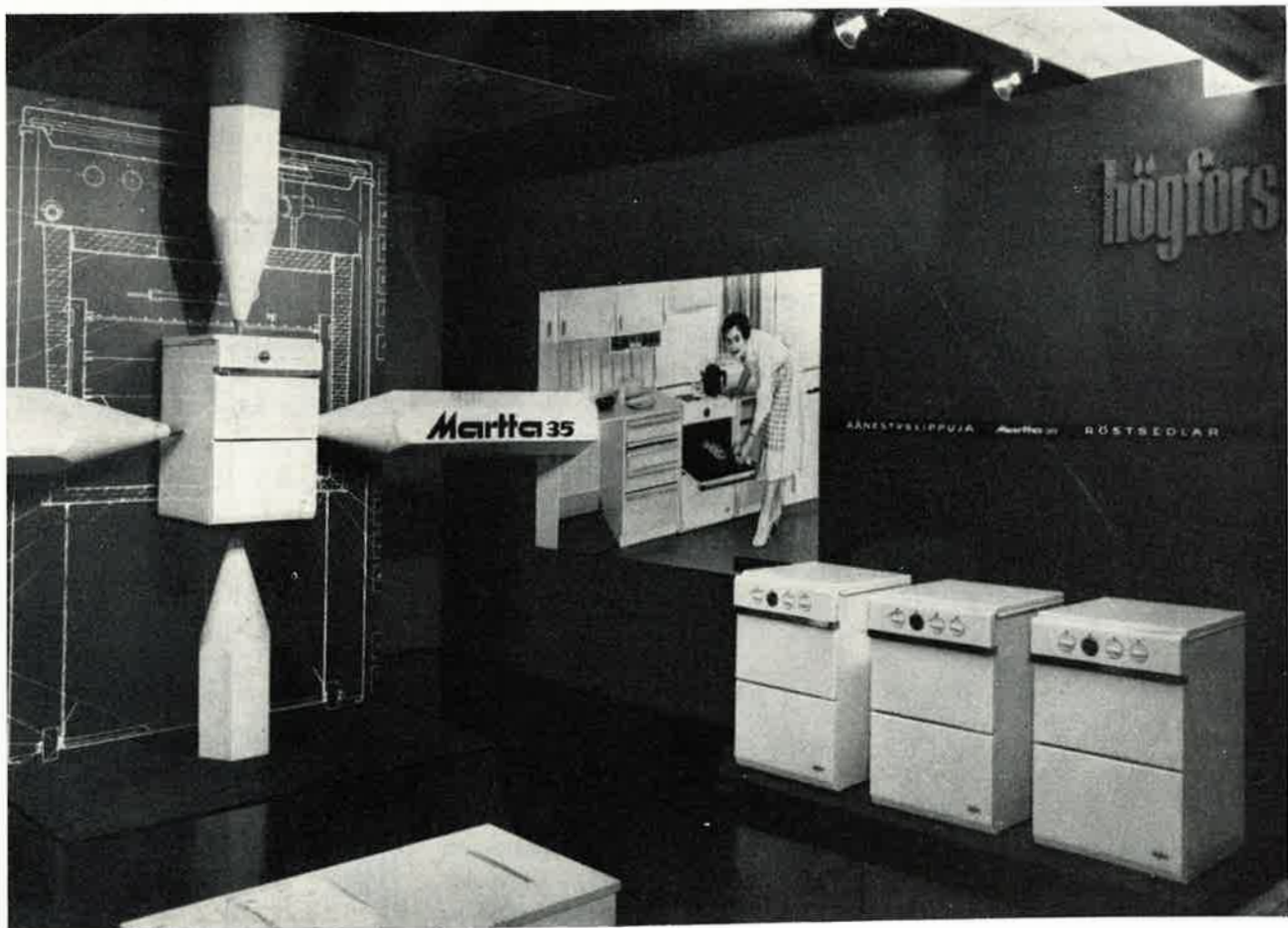
tystä, myös muotoilussa. Suotta ei yksi uusimmista ole päässyt peräti taideteollisuusosastoon — kaulakorujen viereen."

Kun Högforsin tehtaalla ollaan liesien muotoilussa siirtymässä uusille urille, olemme kääntyneet tehtaaseen isännöitsijän C. J. Cedercreutzin puoleen pyytäen häntä hie-
man kertomaan asiasta. Hän mainitsi mm. seuraavaa:

Monumentaalirakennuksissa, koruesineissä, veistoksissa jne. olemme tottuneet näkemään kauneutta, mutta ihmisen jokapäiväiseen työympäristöön on kauneus tunkeutunut hitaasti. Näin on keittiökalusteidenkin laita. Vasta viime aikoina on niihin kiinnitetty suurempaa huomiota. Högforsin kaasulietä Martta 35 suunniteltaessa asetettiin

päämääräksi taloudellinen ja käytövarma liesi, joka samalla ulkonäöltään olisi hillitty. Piirustuskonttorimme pyrki tähän päämäärään yhdessä taiteilija Henry Törnian kanssa, enkä luule liioittelevani jos sanon, että he onnistuivat työssään. Messuilla sai liesi hyvän vastaanoton. Paitsi omalla osastollamme oli se näytteillä myös taideteollisuusosastolla. Tämä oli tehtaallemme suuri menestys. Pääsy sinne lasien, porsliinien ja jalometallien pariin oli kovan karsinnan takana. Otettuaamme nyt taiteilijan työtoveriksemme toivomme hänestä olevan meille vastaisuudessakin hyötyä. Tehtaallamme on jo muitakin uusia tuotteita työn alla. Myös niissä on taiteilijan käsialaa näkyvissä.

Martta 35 osoitti, että puhdaslinjaista muotoilua voidaan menestyksellisesti soveltaa niinkin arkiseen käyttöesineeseen kuin nestekaasulieteen

Tehtaalaiskoti

IX

Leena ja Paavon tilipussi

Viime kerralla esittelin Leenan perheen 'rahaministerinä'. Tapasin hänet kotoaan selailemassa ostokuittejaan hieman huolestunut ilme kasvoillaan. Kerroinkin jo miten keskustelumme liikkui aluksi yleisemmillä linjoilla, mutta pian olimme itse pääasiassa, perheen rahatalouden ongelmia pohtimassa.

Leena sanoi, että perheenpään tilipäivä on perheenemännälle oikea koettelemusten päivä. Silloin voi tuntea itsensä hetkeksi tuollaiseksi pikkurikkaaksi ja mielen valtaa suuri kiusaus hoitaa talousasioita toisin kuin tavallisena arkena. Ja jos silloin ei pidä mielihalujaan kurissa, niin ohjaket päsevät rahaministerin käsissä äkkiä arveluttavasti hölymään.

"Kas tässä esimerkki tuollaisesta kevytmielisyydestä", Leena sanoi itsesoimaavalla äänenpainolla ja näytti ostoskuittia. Hän oli naisellisesta mieltäjohteesta ostanut itselleen kengät, muodikkaat, ihanat, vastustamattomat — ja tietysti kalliinpuoleiset. Niiden ostaminen ei ollut kuulunut suunnitelmiin, mutta ostettua vain tuli. Vanhoilla kengillä olisi kyllä vielä hyvin tullut toimeen. Nyt ymmärsin, mistä kenkä puristi ja miksi Leenan otsalla leijaili pilvenhäive, jollaista harvoin näkee hänen aurinkoisilla kasvoillaan.

Pian huomasin, että pohjimmaltaan Leenaa harmitti eniten periaatteistaan poikkeaminen. Hän kertoi minulle, että Paavon tullessa

kotiin tilipussi mukanaan pidetään tavallisesti yhteinen neuvottelu. Huoltokonttoriin on jätetty tilistä säännöllisesti määrätty summa kaikenlaisten juoksevien menojen hoitamiseksi ja nyt päätetään tilipussin sisällön käyttämisestä. Ensin Leena hienotunteisesti erottaa päältä Paavon 'viikkorahan'. Sen Paavo käyttää omiin pikkumenoihinsa ja kaikin tavoin kun on mallikelpoinen mies, pystyy siitä myös säästämään ja tuottamaan Leenalle silloin tällöin mieluisia yllätyksiä.

Huomattava osa tilirahoista eroteetaan sitten talouskassaksi. Sen suuruus vaihtelee hieman olosuhteista riippuen. Jos on suoritettava esimerkiksi yhtäkä suurempia ostoksia kuten säilöntäaikana, samoin juhlapyhien edellä, on summa jonkin verran suurempi. Kokemuksensa ja yksinkertaisen tarkkailukirjanpitoinsa avulla Leena on saavuttanut tässä asiassa sellaisen sormenpääntuntuman, ettei yllätyksiä sanottavammin pääse tulemaan.

Ja sitten jää vielä tähteksi rahaa, joka viedään pankkiin perheen säästötilille. Kysyin Leenalta, tapahtuuko näin ihan joka tilipäivä ja sain myöntävän vastauksen. Leena selitti, että näillä säästötilirahoilla maksetaan kaikki suuremmat ostokset, kuten vaatteet ja muut samantapaiset 'tavoiteostokset'. Tällaiset pikkuperheen mittakaavan mukaan 'suurhankinnat' koetetaan jakaa tasaisesti ympäri vuoden ja

rahoitus tapahtuu aina säästötiliä hyväksi käyttäen. Näistä ostoksista neuvotellaan yhteisesti ja usein Leena saa myös Paavon mukaansa kauppaan valintaa suorittamaan.

Tämän kuultuani sanoin Leenan rahatalouden hoidon olevan siksi vankalla pohjalla, ettei yksi ylimääräinen kenkäparin osto sitä varmaan horjuta. Kerroin entisajan säästäväisistä perheenemännistä. He suhauttivat rahansa sukanvarteen tai neuloivat patjapussin sisään. Säilyivät ne silläkin tavalla, mutta epäilemättä pankki on paljon parempi ja luonnollisempi rahojen talletuspaikka.

Mutta kyllä Leenalle näistä järjestelyistä huolimatta jää rahataloutensa hoitamisessa vastuuta ja huolta yllin kyllin. Ruokatalous se näet on se, joka näyttelee kodin taloudessa suurinta menoerää. Juuri talousrahan käytössä perheenemän-

nän taidot joutuvat puntariin. Tästä puhuimmekin pitkään. Leena sanoi valitsevansa kauppaan menon sel-laiseen ajankohtaan, jolloin kau-passa ei ole tungosta. Sellaiseen järjestelyynhän hänellä ajan puoles-ta on mahdollisuuksia. Näin hän voi rauhassa syventyä ostoksiaan suorit-tamaan. Hänen ei tarvitse myöskään juosta kaupassa yhtenään, koska hän ostaa useita ruokatarvikkeita suuremmissa erissä, ja täten hänen kaapissaan ja kellarissaan on varas-tossa paljon kaikenlaista. Tärkeintä osaa tässä näyttelevät tietysti oman kotipalstan ja puutarhan tuotteet, joista olen jo aikaisemmin kertonut. Mutta paljonhan on myös sellaista ruokatavaraa, jota täytyy käydä päivittäin kaupasta hakemassa. Var-sinkin liha ja muu särvinpuoli sekä leipä maidon ohella on tuollaista ostostavaraa. Ja siinä sitä taitoa ky-sytäänkin, että osaa myymäläpöydän ääressä valita oikein. Siinä suhtees-sa perheenemäntä voi helposti teh-dä virheitä. Toinen tärkeä seikka on se, että osaa valmistaa juuri sen verran kuin tarvitaan, jotta kalliita ruoan tähteitä ei mene hukkaan.

Ja jälleen päädyimme samaan kuten monesti aikaisemminkin. Per-heenemännän tehtävä on vaativa ammatti, jonka oppimiseen tulee harjaantua. Ja kun siihen sälytetään vielä rahaministerin huolet, on siinä vastuuta kerrakseen.

Kaksi järkyttävää räjähdys-onnettomuutta Juankoskella

Juankoskella Niskakosken per-kaustyömaalla sattui maaliskuun alkupuolella kaksi järkyttävää rä-jähdys-onnettomuutta, joissa neljä perkaustöissä ollutta miestä menetti henkensä. Kuten toisessa paikassa lehteämme kerrotaan, syvennetään parhaillaan Syvärin—Vuotjärven vedensäännöstelyn yhteydessä väylää Juantehtaan yläjuoksulla Niska-koskella. Tämä työ tapahtuu siten, että lautalta käsin porataan pohja-kallioon reikiä, jotka panostetaan dynamiitilla ja räjäytetään. Työn suorittaa urakalla Insinööritoimisto Oy Vesi-Pekka.

Molemmat räjähdys-onnettomuudet ovat sattuneet juuri tällä lautalla. 5. 3. tapahtuneessa räjähdyksessä sai juankoskelainen työmies Erkki Karppinen surmansa. Vajaa viikko myöhemmin 11. 3. sattui samalla lautalla vielä tuhoisampi räjähdys-onnettomuus. Juukalainen laturi Eino Rautiainen ennätettiin toimit-taa aivan onnettomuuspaikan vie-

ressä sijaitsevaan Juankosken sai-raalaan, mutta hän menehtyi mel-kein heti vammoihinsa. Lappajärve-läinen poraaja Aimo Karhusaari kuoli onnettomuuspäivän iltana Kuopion keskussairaalassa, ja vai-keasti loukkaantunut juankoskelai-nen työmies Paavo Vartiainen ei myöskään toipunut vammoistaan, vaan kuoli samassa sairaalassa 19. 3. Lisäksi kuusi muuta lautalla työs-kennellyttä miestä joutui sairaala-hoitoon.

Tähänastisissa tutkimuksissa on voitu todeta, että syynä näihin jär-kyttäviin seuraamuksiin johtaneisiin onnettomuksiin on ollut dynamiitin tunkeutuminen ns. porausputkiin. Että näin on voinut tapahtua ylei-sesti käytetyssä työmenetelmässä, on asiantuntijoidenkin mielestä ollut vaikeasti ymmärrettävissä. Nyttäm-in on työmenetelmää muutettu ja kaikkiin mahdollisiin työturvallisuus-ten edistämistä tarkoittaviin toi-menpiteisiin on ryhdytty.

Juantehtaalaisia avantouimareita

Juantehtaalainen mestari Hannes Laitinen, tuskaantuneena ainaiseen iskiassärkyynsä, päätti etsiä apua hyisestä virrasta ja teki juankoske-laisten lemmikille tukkasotkalle seuraa. Laitisen esimerkki innosti pian toisiakin ja hän sai seurakseen toistakymmentä kylmäveristä. Maa-liskuun 6. p:nä esittäytyttiin oikein yleisölle järjestämällä tehtaan padon yläpuolella uimanäytös kuopiolai-sen avantouimarien avustamana. Tulos: 350 maksavaa katsojaa, terve-tullutta rahaa lastentarhan hyväksi, hauskuutta ja kuulemma uimareille ainakin heidän omien sanojensa mukaan terveyttä ja virkeätä mieltä.

Högfors ylivoimainen yhtymämme talvikisoissa

Karkkilan seudun
komeata hiihtomaastoa

"Vanha rautaruukki Högfors piti jälleen kutinsa." Tähän Högforsin tehtaan isännöitsijän C. J. Cedercreutzin toteamukseen yhtymämme kuudensientoista hiihtomestaruuskilpailujen päättäjäistilaisuudessa maaliskuun 1 pnä Karkkilassa voitiin yksimielisesti yhtyä. Ja todella ylivoimainen tuo lähes 150-vuotias 'ruukkivanhus' tällä kertaa olikin. Siitä oli vakuuttavana todistuksena joukkuemestaruus sekä kaksoisvoitto yleisessä sarjassa, jota paitsi Högforsin edustajat veivät yli puolet kaikista näissä kilpailuissa jaetuista palkinnoista! Högforsin ikämiehillä oli oma merkittävä osuutensa tämän loistavan tuloksen saavuttamisessa, sillä kolme heistä pääsi palkinnoille yleisessä sarjassakin, ja ikämiesten keskeisessä kilpailussa he nappasivat kaikki muut palkinnot paitsi ensimmäistä, joka nytkin oli Kymintehtaan veteraanin Urho Niemen 'heiniä'.

Tämänkertaisiin talvikisoihin oli ilmoittautunut kuudelta eri tehtaal-

ta yhteensä 44 osanottajaa, joista ikämiehiä 13. Osanottajaluetteloa silmäillessä voi panna merkille, että metsäosaston edustus puuttui nyt kokonaan ja että myös kaikki Heinolan miehet olivat jääneet kotiin. Viime talvena oli vielä kaksi metsämiestä mukana ja nämä valtasivatkin kärkitilat, ja Heinolaa edusti 5-miehinen joukkue, joka sijoittui viidenneksi ennen Saloa ja Hallaa. Nyt kilpaili paremmuudesta kolme suurta: Högfors, Kymintehdas ja Voikka, sekä kolme pientä: Halla, Juantehtas ja Salo. Ikämiehiä oli eniten Högforsin joukkueessa, nimittäin viisi, mutta prosentuaalisesti ikämiespitoisin oli Hallan joukkue, jonka kuudesta jäsenestä neljä oli yli 35-vuotiaita. 44:stä osanottajasta oli viime talveen verraten uusia kasvoja kaikkiaan 16. Kuten tiedetään, saavat isot tehtaat lähettää kilpailuihin 9 osanottajaa, joista kuuden parhaan tulokset otetaan huomioon, kun taas pienillä tehtaila vastaavat luvut ovat 6 ja 4.

Kilpailujen aikana vallitsi suojasää, mutta voiteluvirheiltäkään ei välttytty. Rata tuntui vaikeahkolta useine jyrkkine nousuineen ja mutkittelevine laskuineen.

Hiihtäjät lähetettiin taipaleelle parittain minuutin väliajoin. Kaikki ilmoittautuneet starttasivat ja kahta lukuun ottamatta hiihtivät myös loppuun. Viime talvikisojen 10:stä parhaasta oli nyt mukana 5. Poissa olivat jo mainitut kaksi metsämiestä sekä lisäksi silloin kolmanneksi sijoittunut Juantehtaan Eino Julkunen, joka loukkaantumisen takia ei voinut tällä kertaa osallistua, viidennen palkinnon saanut Högforsin Ari Moilanen, joka parhaallaan suorittaa asevelvollisuuttaan, ynnä kuudenneksi tullut Heinolan Pentti Björk. Ne viisi, jotka viime talvena Voikkaalla mahtuivat kymmenen parhaan joukkoon ja nytkin nähtiin ladulla, olivat Kymintehtaan Veikko Pasi (4), Högforsin Mikko Elvas (7), Voikan Erkki Multanen (8), Kymintehtaan Leo Viljakainen (9) ja

Juantehtaan Pauli Vartiainen (10). Suluissa oleva numero tarkoittaa heidän järjestystään Voikan kisojen tuloluettelossa.

Rata oli 15 km:n pituinen ja kaksiosainen. 10 km hiidettyään kilpailijat saapuivat uudelleen lähtöpäikalle, missä heille otettiin väliaika. Se saatiin uutta, patentilla suojattua taulukkoa apuna käyttäen selville niin nopeasti, että hiihtäjä sekä tietysti myös yleisö, jota kilpailuja seuraamaan oli saapunut runsaanlaisesti, kuuli tarkan väliajan samanaikaisesti, kun kilpailija loppulenkille lähtiessään sivuutti kuuluttamon.

Ensimmäisenä saapui alkutaipaleelta numerolla 8 lähtenyt Juantehtaan Pauli Vartiainen, jonka aika 39.44 muodosti siis pohjanoteerauksen. Lähelle sitä pääsi minuuttia myöhemmin lähtenyt Högforsin uusi mies Eero Pirhonen, joka saapui kolmantena ajalla 40.15, mutta ensimmäisenä sen alitti heti hänen jälkeensä porhaltanut Kymintehtaan Veikko Pasi, jonka rinnassa oli numero 13. Hänen aikansa oli niin hyvä kuin 38.59. Seuraavan varteen-otettavan väliajan, joka oli 39.15, tarjosi yllättäen Salon Antero Lumme, joka edellisiin vuosiin verrattuna on kehittynyt huomattavasti. Lumpeen parina lähtenyt Högforsin toinen uusi mies Matti Laitinen sai ajakseen 40.19, mutta seuraavana saapuneen saman tehtaan Aapo Hietasen ajaksi kellot näyttivät 38.25, joka oli siihen mennessä paras. Juantehtaan Eero Tiaisen väliaika 40.35 oikeutti 7:nneille tilalle, kuitenkin vain siihen saakka, kun saman tehtaan Erkki Kuosmanen saapui. Kuosmasen, joka oli lähtenyt numerolla 26, aika oli 38.25 eli sama kuin Hietasen. Seuraava ja todennäköisesti ainoa, joka saattaisi alittaa Kuosmasen ja Hietasen ajan, oli Högforsin Mikko Elvas. Hänen lähtönumeronsa oli 37, joten hänellä oli aikaa vielä 6 minuuttia. Ei ehtinyt kulua kuitenkaan kuin vain 4 minuuttia 19 sekuntia, kun Elvas jo oli ajanottopaikalla, ja niin hän oli saavuttanut 10 km:llä ylivoimaisesti parhaan tuloksen 36.44. Kymmenen parhaan joukkoon kiilautui vielä Kymintehtaan Urho Niemi, entinen mestarihiihtäjä, joka 48:sta ikävuodestaan huolimatta edelleenkin on erinomaisessa kunnossa. Hänen väli-

aikansa oli 40.15, jolla hän yhdessä Pirhosen kanssa jakoi 7:nnen tilan. Kärkipään tulokset olivat paremmuusjärjestyksessä seuraavat: 1) Elvas 36.44. 2) Hietanen ja Kuosmanen 38.25. 4) Pasi 38.59. 5) Lumme 39.15. 6) Vartiainen 39.44. 7) Pirhonen ja Niemi 40.15. 9) Laitinen 40.19. 10) Tiainen 40.35. Seuraavina olivat Voikan Anssi Joutjärvi 40.59, Högforsin ikämies Arne Väli-Klemelä 41.15, Voikan Olavi Asikainen 41.37, Kymintehtaan Arvi Nio 41.41 ja saman tehtaan Teppo Frimodig 41.50.

Lopputaipaleenkin hiihti Elvas parhaiten käyttäen siihen aikaa 19.31. Hietanen voitti Kuosmasen puolella minuutilla hänen aikansa ollessa 19.55 ja Kuosmasen 20.25. Heidän lopullinen järjestyksensä oli toinen ja kolmas. 4:nneksi sijoittui Pasi, vaikka hänen tuloksensa 5 km:llä 21.26 oli vasta 7:nneksi paras. Häntä nopeampia olivat Pirhonen 21.19, Vartiainen 21.20 ja Laitinen 21.22. Vartiainen säilytti 6:nnen tilansa ja Pirhonen 7:nnen, kun taas Laitinen nousi 9:nneksi 8:nneksi. Lumme pysyi 5:ntenä hänen aikansa oltua loppulenkillä 21.27 eli sekunnin huonompi kuin Pasi. Lujasti alkutaipaleen hiihtänyt Niemi ei jaksanut lopussa pitää samaa vauhtia, vaan putosi 7:nneksi tilalta 10:nneksi. Tiainen nousi porasta ylemmäksi eli 9:nneksi ja Joutjärvi oli 11:s, mutta 12:nnen tilan jakoivat Högforsin ikämiehet Väli-Klemelä, Astala ja Kahila, joista kaksi viimeksi mainittua piti 5 km:llä yllä suhteellisesti kovempaa vauhtia kuin 10 km:llä. Asikainen jäi 15:nneksi oltuaan alkumatalla 13:s.

Hiihtokuninkuuden saavuttanut Högforsin Mikko Elvas on aina ollut kärkipään miehiä. Viime talvena hän sijoittui 7:nneksi, v. 57 6:nneksi ja v. 55 9:nneksi (v. 56 ei talvikisoja yleislakon takia järjestetty). Nyt sitten tuli 'kultaa ja kunnia'. Hietanen oli Voikan kisoissa 15:s, Kuosmanen 14:s, Pasi 4:s ja Lumme peräti 18:s.

Ikämiehistä oli tälläkin kertaa paras Urho Niemi, vaikkei aikaero seuraavaan ollutkaan yhtä suuri kuin viime talvena Voikkaalla. Högforsin veteraanit, jotka eivät edellisissä kisoissa päässeet palkinnoille edes ikämiessarjassa, järjestivät nyt

jymy-yllätyksen viemällä kolme palkintoa yleisessä sarjassa ja neljä ikämiessarjassa, jossa vielä kuudeskin oli högforsilainen.

Joukkuekilpailussa otettiin huomioon kuuden parhaan edustajan keskitulos isoilta ja neljän tulospieniltä tehtailta. Kuten jo alussa mainittiin oli Högfors tällä kertaa ylivoimaisesti paras viime vuoden mestarin Juantehtaan sijoituksessa yhtä vakuuttavasti toiseksi. Seuraavina olivat Kymintehtas, Voikka, Salo ja Halla. Jäljempänä seuraavassa tuloluettelossa joukkuemestaruuden saavuttanut Högforsin tehtaan joukkue on 7-miehininen, koska kolmella viimeksi mainitulla hiihtäjällä oli sama aika.

Kilpailujen järjestelypuoli sujui entiseen totuttuun tapaan. Högforsilla on jo monissa suurissa kilpailuissa kouliintunut toimitsijakunta, joka tälläkin kertaa hoiti tehtävänsä kaikkien tyydytykseksi.

Palkintojen jako tapahtui yhteisen ruokailun yhteydessä tehtaan ruokalassa. Sen suoritti Högforsin tehtaan isännöitsijä C. J. Cedercrutz liikuntaneuvoja Leo Savolaisen avustamana. Yleisessä sarjassa jaettiin 15 ja ikämiesten sarjassa 5 palkintoa, jota paitsi Mikko Elvas sai vastaanottaa yhtymän hiihtokuninkaan merkin. Tehtaiden välinen kiertopalkinto, johon Juantehtaalla oli kaksi perättäistä kiinnitystä ja joka Juantehtaan voittaessa olisi lopullisesti joutunut sen omaksi, jäi nyt koristamaan isäntätehtaan Högforsin palkintokaappia. Lopettajaispuheen piti sosiaalipäällikkö Åke Launikari kiittäen samalla osanottajia reilusta kilpailuhengestä sekä Högforsin tehdasta kilpailujen mal-
likelpoisesta järjestämisestä.

TULOSLUETTELO

Yleinen 15 km hiihto

1) Mikko Elvas, Högfors, 56.15 (10 km 36.44). 2) Aapo Hietanen, Högfors, 58.20 (38.25). 3) Erkki Kuosmanen, Juantehtas, 58.50 (38.25). 4) Veikko Pasi, Kymintehtas, 1.00.25 (38.59). 5) Antero Lumme, Salo, 1.00.42 (39.15). 6) Pauli Vartiainen, Juantehtas, 1.01.04 (39.44). 7) Eero

Pirhonen, Högfors, 1.01.34 (40.15). 8) Matti Laitinen, Högfors, 1.01.41 (40.19). 9) Eero Tiainen, Juantehtas, 1.02.05 (40.35). 10) Urho Niemi, Kymintehdas, 1.02.52 (40.15). 11) Anssi Joutjärvi, Voikka, 1.03.29 (40.59). 12) Aarne Väli-Klemelä, Arvo As-tala ja Olavi Kahila, kaikki Högforsista, 1.03.37 (väliajat 41.15, 42.07

Tämänvuotinen
yhtymän hiihtokuningas
Högforsin Mikko Elvas

ja 41.57). 15) Olavi Asikainen, Voikka, 1.03.57 (41.37). 16) Teppo Frimodig, Kymintehdas, 1.04.27 (41.50). 17) Veikko Kanta-Oksa, Högfors, 1.04.29 (42.05). 18) Rainer Varalahti, Högfors, 1.04.59 (42.48). 19) Arvi Nio, Kymintehdas, 1.05.11 (41.41). 20) Leo Rautkoski, Voikka, 1.06.07 (42.32). 21) Risto Paljakka, Voikka, 1.06.08 (42.05). 22) Ilmari Issukka, Juantehtas, 1.06.09 (42.44). 23) Reijo Mauno, Kymintehdas, 1.06.30 (42.50). 24) Erkki Laaksonen, Juantehtas, 1.06.35 (43.37). 25) Arvo Nurminen, Kymintehdas, 1.06.55 (43.37). 26) Esko Kääpä, Voikka, 1.06.59 (43.03). 27) Mauri Tani, Hamina, 1.07.14 (43.50). 28) Martti Hyyrynen, Kymintehdas, 1.07.42 (44.05). 29) Unto Pöyhönen, Voikka, 1.07.58 (43.02). 30) Erkki Multanen, Voikka, 1.08.01 (43.35). 31) Pauli Nurmi, Halla, 1.08.41 (45.33). 32) Antti Laiho, Salo, 1.09.05 (44.59). 33) Viljo Erkkilä, Voikka, 1.09.10 (44.17). 34) Arvi Julkunen, Juantehtas, 1.09.16 (45.19). 35) Veijo Oksanen, Kymintehdas,

lkämiessarjan voittaja
Kymintehtaan Urho Niemi
on saanut palkintonsa
Högforsin tehtaan isännöitsijän
C. J. Cedercreutzin kädestä

Kilpailujen johtaja Leo Savolainen,
joka toimi myös väliaikojen laskijana,
sekä kuuluttaja Pentti Riekkinen
tehtäviään hoitamassa

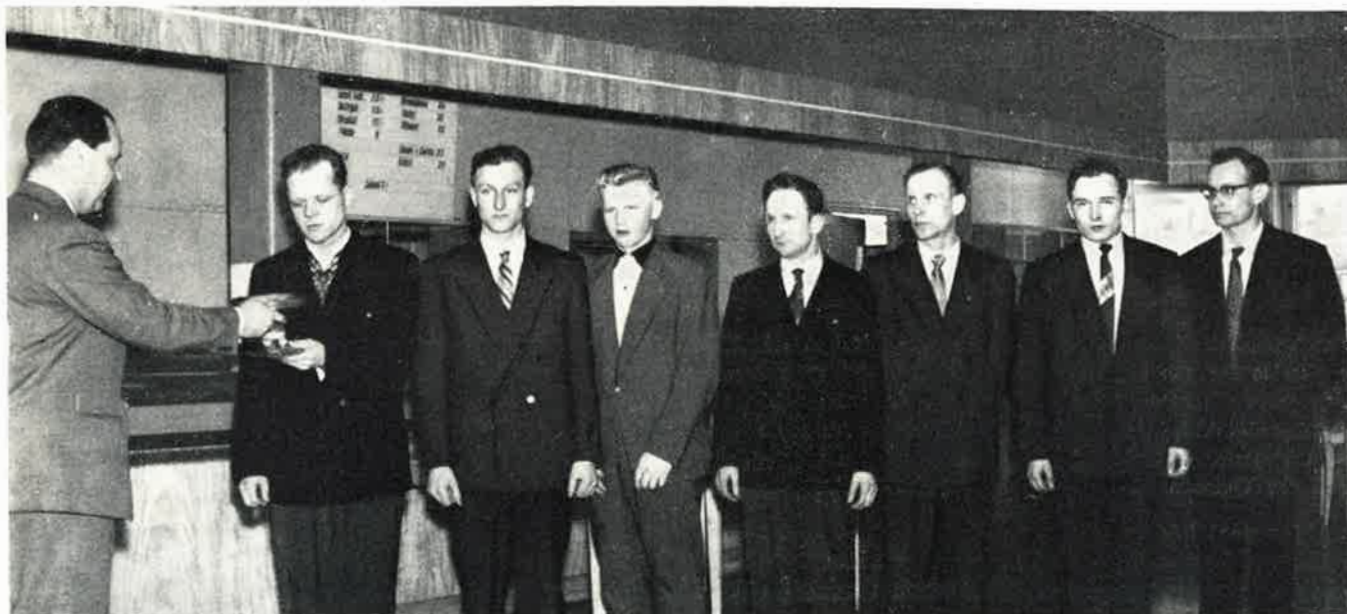
Tehtaitten välisen kilpailun voittanut Högforsin tehtaan joukkue:

Mikko Elvas, Aapo Hietanen, Eero Pirhonen, Olavi Kahila, Arvo Astala, Matti Laitinen ja Aarne Väli-Klemelä

1.10.22 (46.46). 36) Eelis Heijari, Halla, 1.15.34 (49.38). 37) Teuvo Kärkkäinen, Halla, 1.15.56 (49.08). 38) Risto Lehto, Salo, 1.17.21 (44.12). 39) Matti Manninen, Halla, 1.17.40 (51.15). 40) Tauno Räsänen, Halla, 1.18.26 (50.31). 41) Viljo Virtanen, Salo, 1.18.50 (50.30). 42) Pauli Vehmassalmi, Voikka, 1.19.30 (51.58).

Ikämiesten 10 km

1) Urho Niemi, Kymintehdas, 1.02.52. 2) Aarne Väli-Klemelä, Arvo Astala ja Olavi Kahila, kaikki Högforsista, 1.03.37. 5) Veikko Kanta-Oksa, Högfors, 1.04.29. 6) Rainer Varalahti, Högfors, 1.04.59. 7) Arvo Nurminen, Kymintehdas, 1.06.55. 8)

Tässä nähdään Högforsin tehtaan isännöitsijä C. J. Cedercreutz (kesk.) ja sosiaalipäälliköt Åke Launikari (vas.) ja Erkki Mattsson kilpailuja seuraamassa

Mauri Tani, Halla, 1.07.14. 9) Pauli Nurmi, Halla, 1.08.41. 10) Arvi Julkunen, Juantehdas, 1.09.16. 11) Eelis Heijari, Halla, 1.15.34. 12) Tauno Räsänen, Halla, 1.18.26. 13) Pauli Vehmassalmi, Voikka, 1.19.30.

Joukkuekilpailu

1) Högfors (Mikko Elvas, Aapo Hietanen, Eero Pirhonen, Matti Laitinen, Aarne Väli-Klemelä, Arvo Astala ja Olavi Kahila) 1.00.51. 2) Juantehdas (Erkki Kuosmanen, Pauli Vartiainen, Eero Tiainen ja Ilmari Issukka) 1.02.02. 3) Kymintehdas (Veikko Pasi, Urho Niemi, Teppo Frimodig, Arvi Nio, Reijo Mauno ja Arvo Nurminen) 1.04.23. 4) Voikka (Anssi Joutjärvi, Olavi Asikainen, Leo Rautkoski, Risto Paljakka, Esko Kääpä ja Unto Pöyhönen) 1.06.10. 5) Salo (Antero Lumme, Antti Laiho, Risto Lehto ja Viljo Virtanen) 1.11.29. 6) Halla (Mauri Tani, Pauli Nurmi, Eelis Heijari ja Teuvo Kärkkäinen) 1.11.55.

'Merkillisiä'

Tämän aukeaman kuvat kertovat koruttomista, mutta sitä mieliinpainuvimmista juhlatilaisuuksista, joissa yhtiötämme ansiokkaasti palvelleet työn veteraanit ovat joutuneet huomion ja kunnioituksen kohteeksi.

Tasavallan presidentti on suonut Suomen Leijonan Ritarikunnan ansioristin äskettäin eläkkeelle siirtyneelle yli 50 vuotta yhtiötä palvelleelle Kymin rakennusosaston ent. toimistopäällikölle Otto Timoselle ja Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitalit kultaristein viime syksynä eläkkeelle siirtyneelle Kymin sähköosastolla palvelleelle ja 50 vuotta yhtiössä olleelle sähköasentaja Edvard Aholalle.

Osastopäällikkö Unto Viherlaiho
onnittelee Suomen Leijonan
ansioristin saanutta
toimistopäällikkö
Otto Timosta,
oik. rva Timonen

Sähkövoimapäällikkö
Cyrill von Graevenitz
kiinnittää Suomen
Valkoisen Ruusun mitalin
sähköasentaja
Edvard Aholan rintapieleen

Hallan tehtaitten
Suomen Valkoisen Ruusun
mitalimies työnjohtaja
Viljam Lonka saa mitalin
majuri Björn Weckmanilta
ja maist. Lilli Olssonilta

Alla oik.
rva Eva Cedercreutz
kiinnittää Suomen Valkoisen
Ruusun ansiomitalin
hiekkamyllyläri Vihtori Frimanin
rintapieleen

yhtiöläisiä

1 e ja lähes puolivuosisataa yhtiömme palveluksessa olleille työnjohtaja Viljam Longalle Hallan tehtailta sekä hiekkamylläri Vihtori Frimanille Högforsin Tehtaalta.

50 'yhtiöläisvuotta' ovat helmi—maaliskuun aikana täyttäneet seuraavat: varastomiesten etumies Fabian Friman Kymintehtaan keskusvarastolta, laitospies Emil Becklin Kymmin talousosastolta, nuohooja Aaro Kokkonen Juantehtaalta ja Hyvinkään—Karkkilan rautatien ratavartija Otto Stenfors.

Esitämme kaikille kahdeksalle mitalmiehelle parhaat onnittelumme.

Yllä: Isännöitsijä Curt Cedercreutz 'lyö' yhtiön kultamerkkimiehiksi varastomiesten etumies Fabian Frimanin ja laitospies Becklinin, jonka rinnalla nähdään kuvassa rva Becklin sekä osastopäällikkö Kalle Varis

Keskellä oikealla juantehtaalainen kultamitalimies nuohooja Aaro Kokkonen puolisoineen

Tyytyväisiä ovat tämänkin kuvan ilmeet: oikealta kultamitalimies ratavartija Otto Stenfors, rva Eva Cedercreutz ja isännöitsijä C. J. Cedercreutz

Pitkääaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

EVERT KYÖPERI

työnjohtaja Kymin ulkotyöosastolta tulee 11. 6. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 19. 7. 1895 Valkealassa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1909 ulkotyöosastolle paperipuiden kuorintaan, jota siihen aikaan suoritettiin nykyisen hiilikentän ja kuljetusvälinekorjaamon seutuvilla, ja siirtyi v. 1912 vaakamieheksi ns. Rusin porukkaan, joka hoiti purkaukset. Vuosina 1914—15 hän oli poissa yhtiöstä, mutta palasi v. 1916 takaisin, sillä kertaa Kymin paperitehtaalalle hollantierimieheksi. Suoritettuaan asevelvollisuutensa hän tuli v. 1920 työhön ulkotyöosastolle, jonka kirjoissa hän onkin siitä lähtien jatkuvasti ollut. Ensin hän oli talvet purkajana ja kesät nostolaitoksen sahurina, kunnes v. 1939 nimettiin työnjohtajaksi.

KONSTANTIN HEIKKILÄ

vartiomies Kymin ulkotyöosastolta tulee 24. 4. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 18. 8. 1896 Mäntyharjussa. Vuonna 1916

hän tuli työhön ulkotyöosastolle paperipuiden purkajaksi Saksanaholle, missä tämä työ silloin aloitettiin. Vuosina 1918—20 hän oli työssä muualla, mutta palasi v. 1921 takaisin entiselle osastolleen ns. klapikuurille. Vuodesta 1923 alkaen hän oli noin 20 vuotta ulkotyöosaston ratatöissä ja vuodesta 1944 lähtien hän on toiminut kiertävänä vartiomiehenä.

IIDA FÄLT

siivooja Kymin paperitehtaalalta tulee 27. 4. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 16. 6. 1902 Haukivuorella ja tullut 28. 4. 1919 työhön Kymin rakennusosastolle, mistä 19. 9. 20 siirtyi Kymin ulkotyöosastolle. Kymin paperitehtaalalla hän on ollut 2. 10. 21 lähtien työskennellen paperinlajittelijana 1. 12. 52 saakka ja sen jälkeen siivoojana.

EVERT RAUTANEN

rullapakkaaja Voikan paperitehtaalalta tulee 2. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 30. 11.

1896 Haminassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1917 Voikan koskityömaalle. Paperin lastaajaksi hän siirtyi v. 1918. Työskenneltyään välillä ulkotyöosastolla hän on vuodesta 1947 ollut rullapakkaajana.

YRJÖ PETHMAN

viilaaja Kymin korjauspajalta tulee 18. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 26. 5. 1901 Iitissä. 5. 6. 1916 hän tuli työhön Kymin selluloosatehtaalalle, mistä 6. 9. 19 siirtyi Kuusankosken korjauspajalle ja sieltä Kymin korjauspajalle, missä edelleenkin työskentelee.

EMIL JOHANSSON

viilaaja Voikan korjauspajalta tulee 4. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 11. 10. 1902 Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen jo 14-vuotiaana Voikan korjauspajalle, missä hän on toiminut PK V:n koneviilaajana.

Evert Kyöperi

Konstantin Heikkilä

Iida Fält

Evert Rautanen

Emil Johansson

Irja Palonen

Martti Lindsten

Emil Luntinen

IRJA PALONEN

siivooja Kymin talousosastolta tulee 14. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 4. 2. 1902 litissä ja tullut 6. 5. 19 työhön Kuusaan selluloosatehtaalle sihdinhoitajan apulaiseksi. 1. 5. 42 hän siirtyi Voikan paperitehtaalle ja sieltä 18. 8. 43 Kymin selluloosatehtaalle. Nykyisessä toimensaan hän on ollut 11. 10. 57 lähtien.

METSÄOSASTO

TOIVO KUJALA

metsätyönjohtaja tulee 7. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt 28. 8. 1900 Sippolassa. 24. 8. 1928 hänet nimitettiin vanhemmaksi työnjohtajaksi Kymen eteläisen hoitoalueen, sittemmin Sippolan metsäkoulukohteluhoitoalueen piiriin, johon on kuulunut pääasiassa yhtiön omia metsiä. Ahkeruudellaan ja taitavuudellaan sekä tunnollisuudellaan hän on saavuttanut niin esimiestensä kuin alaistensaakin luottamuksen.

Toivo Kujala

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

MARTTI LINDSTEN

sukeltaja Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 2. 5. Hän on syntynyt litissä. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 4. 12. 1920 Voikan koskiosastolle toimien ensin laturina ja koneporarina sekä vuodesta 1927 lähtien sukeltajana. Vuonna 1933 hän siirtyi sukeltajaksi Kymin rakennusosastolle työskennellen samassa ammatissa edelleenkin. Hän on Suomen Sukeltajain Liiton vapaajäsen. Nuorempana hän oli innokas urheilija harrastaen mm. hiihtoa ja pitkien matkojen juoksua. Aikoinaan hän kuului Pilkanmaan torppariosastoon ja Myllykallion työväenyhdistykseen.

EEMIL LUNTINEN

sekatyömies Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 6. 5. Hän on syntynyt litissä ja tullut yhtiömme palvelukseen 8. 9. 1921 Voikan rakennusosastolle. Muutaman vuoden kuluttua

hän siirtyi Kymin paperitehtaalle, mutta palasi sittemmin takaisin Voikkaalle, missä oli vuoteen 1937, jolloin tuli Kymin selluloosatehtaalle. Lukuun ottamatta vuosia 1941—45, jolloin hän oli työssä Kuusaan voimalaitosrakennuksella, hän on työskennellyt yhtäjaksoisesti Kymin selluloosatehtaalla.

ARVO VALTO

autonapumies kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 11. 5. Hän on syntynyt Maunukselan kylässä, joka silloin kuului litin pitäjään. Yhtiömme palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1916 sähköverstaalle, joka vielä silloin toimi Kuusaan saarella. Vapaus sodan jälkeen hän siirtyi Voikan sähköosastolle, missä oli vuoteen 1923, jolloin lähti yksityisille työmaille. Vuonna 1941 hän palasi takaisin yhtiöömme samaan toimeen, missä nykyisinkin on.

EMIL BORG

happomies Voikan selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 11. 5. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1916. Oltuaan välillä muualla hän palasi takaisin v. 1918 työskennellen eri osastoilla vuoteen 1945, jolloin siirtyi selluloosatehtaalle happomieheksi.

Arvo Valto

Emil Borg

Emil Mustonen

KAARLO PARTTI

vuoromestari Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 19. 5. Hän on syntynyt Mikkeliissä. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1929 Kymin selluloosatehtaalle keittäjäksi ja nimitettiin v. 1936 vuoromestariksi.

EMIL MUSTONEN

lämmittäjä Kymin talousosastolta täyttää 60 vuotta 20. 5. Hän on syntynyt Kuusjärvellä. Ennen yhtiömme palvelukseen tuluaan hän työskenteli vuosina 1913—28 veturinkuljettajana ja voima-aseman koneenhoitajana Outo-kumpu Oy:ssä ja siirtyi sieltä veturinkuljettajaksi sekä kaivinkoneenkäyttäjäksi Rovaniemen—Kemijärven rautatielle. Oltuaan sittemmin pari vuotta työssä Viinijärven—Varkauden rautatiellä hän muutti Viipuriin, missä toimi meijerin konemestarina vuosien 1935—44 välisen ajan. V. 1943 hän suoritti Viipurin teknillisessä koulussa alikone-mestarin ja maakonemestarin kurssit. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 14. 7. 44 veturinkuljettajaksi Voikan raitiotieosastolle, mutta siirtyi jo saman vuoden syyskuussa vastaavaan toimeen Haukkasuolle. 16. 3. 49 lähtien hän on hoitanut lämmittäjän ja talonmiehen tehtäviä Kymin talousosastolla. Haukkasuolla ollessaan Mustonen kuului sikäläiseen VPK:hon. Nuorempana hän harrasti painia ja nyrkkeilyä.

JOHANNES LEHTORANTA

seppä Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 23. 5. Hän on syntynyt Sortavalassa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1922 Voikan rakennusosastolle, mistä v. 1931 siirtyi Voikan sähköosastolle ja sieltä v. 1932 Kymin rakennusosastolle työskennellen siellä edelleenkin. Hän on ollut terveydenhoitolautakunnan varajäsenenä noin 10 vuotta

Johannes Lehtoranta

sekä tutkijalautakunnan varajäsenenä 3 vuotta ja toiminut rakennustyöläisten liiton osaston n:o 30 rahastonhoitajana vuoden.

ESTER LUNDSTRÖM

puhelunvälittäjä Kymin talousosastolta täyttää 60 vuotta 6. 6. Hän on syntynyt Vihdissä ja käynyt siellä koulunsa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 1. 10. 1939 oltuaan jo sitä ennen noin 20 vuotta puhelunvälittäjänä muualla. Ilmainen ystävällisyys, palveluksiin altis mieli ja tunnollisuus tehtävien hoitamisessa ovat niitä ominaisuuksia, jotka parhaiten luonnehtivat nti Lundströmin olemusta.

ELINA KOSSILA

apunainen Voikan rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 9. 6. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1941 Voikan selluloosatehtaalle. Voikan rakennusosastolla hän on työskennellyt vuodesta 1945 lähtien pääasiassa muurareiden ja maalareiden apulaisena.

JOHAN KUUSINEN

porari Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 25. 4. Hän on syntynyt Heinolassa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1927 Voikan tallille ja työskenteli sittemmin mm. Voikan paperitehtaalla ja Kymin talousosastolla. Kymin rakennusosastolla hän on ollut vuodesta 1946 lähtien.

ALBERT HEINONEN

aputyömiestä Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 25. 4. Hän on syntynyt Sortavalassa ja tullut yhtiömme palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1924 Läskeleen työskennellen siellä sahalla vuoteen 1927. Sen jälkeen hän oli liikealalla Kuusankoskella ja Tam-

Johan Kuusinen

pereellä, kunnes v. 1947 palasi takaisin yhtiöön, sillä kertaa Kymin selluloosatehtaalle, mistä v. 1953 siirtyi Kymin rakennusosastolle. Hän on harrastanut pikkupojasta lähtien musiikkia ja soittaa kannelta sekä harmonikkaa. Yhtiön harrastuskilpailuissa hän on ollut innokkaasti mukana.

REINO HELÉN

varastonhoitaja Kymin sähköosastolta täyttää 50 vuotta 27. 4. Hän on syntynyt Valkealassa. Koulunsa käytyään hän tuli yhtiömme palvelukseen 1. 6. 1926 Kymin päävarastolle, missä hänen pääasiallisena tehtävänä oli hinta- sekä laskutustarkkailu. Oltuaan sitten vuosina 1953—54 kirjureiden esimiehenä Kymin selluloosatehtaalla hän siirtyi viimeksi mainitun vuoden lopulla nykyiseen toimeensa Kymin sähköosastolle. Hän on kuulunut lähes vuosikymmenen Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöt ry:n johtokuntaan ja toiminut yhtä pitkän ajan yhdistyksen sihteerinä.

JUHO LUOMALA

asetyleenitehtaan hoitaja karbiditehtaalta täyttää 50 vuotta 27. 4. Hän on syntynyt Kannuksessa ja tullut yhtiön palvelukseen Kymin paperitehtaalle v. 1929. Työskenneltyään useilla eri osastoilla hän siirtyi v. 1944 karbiditehtaalle, jossa hän on vuodesta 1946 lähtien toiminut asetyleenitehtaan hoitajana.

TAUNO HARTIKAINEN

caterpillarin kuljettaja Voikan höyryosastolta täyttää 50 vuotta 28. 4. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen Kouvolan Kirjapainoon v. 1925. Oltuaan joitakin vuosia muualla hän palasi takaisin v. 1933 työsken-

Albert Heinonen

Reino Helén

Juho Luomala

nellen eri osastoilla vuoteen 1950, jolloin hän siirtyi Voikan höyryosastolle caterpillarin kuljettajaksi.

URHO RAUTOMÄKI

kuorma-autonkuljettaja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 4. 5. Hän on syntynyt litissä. Päästyään ammattikoulusta hän tuli v. 1925 Kuusaan sahalle 'keppipojaksi', mutta vaihtoi kuitenkin v. 1928 alaa ryhtyen ammattimaiseksi autoilijaksi. Myöhemmin hän oli linja-autonkuljettajana Kossilan Liikenne Oy:ssä, kunnes v. 1951 tuli autonkuljettajaksi yhtiöömme.

WILHELM OLLAS

speditööri täyttää 50 vuotta 8. 5. Hän on syntynyt Helsingissä. Käytyään keskikoulun Helsingin ruotsalaisessa lyseossa hän oli Oy Enroth Ab:n palveluksessa Helsingissä speditöörinä vuosina 1928—48. Viimeksi mainittuna vuonna hän sai Merenkulun säätiöltä opintoapurahan huolinta-, rahtaus- ja ohtausopintoja varten Amerikassa, mistä hän saman vuoden lopulla palasi takaisin Oy Enroth Ab:n palvelukseen paikalliseksi päälliköksi Haminaan. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 1. 1. 54 Hillon sotaman hoitajaksi.

Urho Rautomäki

Wilhelm Ollas

Aune Nieminen

VILJO HYVÖNEN

pulpperimies Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 12. 5. Hän on syntynyt Uudellakirkolla. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1951 Voikan puuhiomolle, josta hän siirtyi samana vuonna paperitehtaalle.

REINO NYGREN

viilaaja Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 16. 5.

AUNE NIEMINEN

siivooja ulkotyöosastolta täyttää 50 vuotta 20. 5. Hän on syntynyt litissä, mistä v. 1918 muutti Kuusankoskelle. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1932 Kymin paperitehtaalle, mistä sotien jälkeen siirtyi ulkotyöosastolle. Hän on innokas ulkoilun harrastaja ja on jatkuvasti osallistunut yhtiön järjestämiin kävely-, uinti- ja hiihtoharrastuskilpailuihin saaden niissä sekä lomaehtä esinepalkintoja. Seuratoiminnassa hän on ollut mukana Kuusankosken Kisassa sekä sos.dem. naisyhdistyksessä.

HILJA TOUKKARI

paperityöntekijä Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 27. 5. Hän on syntynyt Jääskessä ja tullut yhtiöömme pal-

velukseen 10. 10. 1927 Voikan rakennusosastolle. Oltuaan sittemmin työssä Voikan puuhiomossa ja Kymin talousosastolla hän erosi yhtiön palveluksesta v. 1937, mutta palasi 30. 3. 43 takaisin Kymin talousosastolle. Sieltä hän 25. 9. 45 siirtyi Kymin paperitehtaalle ja työskentelee nykyisin apulaisena leikkuukoneella.

NIILLO AHO

kennonkorjaaja klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 28. 5. Hän on syntynyt Sipolassa ja tullut yhtiöömme palvelukseen 9. 12. 1936 samaan toimeen, missä nykyisinkin on. Vuosina 1939—40 hän oli Kymin selluloosatehtaalla kloorikalkin valmistajana.

EINO VERTANEN

tekniikko Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 31. 5. Hän on syntynyt Ensoossa. Ennen yhtiöömme tuloaan hän työskenteli Enso-Gutzeit Oy:n tehtailla 12 vuotta ja Oy Strömberg Ab:n konepajalla Helsingissä puolisoita vuot- ta. Oltuaan mukana talvisodassa korp- raalina Karjalan kannaksen it-joukoissa hän hakeutui sodan päätyttyä Tampellan konepajalle Tampereella ja oli

Hilja Toukkari

Niilo Aho

Eino Vertanen

siellä 7 vuotta, johon sisältyy myös jatkosodassa oltu aika. Opiskeltuaan Tampereen teknillisessä koulussa ja valmistuttuaan teknikoksi v. 1946 hän työskenteli pari vuotta työsuunnittelun esimiehenä Enso-Gutzeit Oy:n Lypsyniemen konepajalla Savonlinnassa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1950 ja toimii nykyisin Kymin korjauspajalla selluloosatehtaan korjausjaoksen vanhempana mestarina. Vertasen harrastuksista on etutilalla ollut musiikki. Hän on kuulunut eri paikkakunnilla yhteensä pariinkymmeneen kuoroon ja soittokuntaan ja ollut niiden mukana esiintymismatkalla Ruotsissa ja Tanskassa. Nykyisin hän kuuluu Kuusankosken Orkesteriin soittaen klarinettia ja Kuusankosken Mieslaulajiin laulaen toista bassoa. Nuorempana hän harrasti myös urheilua, erityisesti hiihtoa sekä 400 ja 800 m juoksua saaden palkintoja. Seuratoiminnassa mukana ollessaan hän on joutunut hoitamaan sihteerin ja rahastonhoitajan tehtäviä ja olemaan urheilukilpailujen toimihenkilönä. Palokuntatyöhön hän on osallistunut parisenkymmentä vuotta toimien ryhmänjohtajana Enson tehtaan palokunnassa ja joukkueenjohtajana Tampellan tehtaan palokunnassa.

TOIVO NIEMI

rasvaaja Voikan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 1. 6. Hän on syntynyt Jaalassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1924 Verlan puuhiomolle, missä hän työskenteli mm. hiojana, rasvaajana ja autonkuljettajana. Voikkaalle hän tuli v. 1955 rasvaajaksi.

EEVI KIRJALAINEN

siivooja Kymin puuhiomolta täyttää 50 vuotta 8. 6. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiömme palvelukseen 17. 8. 1927 Kuusaan puuhiomoon. Työskenneltään sittemmin erällä muillakin osastoilla hän siirtyi 16. 2. 49 Kymin puuhiomoon massanlastaajaksi. Nykyisessä toimessaan hiomon siivoojana hän on ollut vuodesta 1952 lähtien.

HISKIAS HYYRYLÄINEN

purkaja klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 14. 6. Hän on syntynyt Mäntyhärmässä. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1935 Saksanaholle, missä oli lyhyttä keskeytystä lukuun ottamatta talvisotaan saakka. Sodan päätyttyä hän tuli v. 1941 uudelleen yhtiöön, sillä kertaa Kuusaan voimalaitostyömaalle, mistä v. 1945 siirtyi korjaus-

pajalle ja sieltä seuraavana vuonna ulkotyöosastolle purkajaksi. Samassa työssä hän on edelleenkin, mutta siirrettiin v. 1958 klooritehtaan kirjoihin.

MUISTO SKYTTÄ

lastausesimiehen apulainen Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 16. 6. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1926 Voikan paperitehtaalte, mistä hän samana vuonna siirtyi Voikan puuhiomolle toimien siellä useissa tehtävissä mm. kuorimon etumiehenä. Nykyiseen toimeensa hän tuli v. 1954.

URHO MÄKINEN

muurari Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 17. 6. Hän on syntynyt Iitissä ja tullut yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1924 Kuusaan sahalle. Muutamaa katkoa lukuun ottamatta hän on vuodesta 1930 lähtien työskennellyt yhtäjaksoisesti Kymin rakennusosastolla.

TAUNO PELTONEN

rakennusmies Voikan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 18. 6. Hän on syntynyt Jaalassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1926 Kuusaan sahalle. Hän

Toivo Niemi

Hiskias Hyyryläinen

Muisto Skyttä

Urho Mäkinen

Heino Salminen

Yrjö Kammonen

Martti Tallgren

Elsa Luoto

on työskennellyt Voikan paperitehtaalla, Keltin voimalaitoksella, Voikan höyryosastolla ja Kymin rakennusosastolla ennen Voikan rakennusosastolle siirtymistään.

HELVY PALMU

työkaluvaraston hoitaja Voikan ulkotoyosastolta täyttää 50 vuotta 20. 6. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1927 selluloosatehtaan arkki-koneelle. Nykyiseen toimeensa hän tuli v. 1957.

HÖGFORSIN TEHDAS

HEINO SALMINEN

kattilankasaaja kattilaosastolta täyttää 60 vuotta 30. 4. Hän on syntynyt Pusulassa ja tullut yhtiön työhön tehtaan valimoon 29. 1. 1935. Kattilaosastolle hän siirtyi 1937.

YRJÖ KAMMONEN

yövärtijä Heinolan tehtaalta täyttää 60 vuotta 1. 6. Hän on syntynyt Viipurissa. Yhtiömme palvelukseen Högforsin Lahden tehtaalle hän tuli 16. 9. 1941, josta siirtyi 1. 10. 1953 yövärtijäksi Heinolan tehtaalle.

EDIT JOKINEN

siivooja valimosta täyttää 60 vuotta 6. 5. Hän on syntynyt U.I. Pyhäjärvellä. Tehtaan palvelukseen hän tuli 2. 6. 1947 valimoon ja työskentelee nykyisin valimoiden konttorien siivoojana.

MARTTI TALLGREN

hiekanruiskuttaja emalilaitokselta täyttää 60 vuotta 16. 5. Hän on syntynyt U.I. Pyhäjärvellä ja tullut työhön 13. 12. 1927 emalilaitokselle.

ELSA LUOTO

ammeiden maalaaja emalilaitokselta täyttää 50 vuotta 4. 6. Hän on syntynyt Tuusulassa ja tullut tehtaan palvelukseen 29. 12. 1941 keernaosastolle. Vuonna 1956 hän siirtyi emalilaitokselle, missä viime vuodesta lähtien on hoitanut nykyistä tehtäväänsä.

LEO NIEMINEN

Heinolan tehtaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 4. 6. Hän on syntynyt Padasjoella. Heinolan tehtaan palvelukseen hän tuli 30. 6. 1954.

LEO OLIN

varastomies keskusvarastolta täyttää 50 vuotta 20. 6. Hän on syntynyt U.I. Pyhäjärvellä ja tullut tehtaan palve-

lukseen 10. 9. 1955 samaan toimeen, missä nykyisinkin on.

SINAIDA AHVENAINEN

Heinolan tehtaan Puko-radiaattoriosastolta täyttää 50 vuotta 17. 6. Yhtiön palvelukseen Heinolan tehtaalle hän tuli 18. 6. 1954.

METSÄOSASTO

ARMAS UUSIHEIMALA

metsätyönjohtaja täyttää 60 vuotta 5. 5. Luumäellä. Hän on syntynyt maanviljelijän poikana Luumäellä ja siellä hän on myöskin varsinaisen työnsä suorittanut. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 1. 5. 1924 silloisen Kymin eteläisen hoitoalueen Kaitjärven piiriin ollen ensin metsätyömiehenä ja sittemmin kesäisin etumiehenä (kymppinä) metsänhoitotoissa sekä leimauksissa niin omissa kuin ostometsissäkin, talvisin jakomiehenä ja aputyönjohtajana sekä keväisin purouitoissa. Nykyisin hän toimii vakinaisesti Kymen hoitoalueen Taavetin hoitopiirissä. Lukemattomat ovat ne puut niin yhtiön kuin ostometsissäkin, joiden kylkeen hän on leiman kopauttanut. Uutterana ja tunnollisena työntekijänä hän on saavuttanut työn-

Leo Nieminen

Leo Olin

Sinaida Ahvenainen

Onni Kekkonen

antajansa luottamuksen. Yhtiömme ansiomerkin 25-vuotisesta palveluksesta hän sai 6. 1. 1951.

VILHO METSÄRINNE

Sippolan Metsäkoulun Saveron piirin piirityönjohtaja täyttää 60 vuotta 7. 5. Hän on syntynyt Sippolan Saverolla. Suorittuaan koulunkäyntinsä ja asevelvollisuutensa hän tuli 15. 8. 1921 yhtiömme metsäosaston palvelukseen työnjohtajaksi ja nimitettiin 1. 6. 28 nykyiseen toimeensa. Hänen varsinaisena työkenttänään ovat olleet hänen syntymäpaikkakuntansa ympäristössä sijaitsevat yhtiön omat metsät, jotka hän tuntee melkein jokaista puuryhmää myöten. Mutta niinpä kauniit ja hyvin hoidetut metsät osoittavatkin vakuuttavasti, että ne ovat olleet uutteran ja ammattitaitoisen miehen hoidossa. Tu-
loksellisen työnsä ohessa piirityönjohtaja Metsärinteellä on riittänyt aikaa ja harrastusta moniin yhteisiin rientoihin kotipaikkakunnallaan. Ennen sotavuolia hän osallistui innolla suojeluskunta- ja urheilutoimintaan. Myös nuorisoseura sai hänestä alusta saakka innokkaan jäsenen. Nykyisin hänen tietojaan ja kokemustaan käytetään hyväksi kansakoulun ja kirjaston johtokunnissa.

EINO KURITTU

etumies täyttää 60 vuotta 20. 6. Sippolassa. Hän on ehtinyt palvella yhtiötämme yhtäjaksoisesti jo yli 40 vuotta, aluksi maatyömiehenä. Sippolan Metsäkoulun perustamisen jälkeen hänen taitavuuttaan ja kätevyytään on tarvittu moninaisissa paja- ja puusepännöissä. Onpa hänen apuunsa jouduttu turvautumaan metsäpuolellakin pahimpien hakkuu- ja ajokiireiden aikana. Työnsä ohessa hän vuokraajana hoiti Sippolan kappalaispappilan maataloutta viime vuoden toukokuun alkuun, jolloin muutti omalle pientilälleen.

ONNI KEKKONEN

työnjohtaja täyttää 50 vuotta 12. 6. Juuassa. Hän on syntynyt Tuupoväärassa. Oltuaan 1. 11. 35 alkaen nuorempana työnjohtajana Läskelä Oy:ssä hän tuli 1. 12. 37 yhtiömme palvelukseen vastaavaan tehtävään Pohjois-Karjalan hoitoalueen Joensuun piiriin. Vuoden 1947 alusta lähtien hän on toiminut Nurmeksien piirin vanhempana työnjohtajana Juuassa pääasiallisena tehtävänä ostometsien puutavaran hankintaan liittyvien työnjohtotehtävien hoitaminen. Hänen toiminnalleen lei-

maa-antavana on ollut ahkeruus ja tinkimätön velvollisuudentunto sekä oikeudenmukaisuus kaikkia kohtaan. Niinpä hän onkin saavuttanut sekä esimiestensä että alaistensa kuin myös metsänmyyjien täydellisen luottamuksen.

HALLAN TEHTAAT

PEKKA LALLUKKA

kirvesmies rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 1. 6. Hän on syntynyt Räisälässä. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1946 lastaajaksi lautatarhalle, mistä v. 1950 siirtyi nykyiseen toimeensa.

URHO VIKMAN

kirvesmies rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 9. 5. Hän on syntynyt Lahdessa ja tullut yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1927 selluloosatehtaalte sekatoihin. Lyhyitä poissaoloja lukuun ottamatta hän työskenteli vuoroin sahalla ja selluloosatehtaalte vuoteen 1949, jolloin siirtyi nykyiseen toimeensa.

Manan majoille

Tammikuun 24 pñä kuoli Kuusankoskella kiisun nosturin hoitaja Elias Kauppi Kymin selluloosatehtaalte vähän yli 43 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt 25. 11. 1915 Valkealassa. Yhtiömme palveluksessa hän oli kahdeksan otteeseen, nimittäin vuosina 1939—47 Kuusaan sahalla sekä 15. 3. 55 lähtien jälkivuolijana ja myöhemmin kiisun nosturin hoitajana Kymin selluloosatehtaalte.

Maaliskuun 7 pñä kuoli niin ikään Kuusankoskella työnjohtaja Abel Kantanen vähän yli 60 vuoden ikäisenä. Hän oli kotimatalla työpaikaltaan, kun n. 150 m päässä asunnostaan tuu-

Martta Pitkänen

JUANTEHDAS

MARTTA PITKÄNEN

karja-apulainen täyttää 50 vuotta 25. 5. Hän on syntynyt Juankoskella. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1956 karja-apulaiseksi maatalousosastolle työskenneltyään sitä ennen ravintola-alalla sekä virvoitusjuomatehtaassa Kuopiossa. Hän on aikaisemmin ollut mukana seurakunnan nuorisotyössä.

pertui maahan sydänhalvauksen kohtamana. Kantanen sairasteli viime vuoden lopulla pari kuukautta ollen hoidettavana sairaalassakin, mutta tervehtyi siinä määrin, että vuoden alusta pääsi jälleen työhön.

Työnjohtaja Kantanen oli syntynyt 27. 11. 1899 Uudellakirkolla. Yhtiömme palvelukseen hän tuli 31. 9. 19 Kymin ulkotoimistolle hiomopuiden nostolle, mistä siirtyi vastaavaan työhön Saksanaholle. Vuonna 1920 hänet nimitettiin puutavaravaraston työnjohtajaksi ja v. 1937 puutavaran vastaanottajaksi, jona toimi sairastumiseensa saakka. Kuluvan vuoden alusta lähtien hän oli työnjohtajana Saksanaholla.

Poismennyttä jäivät lähinnä suremaan puoliso sekä lapset perheineen.

Elias Kauppi

Abel Kantanen

Toimituksen tuolilta

Jos historian kulkua koetettaisiin esittää jonkinlaisen graafisen kuvan avulla — sellainen esitystapahan kuuluu teknilliseen aikakauteemme — poikkeaisi se suuresti puoleen ja toiseen vaakasuorasta viivasta. Siinä olisi mahtavia kumpareita, jotka kuvastaisivat korkeita kulttuuri-kausia, mutta myös pelottavan syviä monttuja päinvastaisista ilmiöistä. Näkisimme siinä myös lukuisia selvästi erottuvia jyrkkiä huippuja. Ne olisivat kuin majakoita, joiden valo suuntautuu kauas tuleviin aikoihin. Vuosisatojen ja vuosituhansien välimatkasta huolimatta monen tuike erottuu yhä tänä päivänä, jos katsoja malttaa pysähtyä taakseen silmäilemään.

Useimmissa tapauksissa nuo huiput olisivat henkilöitä, jotka ovat singonneet ihmisten keskuuteen uusia aatteita ja uusia keksintöjä, sellaisia jotka ovat vieneet maailmanmenon ja ihmisten tavat, tottumukset sekä ajatuksenjuoksun kokonaan uusille urille.

Löytäisimme sieltä myös tasaisesti kohoavia askelmia, joita pitkin ahkerat rakentajat ja uurastajat ovat koettaneet viedä kehitystä eteenpäin, luoda itselleen ja tuleville polville parempia olosuhteita.

Ja kun aikamme tutkiskelisimme mielikuvituksen luomaa kuvaa, niin saisimme siihen järjestystä noiden voimakkaiden poikkeamisten avulla. Ja niinhän me tavallisesti teemme, kun koetamme jaotella historian kulkua.

*

Tämä kuvitelma ei tee oikeutta ainoastaan suurille puitteille, vaan samantapaisia graafisia elämäkertoja voisimme piirtää yksityisten kan-

sojen kohdalla, jopa aivan paikallista ilmiöstä. Nehän ne ovat latvasiä, jotka ensin puroina juosten koostuvat joiksi ja siitä sitten edelleen yhä valtavammaksi kymeksi.

Syntyypä samantapainen murtoviiva oman yhtiömmekin vaiheista. Eikä meidän tarvitse penkoa välttämättä arkistoja tai tutkia asioita kirjoista. Riittää kun annamme vanhojen yhtiöläisten kertoilla. Heillä on voimakkaita omakohtaisia elämyksiä ja he ovat vanhan tehtaalaisperinteen säilyttäjiä.

Lähiympäristön maalaiskylissäkin vanhat muistelevat tehtaiden vaihteita samalla tavoin. Ovat olleet mukana rakennustoissa tai muuten ulkopuolisina seurailleet tapahtumia, jotka tämän seudun puitteissa ovat olleet suuria, vilkastuttaneet maalaispitäjienkin elämää, panneet rahan kiertämään. Tuollaisten tärkeiden käännekohtien kuvaus on monta kertaa hämmästyttävän elävää ja elettyä, mikä on selvänä osoituksena siitä, että nämä tapahtumat ovat olleet seutukunnan kehityksen kannalta tervetulleita sysäyksenantajia ja ovat painuneet ympäristöön valppaasti seuraavien ihmisten mieleen.

Ajatelkaamme esimerkiksi Voikkaata. Yhä puhutaan Elfvingin tunnelista. Se oli aikanaan suuri ja merkillinen työsaavutus. Oikeutella ylpeydellä tehtaalaisvanhus kertoo, että hän oli sitä tunnelia rakentamassa. Kovat oli souvit, kova oli pappi Elfving, mutta kovaa vauhtia kohosi ruukkikin. Tai ei sitä enää sopinut oikein ruukiksi sanoa, maan suurin paperitehdas kun oli. Siitä se alkoi paperinteko Voikkaalla ja vauhti sen kuin on vain parantunut. Ja mukana eläneen mielessä kuljetut vuosikymmenet jaksottuvat suurten ja poikkeuksellisten tapahtumien merkeissä. Silloin paloi paperitehdas, silloin hankittiin se ja se kone, padottiin koski kokonaisuudessaan, tehtiin voima-

laitos, hankittiin suuret koneet. Riittää siinä kertomista eikä tarvitse palturia lykätä.

*

Jälleen ollaan Voikkaalla suurten asioiden edessä. Sen ihmeellisemmästä asiasta ei kyllä nytkään ole kysymys kuin yhden paperikoneen hankkimisesta, mutta on se vaan sellainen taräys, että tehdashistoriaa sitä jälleen tehdään oikein tosi mielessä. Suuret ovat suunnitelmat, suuri on kone ja suuret ovat rakennustouhut. Monen miehen harteilte lasketaan raskas vastuu, mutta ei ole epäilystäkään, etteivätkö he ilomielin yrittäisi parastaan. Tällaiset tehtävät kannustavat, ne tuovat tullessaan työtä ja leipää, ne ovat tervetulleita toimenpiteitä tulevaisuutta ajatellen.

*

Tuosta Elfvingin tunnelista alkaen Voikkaalla on edetty suurissa puitteissa. Tietysti vanhat tehtaat nyt näyttäisivät vaatimattomilta, mutta aikanaan ne olivat moniin muihin verrattuna jättiläisiä. Vuosikymmenien varrella tämä mittavuus on tullut vain yhä korostetummin esiin, ja saloseudun mies räpyttelee silmiään, kun joutuu vastakkain tämän tehtaan kanssa. Kaiken lisäksi koskimaisema jyrkkine rantapenkeineen tehostaa tätä mahtavaa tehdasnäkömää.

Parin vuoden aikana tämä jättiläinen paisuu jälleen entisestään. Linjat sen kuin uhkenevat. Tätä kasvua me kaikki seuraamme oikeutettua uteliaisuutta ja tyydytystä tuntien.

Kun sitten tulevaisuudessa kerrotaan tehtaan menneistä vaiheista, sanovat vanhukset, että se ja se sattu siihen aikaan, kun sitä isoa konetta rakennettiin. Jälleen pystytään yhtiömme tehdashistoriaan näkyvä virstantolppa.

T u o m o

**Kymin Osakeyhtiön
työturvallisuustoiminta v. 1958**

KUUSANKOSKEN, HAUKKASUON
JA VERLAN TEHTAILLA, MAATALOUSOSASTOLLA
SEKÄ KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIPAINOSSA

Kymin Osakeyhtiön työturvallisuustoiminta v. 1958

KUUSANKOSKEN, HAUKKASUON
JA VERLAN TEHTAILLA, MAATALOUSOSASTOLLA
SEKÄ KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIPAINOSSA

Turvallisuustoimikunnat

Tuotantolaitoksillamme oli kuluneen vuoden päättyessä seuraavat turvallisuustoimikunnat:

1. Ky. paperitehdas ja puuhiomo, puh.joht. dipl.ins. Wangel, 10 jäsentä.
 2. Ky. paperitehdas, Yankee-koneet, puh.joht. dipl.ins. Yrjälä, 8 jäsentä.
 3. Ky. korjauspaja, puh.joht. dipl.ins. Aalto, 8 jäsentä.
 4. Ky. sähköosasto, puh.joht. dipl.ins. v. Graevenitz, 9 jäsentä.
 5. Ky. selluloosatehdas, puh.joht. ins. Lindqvist, 11 jäsentä.
 6. Ky. rakennusosasto, puh.joht. dipl.ins. Viherlaiho, 9 jäsentä.
 7. Ulkotyöosastot, puh.joht. os.pääll. Ruth, 9 jäsentä.
 8. Talous-, asunto- ja maatalousosastot, puh.joht. agr. Varis, 9 jäsentä.
 9. Klooritehdas, puh.joht. dipl.ins. Linderborg, 14 jäsentä.
 10. Höyryosastot, puh.joht. ins. Zimmermann, 7 jäsentä.
 11. Kuljetusosasto, puh.joht. dipl.ins. Hixén, 9 jäsentä.
 12. Vo. paperitehdas ja puuhiomo, puh.joht. dipl.ins. Wiklund, 15 jäsentä.
 13. Vo. selluloosatehdas, puh.joht. dipl.ins. Hansen, 10 jäsentä.
 14. Vo. korjauspaja, puh.joht. ins. Lönegren, 8 jäsentä.
 15. Vo. rakennusosasto, puh.joht. dipl.ins. Jankeri, 6 jäsentä.
 16. Vo. sähköosasto, puh.joht. dipl.ins. Sandell, 6 jäsentä.
 17. Karbiditehdas, puh.joht. dipl.ins. Rautalin, 9 jäsentä.
 18. Haukkasuon tehtaat, puh.joht. ins. Ekelund, 9 jäsentä.
 19. Verlan tehdas, puh.joht. dipl.ins. Lindblom, 6 jäsentä.
 20. Kouvola Kirja- ja Kivipaino, puh.joht. johtaja Hiltunen, 5 jäsentä.
 21. Ammattikoulu, puh.joht. rehtori Tanner, 12 jäsentä.
- Ammattiryhmittäin oli edustus seuraava: insinöörejä ja osastonjohtajia 27, mestareita, teknikoita ja työnjohtajia 38, miespuolisia työntekijöitä 124, naispuolisia työntekijöitä 12 ja ammattikoulun oppilaita 10, yhteensä 211.
- Ohjeitten mukaan vaihtui vuoden päättyessä 39 jäsentä.

Turvallisuustoimikunnat kokoontuivat vuoden aikana seuraavasti: I:nä toimintajaksena tammi—maaliskuu 21 kokousta, II:nä toimintajaksena huhti—kesäkuu 15 kokousta, III:nä toimintajaksena heinä—syyskuu 20 kokousta ja IV:nä toimintajaksena loka—joulukuu 24 kokousta eli yhteensä 80 kokousta.

Toimikunnissa käsiteltiin viime vuoden aikana työturvallisuusaloitteita 271 kpl ja sosiaalisia aloitteita 62 kpl.

Työturvallisuusaloitteet

Toimikunnissa käsitellyistä työturvallisuusaloitteista mainittakoon seuraavat:

Turvallisuustoimikuntien kokoonpano, ohjeet ja ilmoitukset.

Vuosikertomus sekä vuositilastot.

Sosiaalipäällikkö Launikarin esitys työturvallisuudesta.

Rautatievaunuissa esiintyvät rautalangan pätkät.

Klooritehtaan turvallisuusohjeet sekä niiden julkaiseminen.

Letkujen paikoilleen asettaminen käytön jälkeen.

Silmätapaturma karbiditehtaalla ja toimenpiteet sellaisen varalta.

Kaasun poisto asetyleenipulloista.

Pölliä autokuljetus Vo. tehtaan alueella.

Koukkujen kunto Vo. kuorimolla.

Tapaturmanuhka PK VI:lla Vo. paperitehtaalla ja toimenpiteet sen johdosta.

Ky. varaston laiturilla olevien kaasupullojen säilytys.

PK IV:n tunnelin merkkivalojen epävarmuus.

Liikennemerkki I Ag "Lapsi" ammattikoulun teille.

Holz-Her-vetolaitteen hankkiminen puusepänverstaalle.

Vo. paperitehtaan rotatiokoneen rullanlaskupöydän palkkien putoamisen estäminen.

Ky. paperitehtaan mahdollinen hissihäiriö ja toimenpiteet sen johdosta.

Ky. selluloosatehtaan moottori- ja korjausmiesten ammattitautitarkastus.

Bunkkeritapaturma Ky. höyryosastolla.

Sähköjännitemittarin hankkiminen Vo. sähköosastolle.

Kenno-osaston työntekijäin alusvaatekerta sekä työpuvut.

Vo. korjauspajan kumivalssien poraus ja sen aiheuttama kumipöly.

Teräsvaijerin liiukasittaminen ja sen katkeaminen.
Vo. selluloosatehtaan kalkkivaunujen koukka ja sen suo-
jaaminen.

Mitätön tikun pisto ja siitä aiheutunut luumätä.
Varvasvahvikkeella varustettu työkenkä.
Dräger-paineilmalaite.

Turdebunkkerin kuljettimen alla kulkeva tie ja sen suo-
jaaminen.

Naisten korkeat kengänkorot ja niistä johtuva tapatur-
mavaara.

Hakku 2:n syöttötorven suojaaminen.

Kirja "Räjäytysvälineet ja louhintatyöt".

PK VI:n kuivausryhmän viereen kasaantuneet hylky-
paperit.

Kehysnauhaamon valitus kuljetuslavoista ja niiden huo-
nosta kunnosta.

Nk. variksen siipien suojakaiteet ja niiden korjaaminen.
Vertailevaa tapaturmatilastoa viime vuodelta.

Palvelusvuosien perusteella laadittu tapaturmatilasto.

Uuden työturvallisuuslain käsittely.

Kaasuhälytysjärjestys klooritehtaalla.

Saksalainen silmien huuhtelulaite klooritehtaalla.

Ohjeet nosturien ja siirtolaitteiden käyttäjille.

Suojakypärän käyttö rakennustyömailla.

PK 5:n kohdalla olevan kattopultin kiinnityksen tarkas-
taminen.

Kuolemaan johtaneen tapaturman käsittely kaikissa toi-
mikunnissa.

Ilmaletkun käyttö päällä olevien vaatteiden puhdistuk-
sessa.

Laukeamattomien panoksien vaarallisuus räjäytystöissä.

Varastotöiden vaarallisuus talviaikana.

Vuoden aikana vastaanotetut invalidipäätökset ja niiden
käsittely.

Invalidiluetteloiden tarkastaminen ja mahdolliset muu-
tokset.

Klooritehtaan myrkytystapaus naamarin vuodon takia.

Tikkaiden, hälytyskaluston ja happilaitteiden tarkastus-
kertomuksien esittäminen.

Toimikunnan jäsenten vaihtuminen.

Työturvallisuuslain 36 §:n mukainen valinta ensiapu-
välineiden tarkastajiksi.

Voimavirtakoskettimien ja rasioitten merkintä.

Tekohengitysharjoitus Ky. sähköosastolla.

Räjäytystöiden turvallisuuselokuva "Räjäytä oikein".

Rotatiokoneen ulosheittäjän paineilman venttiilin luki-
tuslaite.

Seis-nappeja 2 A ja 2 B käyntiinpanopuolelle.

Massasäiliöitten 4—7 sekoittajien numerointi.

"Miehiä työssä" kilpien tehostaminen.

PK VI:n kiilloituskalanterin höyryventtiilin siirtäminen.

Vo. sähköosaston rautapylväät ja puutikkaat.

Lasivillan käyttö eristystehtävissä.

Häkämyrkytysvaarat kaivojen puhdistuksen yhteydessä
ja niiden estäminen.

Sosiaaliset toimenpiteet

Karbiditehtaan korjauspajan ensiapukaappi.

Ensiapukoulutuksen järjestäminen kirjapainossa.

Vo. paperitehtaan hylsöntekijäin käsienpesun järjestä-
minen.

Juomavesiasiat ja siivouksen järjestäminen Vo. höyry-
osastolla.

Voimalaitoksen lämminvessivaraaja.

Vo. sähköosaston siivoojan siivoustehtävät.

Pukukaappikatsastus Vo. ulkotyöosastolla.

Ikkunoitten ja valopisteitten pesu kaikilla osastoilla.

Yleinen järjestys ammattikoulun peseytymishuoneessa.

Ammattikoulun poikien ensiapukoulutus.

P.V.C.-käsineet.

Pyykinpesun kieltäminen pesuhuoneissa.

Ky. korjauspajan ensiapukaappien täydentäminen.

Yankee-koneosaston sosiaalisten laitosten hajanaisuus ja
niiden keskittäminen.

Vo. sähköosaston puku- ja pesuhuoneen ahtaus.

Aikakauslehtien järjestelyt Ky. höyryosastolla.

Tapaturmat

Vuoden aikana sattui yhteensä 708 sellaista tapatur-
maa, joiden takia oli käännyttävä lääkärin puoleen. Edel-
liseen vuoteen verrattuna oli lukumäärä vähentynyt 86:lla.
Tapaturmien vaikeusasteessa oli taas nousua, sillä sairaus-
päiviä oli 1.578 enemmän kuin edellisenä vuotena.

Valittaen on todettava, että vaikeimman asteen kuole-
maan johtanut tapaturma sattui Vo. sähköosastolla. Van-
hempi sähköasentaja Tuomo Partti oli käynnistämässä
moottoria, jolloin hän sai vaikeita palovammoja ja kuoli
Pohjois-Kymen Sairaalassa 19 päivää tapaturman jälkeen.

Sairauspäivien lukumäärä (vaikeusaste) sekä sattuneet
tapaturmat (tiheys) 100 työntekijää kohti vuosina 1946—
58 näkyy seuraavasta tilastosta:

Sairauspäiviä 100 työntekijää kohti

1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952
202	182	160	180	182	164	171
1953	1954	1955	1956	1957	1958	
218	181	182	129	135	179	

Tapaturmien lukumäärä 100 työntekijää kohti

1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952
18.0	19.5	18.3	19.3	18.6	18.7	18.5
1953	1954	1955	1956	1957	1958	
18.6	17.9	19.3	16.7	15.3	14.8	

Tilastoja vertaillen voidaan todeta, että tapaturmien
lukumäärä 100 työntekijää kohti, joka viime vuonna oli
14.8, on alhaisin vuoden 1946 jälkeen, ja että tapatur-
mien vaikeusaste 179 sairauspäivää 100 työntekijää kohti
on 44 päivää heikompi kuin edellisenä vuotena. Tämä to-
distaa sitä, että kuluneen vuoden tapaturmat ovat olleet
suhteellisesti vaikeampia.

Kuluneen vuoden tilannetta voidaan pitää epätasaisena,
sillä vaikeusasteessa oli edellisenä vuotena alin luku 276
sairauspäivää, kun taas viime vuonna 4 osastoa oli ylittä-
nyt sen huonoimman luvun ollessa 747 sairauspäivää sataa
työntekijää kohti.

Eri työosastoja koskevasta tilastosta selviää, että ryh-
mässä vaikeusaste alle 100 sairauspäivää 100 työntekijää
kohti ovat konttori, kirjapaino, Ky. sähköosasto, talous-
osasto, klooritehdas, Ky. puuhiomo, Yankee-koneet, karbidi-
tehdas ja Verla;

ryhmässä vaikeusaste alle 200 sairauspäivää 100 työn-
tekijää kohti kuljetusosasto, Ky. rakennusosasto, Ky. pape-
ritehdas, Ky. korjauspaja, Vo. paperitehdas, Vo. puuhiomo
ja Vo. höyryosasto;

ryhmässä vaikeusaste alle 300 sairauspäivää 100 työntekijää kohti Ky. höyryosasto, Haukkasuo, Vo. rakennusosasto, Ky. selluloosatehdas, Vo. selluloosatehdas, asuntoosasto ja Vo. korjauspaja sekä

ryhmässä vaikeusaste yli 300 sairauspäivää 100 työntekijää kohti Vo. sähköosasto, Ky. ulkotyöosasto, Vo. ulkotyöosasto ja maatalousosasto.

Invalidipäätökset

Teollisuus-Tapaturman kautta vastaanotettiin vuoden aikana 17 invalidipäätöstä. Niistä oli lopullisia 11 ja jatkautuivat ne seuraavasti: alle 10 % haitta-aste 4 työntekijää, 10—25 % haitta-aste 6 työntekijää, 30—50 % haitta-aste 1 työntekijä. Yli 50 % haitta-astetta ei ollut kelloon.

Invalidit

Vuoden vaihteessa oli eri työosastoilla invalideja seuraavasti: sotainvalideja 83, työinvalidiä 82 ja muita invalideja 8 eli yhteensä 173.

Invalidit ovat vähentyneet 8:lla hengellä, mikä johtuu eläkkeelle siirtymisistä.

Tapaturmien aiheuttajat

Tapaturmat jakaantuivat seuraavasti:

- A. Koneiden aiheuttamia tapaturmia 13 = 1.84 %.
- B. Henkilöiden joko välillisesti tai välittömästi aiheuttamia tapaturmia 630 = 88.98 %.
- C. Työmatkalla sattuneita tapaturmia 65 = 9.18 %.

Vuosilta 1948—58 on tilasto seuraava:

A. Koneiden aiheuttamat tapaturmat

1948	1949	1950	1951	1952	1953
5,29	4,64	4,64	5,37	3,96	4,75
1954	1955	1956	1957	1958	
3,16	2,15	0,84	1,13	1,84	

B. Henkilöiden aiheuttamat tapaturmat

1948	1949	1950	1951	1952	1953
88,26	88,06	87,57	87,89	85,76	86,00
1954	1955	1956	1957	1958	
88,60	89,48	90,91	88,42	88,98	

C. Työmatkalla sattuneet tapaturmat

1948	1949	1950	1951	1952	1953
6,45	7,30	7,79	6,74	10,28	9,25
1954	1955	1956	1957	1958	
8,24	8,36	8,25	10,45	9,18	

Koneiden aiheuttamia tapaturmia oli 13, joista ruuhjoutumisia ja puristuksia 9. Ne olivat erittäin vaikeita ja aiheuttivat 867 sairauspäivää. Toimitetuissa tarkastuksissa ei ainoassakaan tapauksessa todettu puutteellisuutta, ei myöskään laitevikoja, vaan osasyllisinä voidaan pitää inhimillisiä tekijöitä.

Henkilöiden joko välillisesti tai välittömästi aiheuttamia tapaturmia sattui 630 eli 88,98 % kaikista tapaturmista. Tässä ryhmässä ovat jälleen kuten aikaisempinakin vuosina lyönnit, iskut, pisto, viilto ja raapaisu aiheuttaneet eniten tapaturmia eli 147 tapauksia.

Nämä aiheuttajat jakautuvat tasaisesti kaikille työosastoille, joskin molemmilla korjauspajoilla on niitä suhteellisesti enemmän. Työkalujen kunto, naulaiset laudat, yleinen järjestys, käytävien aukipitäminen ja kunnan valaistus ovat sellaisia tekijöitä, jotka kaikkien tulee huomioida.

Siruja, pölyä silmiin, roiskahtaminen 132 tapausta, joka on edelleenkin liian korkea. Erikoisesti korjauspajojen ja rakennusosastojen työntekijät ovat näille alttiita. Suojalasien käyttöä on tehostettava, laiminlyöntejä ei tämän suhteen sallita. Vaikkakin suurin osa näistä tapaturmista on lieviä, aiheuttaa työn keskeytyminen ja lääkärissä käynti ajan hukkaa. Nuorille työntekijöille on oltava ankara.

Ruhjoutumiset, puristus 108 tapausta, joista suurin osa paperi- ja selluloosatehtailla. Useissa tapauksissa on syynä väärä työtapo sekä hätäily. Myöskin tottumattomuudella on niissä osuutensa ja sitä esiintyy silloin, kun kesälomittajat joutuvat työskentelemään koneilla. Uusien miesten opastaminen ja ohjaaminen on tärkeä tehtävä.

Kaatuminen, putoaminen, kompastuminen ja horjahtaminen 87 tapausta. Tässä ryhmässä on tapahtunut laskua. Siihen vaikuttaneista tekijöistä voidaan mainita yleinen järjestys, liukkaus ja sen poistaminen, portaitten ja askelmien kunto sekä kulkuväylät.

Sijoiltaanmeno, venähdys ja nyrjähdys 52 tapausta. Ryhmässä on 12 tapauksen nousu. Molemmilla selluloosatehtailla on sattunut kolmas osa kaikista venähdys- ja nyrjähdystapaturmista. Ne eivät kyllä ole vaikeita, vain viikon tai parin sairastumisia. Ehkä kylmät työpaikat voivat niitä aiheuttaa.

Putoavat esineet, sinkoutumiset 46 tapauksia eli 25 vähemmän kuin edellisellä vuotena. Ainakin tilastollisesti voidaan todistaa, että ne osastot, jotka ovat hankkineet varusvahvikkeella varustettuja työkenkiä, ovat saaneet varustapaturmat vähenemään, esim. Vo. rakennusosastolla kymmenestä kahteen ja Ky. selluloosatehtaalla kuudesta neljään.

Palovammat ja liekit 31 tapauksia.

Sortuminen, esineitten kaatuminen 9 tapauksia.

Myrkytykset ja kaasut 8 tapauksia.

Ärtyminen, pienen vamman pahentuminen 5 tapauksia.

Ammattitauti 3 tapauksia.

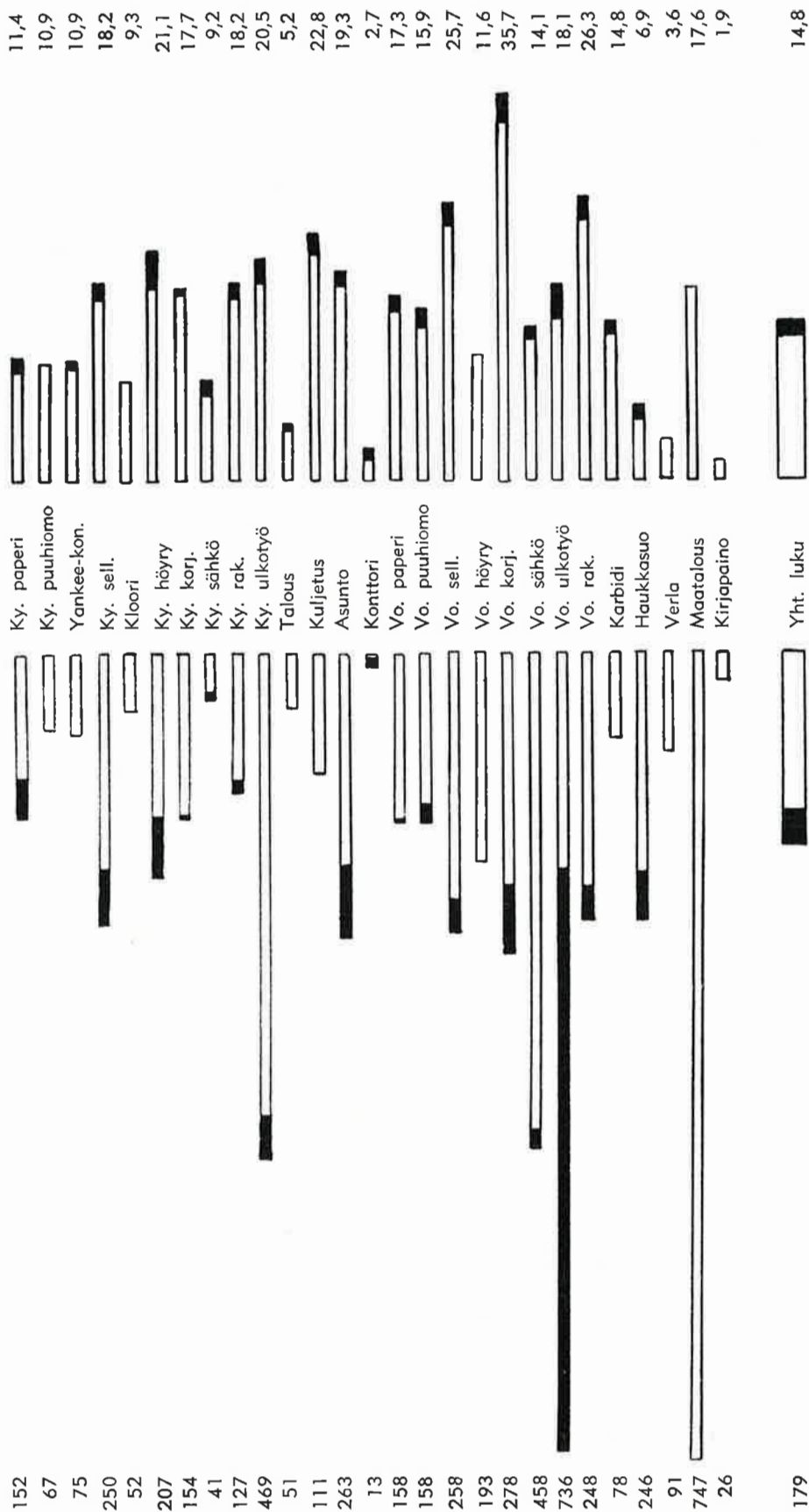
Räjähdykset 2 tapauksia.

Työmatkatapaturmat

Työmatkatapaturmien kohdalla on laskua edelliseen vuoteen verrattuna 18 tapauksia ja 351 sairauspäivää, joten tilanne on kyllä parantunut, mutta ei vielä riittävästi. Kuluneen vuoden työmatkatapaturmista on osa jälleen vaikeita liikenneonnettomuuksia, jotka ratkaisevasti huonontavat tilannetta. Voikan tehdasalueen aitaaminen on poistanut erinäisiä näitä tapaturmia aiheuttaneita tekijöitä. Tapaturmista oli liikennevälineillä sattuneita 31 (591 sairauspäivää), potkukelkalla sattuneita 1 (0), päälle- tai yhteenajoja 7 (563), liukastumisia ja kaatumisia 12 (360) sekä sekalaisia 14 (10) eli yhteensä 65 tapaturmaa ja 1.524 sairauspäivää.

Sairauspäiviä 100 työntekijää kohti

Tapaturmia 100 työntekijää kohti

työmatkatapaturmia

Ammattitautitarkastukset

Tehtaan lääkärit suorittivat ammittitautitarkastuksia seuraavasti:

Klooritehdas kahdesti vuodessa, tarkastettavia yhteensä 176, osanotto 86 %.

Karbiditehdas kahdesti vuodessa, tarkastettavia yhteensä 129 osanotto 79 %.

Ky. korjauspaja, hitsaajat ja korjausmiehet, tarkastettavia 156, osanotto 64 %.

Ky. rakennusosasto, kivityöntekijät, tarkastettavia 28, osanotto 85 %.

Ky. selluloosatehdas, kiisumiehet ja valkaisijat, tarkastettavia 16, osanotto 86 %.

Ky. sähköosasto, klooritehtaan ja selluloosatehtaan sähkömiehet, tarkastettavia 13, osanotto 87 %.

Ky. ulkotyöosasto, kiisun- ja turpeenpurkajat, tarkastettavia 10, osanotto 89 %.

Ky. höyryosasto, eristäjät, tarkastettavia 3, osanotto 100 %.

Yankee-koneet, väripainajat, tarkastettavia 3, osanotto 100 %.

Vo. selluloosatehdas, kiisumiehet ja keittäjät, tarkastettavia 16, osanotto 70 %.

Vo. höyryosasto, eristäjät ja hiilimiehet, tarkastettavia 5, osanotto 100 %.

Vo. korjauspaja ja valimo, korjaajat ja valajat, tarkastettavia 27, osanotto 71 %.

Vo. rakennusosasto, kivityöntekijät, tarkastettavia 17, osanotto 85 %.

Sampo, kivipölyn alaisessa työssä työskentelevät, tarkastettavia 12, osanotto 100 %.

Kouvolan Kirja- ja Kivipaino, lyijynkäsittelijät, tarkastettavia 23, osanotto 100 %.

Tarkastuksissa oli läsnä keväällä Kymintehtaalla 198 työntekijää eli 84 % ja Voikkaalla 135 työntekijää eli 74 %, sekä syksyllä Kymintehtaalla 230 työntekijää eli 72 % ja Voikkaalla 71 työntekijää eli 87 %, yhteensä 634 työntekijää eli 78 %.

Tämän lisäksi järjestettiin Ky. ja Vo. puuhiomon työntekijöille näkö tarkastus, johon osallistuivat kaikki ne työntekijät, jotka joutuvat tarkkailemaan puuhiomon massan laatua.

Tehtaan lääkärit mainitsevat tarkastuskertomuksissaan seuraavaa:

Tohtori Linkama: Tarkastus käsitti keuhkojen röntgen-tutkimuksen sekä tarpeelliset virtsatutkimukset. Lisäksi tutkittiin kaikkien virtsa munuais- tai sokeritautiin toteamiseksi sekä mitattiin verenpaine. Selluloosatehtaassa työskentelevät valittivat ärsyttävien kaasujen usein aiheuttavan yskää, mitään varsinaisia ammittitauteja ei voitu todeta. Tarkastettujen yleinen terveydentila oli lähinnä iän mukainen, vanhemmilla oli jonkin verran sydämen rappeutumisen aiheuttamia oireita. Kohonnut verenpaine todettiin 25:llä henkilöllä. Munuaistautia tai sokeritautia ei todettu kenelläkään (eräällä tutkituista oli kylläkin valkuaista virtsassa sydänviasta ja verenpainetaudista johtuen). Tälläkin kertaa oli tarkastusten aikaan paikkakunnalla melkoisesti kumesairautta (adenovirus ilmeisesti), paljon lievempänä tosin kuin syksyinen influenssa, mutta sairauden takia ei tarkastuksesta poissaoloja esiintynyt enemmän kuin tavallisesti.

Tohtori Roschier: Tarkastettavien yleinen terveydentila oli oikein hyvä. Yhtään uutta ammittitautia ei todettu, mutta selluloosatehtaan työntekijöillä esiintyy kylläkin kiisun aiheuttamaa, pitkällistä ärsytystä, joka aiheuttaa muutamien kohdalla tavallista enemmän sairaspäiviä. Yksilöllinen yskäreaktio ja tottuminen kiisun hajuun vaihtelevat suuresti, joten työntekijöitten valinta työkohteisiin voi tapahtua vain kokeilun kautta. Koska risoja hampaita ja huonoa suun hygieniää esiintyy huolestuttavan runsaasti työntekijöillä, olisi asiantilaan saatava nopeasti parannusta. Ovathan huonot hampaat kiistattomasti monen reumaattisen infektion ja huonontuneen yleiskunnon alkusyy. Hampaiden hoidon edullisuus taloudellisesti ei ole yleisesti tunnettua: valistustilaisuuksia siinä! Ylipainoisuutta esiintyy korkean elintason ja vallitsevan rasvapoliitiikan seurauksena täälläkin enenevästi. Tutkittujen 135:n työntekijän bruttopaino on lisääntynyt vuodessa n. 85 kg. Asianomaisille on huomautettu tarkastustilaisuudessa lihavuuden vaaroista sekä määrätty useita kesän aikana laihdutuskuurille.

Kuulontarkastus

Työterveyslaitoksen toimesta suoritettiin 28.—29. 4. audiometritutkimus Vo. paperitehtaalla. Tutkimukseen osallistui 94 kutsutusta 93 ja tulos oli seuraava: I ryhmä, kuulovika yli 10 %, 37 tapausta = 39 %; II ryhmä, kuulovika alle 10 %, 16 tapausta = 18 %; III ryhmä, merkityksetön kuulovika, 20 tapausta = 22 %, ja IV ryhmä, täysin virheetön, 20 tapausta = 21 %.

Työturvallisuuspäivät

Kuusankosken tehtailla pidettiin turvallisuuspäivät marraskuun 11.—14. päivinä. Päivien ohjelma ja osanotto eri tilaisuuksiin oli seuraava: työpaikkatilaisuuksia 9 osastolla, osanottajia 795; turvallisuustoimikuntien yhteisiä kokouksia Ky. ja Vo. paperi- ja selluloosatehtailla, osanottajia 48; elokuvaesityksiä Ky. ja Vo. puolella kolmessa elokuvateatterissa yhteensä 6 näytäntää, yleisöä noin 1.500 henkeä, sekä turvallisuusnäyttely Ky. ja Vo. puolella. Päivien jälkeen järjestetyssä neuvottelutilaisuudessa pidettiin tätä muotoa onnistuneena sekä ohjelman että osanoton kannalta. Tähön tilaisuuteen osallistuivat Teollisuus-Tapaturman ja turvallisuustoimikuntien edustajat sekä luottamusmiehet.

Elokuvaesitys

Kymintehtaalla ja Voikkaalla esitettiin 5. 2. Teollisuus-Tapaturman valmistama elokuva, joka on suureksi osaksi filmattu Kuusankosken tehtailla ja esittää paperiteollisuutta koskevia tapaturmavaaroja. Näytännöissä oli katsojia yhteensä n. 400 henkeä.

Opetus ammattikoulussa

Kevätlukukaudella annettiin ammattikoulussa työturvallisuusopetusta seuraavilla luokilla: Kp. Ik., 24 oppilasta, Pa. A Ik., 16 oppilasta, Pa. B Ik., 16 oppilasta ja Pa. C Ik., 15 oppilasta. Opetusohjelma käsitti työturvallisuuden yleisperusteet, teollisuuden järjestysohjeet, tapaturmatorjunnan tehtävät, työturvallisuusjärjestelmämme sekä tekohengitysovetusta Holger Nielsenin menetelmän mukaan. Teoreettinen opetus tapahtui luentojen muodossa koulussa ja käyt-

tännöllinen opetus kiertokäyntien muodossa tehtaalla. Syksyllä pidettiin jälleen liikennekilpailut sekä pojille että tytöille.

Tarkastukset

20.—23. 5. Teollisuus-Tapaturman tarkastaja dipl.ins. Saarinen suorittanut teknillisen tarkastuksen Ky. höyryosastolla, Vo. höyryosastolla, Vo. korjauspajalla, karbiditehtaalla, Eerolan kartanossa, ammattikoulussa ja Kouvolan Kirjapainossa.

27. 10.—15. 12. Tikas-, hälytyskalusto- ja happinaamaritarkastus kaikilla työosastoilla. Tarkastettu tikkaita 462 kpl, teikkoja 43 kpl, paareja 31 kpl, työkalulaatikoita 15 paria, happinaamareita 18 kpl ja paineilmanaamareita 3 kpl.

16.—19. 12. Teollisuus-Tapaturman tarkastaja dipl.ins. Saarinen suorittanut teknillisen tarkastuksen Ky. sähköosastolla, ammattikoulussa, Ky. varastoalueella, Ky. muovipajassa, Vo. selluloosatehtaalla, Ky. rakennusosastolla, Vo. rakennusosastolla ja Vo. varastoissa.

Opetus- ja neuvottelutilaisuudet sekä kurssit

29. 4. Dipl.ins. Rosenqvist ja Tinnis pitäneet paperitehtaitten, selluloosatehtaitten, höyryosaston ja palokunnan edustajille luennon radioaktiivisesta säteilystä. Osanottajia 10.

30. 9. Teollisuus-Tapaturman neuvottelutilaisuus Helsingissä. Osanottajia 2.

10.—11. 10. V Työterveyspäivät Helsingissä. Osanottajia 2.

20. 10. Työturvallisuusesitelmä vartiomiehistöille. Osanottajia 16.

Valistusaineistoa

Teollisuus-Tapaturman "Ehkäise Tapaturmia" n:o 1—2 sekä Tapaturmantorjuntayhdistyksen lehteä "Varokeino" n:o 1—4 jaettiin insinööreille, turvallisuustoimikuntien jäse-

nille ja työpaikkojen ruokailuhuoneisiin. Jako tapahtui 6 kertaa, 320 lehteä kerrallaan.

Vuoden aikana on Tiedotuslehdessä ollut 22 ja Kymi-Yhtymä-lehdessä 2 työturvallisuusaiheista kirjoitusta tai tiedoituksen luontoista mainintaa.

Valistusaineistoa on jaettu seuraavasti: Kirjaa "Tapaturma on sattunut" kaikille toimikunnan jäsenille yhteensä 250 kpl, ohjeita kloraaatin käsittelystä, räjäytystöiden turvallisuusopasta yhteensä 50 kpl, Suomen Standardisoimislautakunnan määräämät turvallisuusvärikartat, kilpien koot, kirjaimet ja numerot sekä sähkönuoli kaikille osastoille, yhteensä 102 kpl, hälytysilmoitukset (puhelin, seinä) kaikille osastoille, yhteensä 534 kpl, "Varo vaaraa"-kuvia liikenneviikon aikana, 6 aihetta yhteensä 210 kpl, trukki-liikenteen varoitustauluja yhteensä 40 kpl, kirjaa "Hittausauksen aiheuttama palon- ja tapaturmanvaara", yhteensä 20 kpl, työturvallisuuslaki toimikunnan jäsenille, yhteensä 220 kpl, merkinannot nosturinkuljettajille, yhteensä 50 kpl, ja kilpiä "Miehiä työssä" yhteensä 250 kpl.

Yleiskatsaus

Kuten edellä mainittiin, on kuluneen vuoden tapaturmatilanne vaikeusasteen kohdalla epätasainen. Hyvälle puolelle on asetettava paperitehtaitten ja puuhiomoitten tasaisen alhaiset vaikeusluvut, joissa ei ole esiintynyt heilahduksia puoleen eikä toiseen. Vo. paperitehtaalla ja puuhiomolla sekä Yankee-osastolla on pientä parannusta, kun taas Ky. paperitehtaan ja puuhiomon numerot ovat täsmälliseen samat kuin edellisenä vuonna. Myöskin kemiallisen teollisuuden molemmat laitokset ovat tällä kertaa korkeimmassa ryhmässä sekä Ky. rakennusosasto, joka edelleenkin on voinut merkitä alhaisia lukuja. Huonolle puolelle voidaan merkitä se, että tällä kertaa kaksi osastoa on ylittänyt 700 sairauspäivää, jonka suuruuksia lukuja ei aikaisempina vuosina ole esiintynyt.

Kymin Osakeyhtiön työläisten avustuskassojen toimintakertomukset XII:lta toimintavuodelta 1958

KUUSANKOSKEN TEHTAITTEN AVUSTUSKASSA

Marraskuun 18. päivänä 1957 pidetyssä vaalikokouksessa valittiin kassan hallituksen erovuoroisista jäsenistä liikuntaneuvojan apulainen Viljo Hinkkuri ja kirvesmies Fabian Huvinen uudelleen sekä voiteli Viljo Hälikän tilalle viilaaja Yrjö Heikkilä. Lisäksi valittiin eläkkeelle siirtyneen hallituksen jäsenen betonityömies Viljo Virtasen tilalle hänen erovuoroisuutensa saakka kirvesmies Ilmari Lekander, joten kassan hallitukseen ovat varsinaisina jäseninä kuuluneet liikuntaneuvojan apulainen Viljo Hinkkuri, viilaaja Yrjö Heikkilä, viilaaja Arvo Hokkanen, kirvesmies Fabian Huvinen, lastaaja Aarno Lehtinen, kirvesmies Ilmari Lekander, paperikoneenhoitaja Martti Nurminen, kollilangantekijä Pauli Nurminen ja maalari Armas Töyriluoma sekä varajäseninä sähköasentaja Atte Annala, sähköasentaja Väinö Anttonen, tislaja Lauri Koskipuro, kirvesmies Antti Mäkelä ja levyseppä Aarne Rantanen. Sääntöjen 21 §:n mukaisesti Kymin Oy nimesi hallitukseen varsinaisiksi jäseniksi sosiaalipäällikkö Ake Launikarin ja varatuomari Aunis K. Kantosen sekä varalle maisteri Veikko Salanderin ja dipl.insinööri Gunnar Högnäsin.

Kassan hallituksen puheenjohtajana on toiminut liikuntaneuvojan apulainen Viljo Hinkkuri ja varapuheenjohtajana maalari Armas Töyriluoma. A. Töyriluoma valittiin 26. 4. 58 pidetyssä Avustuskassojen Yhdistyksen yhdistyskokouksessa sanotun yhdistyksen valtuuskuntaan.

Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoonnut 24 kertaa. Kokouksissa on käsitelty yhteensä 9.224 asiaa, joista sairaus- ja hautausavustusanomuksia koskevia 9.117, laina-anomuksia 23 ja muita asioita 84. Niistä on pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 197 pykälää.

Hallitus valitsi keskuudestaan toimikunnan, jonka tehtävänä oli tutkia, olisiko edellytyksiä jäsenmaksuja korottamatta lisätä kassan suomia etuisuuksia. Toimikunta suoritti tehtävän

ja hallitus hyväksyi toimikunnan tekemät ehdotukset, jotka koskivat lääkkeiden ja sidostarpeiden korvauksen korottamista 25 %:lla eli kolme neljäsosaksi nykyisen 50 %:n sijasta, sekä hampaanhoitoa koskevaan korvaukseen oikeutetun jäsenyyden alentamista nykyisestä viidestä vuodesta kolmeksi vuodeksi.

Sääntöjen muutosehdotukset tulevat käsiteltäviksi tulevassa vuosikokouksessa.

Lisäksi kassan hallitus päätti siirtää 1 miljoonaa markkaa lisäavustusrahosta kassan toimihenkilöiden eläkerahastoon.

Kassankokouksia on ollut 2: vuosikokous 18. 3. 58, missä hyväksyttiin hallituksen kertomus ja vahvistettiin v. 1957 tilinpäätös sekä päätettiin käyttää vuoden ylijäämä mk 2.555.590:— siten, että mk 512.590:— siirretään vararahaan ja loppu mk 2.043.000:— lisäavustusrahaan. Vaalikokous pidettiin 18. 11. 58

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi kassankokous valitsi kauppalanjohtaja Jaakko Mikkosen ja piiriasiamies Paul Niemen, varalle sähköasentaja Juho Lanton ja myymälänhoitaja Eino Kivisen. Kymin Oy nimesi puolestaan tilintarkastajaksi revisori Ragnar Widen, varalle ekonomi Olof Westerlundin.

Vuoden aikana on kassassa suoritettu numero- ja tilitarkkailuja.

Avustuskassan hoitajana on toiminut edelleen Jussi Verona, kassanhoitajana neiti Tyyne Salmi sekä toimistoapulaisina rouva Saima Metsälä ja neiti Anja Himanen.

Jäsenmäärä

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 58	3.400	854	4.254
Vuoden aikana hyväksytty	343	213	556
	3.743	1.067	4.810
Vuoden aikana eronnut	448	240	688
Kassan jäsenmäärä 31. 12. 58	3.295	827	4.122

Jäsenmäärä on alentunut 105 miehellä ja 27 naisella eli yhteensä 132 jäsenellä, mitä on pidettävä erittäin vähäisenä huomioon ottaen nykyisen suuren työttömyyden.

Kuluneen vuoden sairaustilanne on ollut erittäin hyvä, sillä korvattujen sairauspäivien luku oli alhaisin vuoden 1953 jälkeen. Tosin sairauspäivärahan keskiuus sairauspäivää kohti nousi edelliseen vuoteen verrattuna mk 44:88 eli 5,8 % johtuen tämä palkkojen noususta.

Sairaanhoidon kustannuksia on vaikea verrata edelliseen vuoteen, sillä olihan tämä vuosi poikkeuksellinen "aasialaisen" influenssaepidemian vuoksi. Osittaiseen nousuun ovat vaikuttaneet lääkkeissä ja muissakin sairaanhoidon kustannuksissa tapahtuneet korotukset, kun taas Pohjois-Kymen Sairaalan muodostuttua 1. 7. 58 aluesairaalaksi sairaanhoidon kustannukset, jotka siellä hoidettavina olevien kohdalta sisältyvät hoitopäivämaksuun, toisaalta vähensivät ko. kustannuksia. Maksetut avustukset sekä niihin liittyvä tilasto käyvät selville kertomuksen lopussa olevista taulukoista. Mainittakoon, että kassa joutui korvaamaan sairaalassa tapahtuneista leikkauksista vain vuoden alkupuoliskolla ainoastaan 62 leikkauksesta mk 286.900:—, kun taas röntgen- ja laboratoriotutkimuksista maksettiin mk 1.184.365:— ja fysikaalisesta hoidosta mk 195.240:—. Hampaanhoidon korvaukset alenivat edelliseen vuoteen verrattuna 164.330 markalla eli 9,1 prosentilla.

Hautausavustuksen määrä oli edelleen 50 kertaa jäsenen sairauspäiväraha, kun sen sijaan omakohtaista eläkettä nauttiville se korotettiin miehille 19.000 markasta 25.000 markkaan ja naisille vastaavasti 17.000 markasta 23.000 markkaan.

Lainojen kysyntää on esiintynyt runsaasti. Niitä myönnettiin kuluneen vuoden aikana 15:lle henkilölle yhteensä mk 6.475.000:— sekä Avustuskassojen Yhdistykselle toimistohuoneiston osakkeen ostamista varten mk 100.000:—. Selvitykseksi mainittakoon, että sanottu yhdistys oli laina-asiansaan kääntynyt kaikkien sellaisten kassojen puoleen, joiden omaisuus oli vähintään 20 milj. markkaa. Vuoden aikana ulosannettiin 22:lle lainansaajalle yhteensä mk 5.555.000:—. Velkakirjojen lukumäärä oli vuoden lopussa 113 määrältään mk 26.615.325:—, sekä lainat Kuusankosken Kansantalo Oy:lle 3 miljoonaa ja Avustuskassojen Yhdistykselle 100.000 markkaa. Lainoista kannettiin korkoa 6½ % paitsi Kansantalo Oy:n lainasta 8½ % ajalta 1. 1.—30. 9. ja siitä vuoden loppuun 7¾ prosenttia.

Kassan tulot ja menot sekä tiliasema kertomusvuoden päättyessä käyvät ilmi seuraavasta:

Tulostase vuodelta 1958

Tulot

Kymin Oy:n kantamat jäsenmaksut ...	37.522.846:—
Kymin Oy:n kannatusmaksu	18.761.386:—
Kassan toimihenkilöiden jäsenmaksut ..	43.290:—
Lainojen korot ja indeksihyvitykset	2.549.167:—
Kymin Oy:llä olevan tilin korko	827.847:—
Siirto lisäavustusrahosta eläkeläisten hautausavustuksia varten	1.011.000:—
	<u>mk 60.715.536:—</u>

Menot

Sairauspäiväraha	29.162.878:—
Perheellisten huoltoavustukset	262.513:—
Lääkärinpalkkiot, röntgen- ja laborato- riotutkimukset	8.821.880:—
Lääkkeet ja sidostarpeet	3.112.986:—
Työtapaturmista johtuvat avustukset ..	561.954:—
Hampaanhoito	1.800.275:—
Sairaalahoito	33.273:—
Matkakorvaukset	112.985:—
Hautausavustukset	1.857.025:—
Konttori-, hallinto- ym. kustannukset	253.921:—
Palkat	2.030.155:—
Työnantajan osuus kansaneläke- ja lapsilisämaksuista	106.470:—
Kiinteistön korjaus- ja ylläpitokustan- nukset	134.710:—
Kiinteistön poisto 2½ %	105.000:—
Kaluston poisto	37.210:—
Vararahaston lisäys	2.816.376:—
Korvausrahoston lisäys	100.000:—
Vuoden 1958 ylijäämä	9.405.925:—
	<u>mk 60.715.536:—</u>

Omaisuuksase joulukuun 31. päivänä 1958

Varat

Rahaa	12.266:—
Talletus Kymin Osakeyhtiöllä	19.603.157:—
Lainassa:	
Kiinnitysvakuutta vastaan	26.615.325:—
Kuusankosken Kansan- talo Oy	3.000.000:—
Avustuskassojen Yhdis- tys, Helsinki	100.000:—
	<u>29.715.325:—</u>
Kalustoa	1.000:—
Kiinteistö Rannikkotie 17, Kuusankoski	3.465.000:—
	<u>mk 52.796.748:—</u>

Velat

Vararahasto	35.766.131:—
Lisäavustusrahoasto	1.124.692:—
Korvausrahoasto	500.000:—
Kassan toimihenkilöiden eläkerahasto ..	6.000.000:—
Vuoden 1958 ylijäämä	9.405.925:—
	<u>mk 52.796.748:—</u>

Kuluneen vuoden tulos on paras kassan tähänastisessa toiminnassa. Tämä johtui ennen kaikkea kuluneen vuoden edullisesta sairaustilanteesta. Vuoden ylijäämän johdosta kassan hallitus on, kuten kertomuksen alkupuolella mainitaan, tehnyt ehdotuksen kassan suomien etuuksien lisäämiseksi, minkä kaikki jäsenet varmaankin tyydytyksellä ottanevat vastaan.

Vuoden ylijäämän mk 9.405.925:— hallitus ehdottaa käytettäväksi siten, että kun toimihenkilöiden eläkerahaston tuottama korko mk 318.750:— siirretään sanotulle tilille, siirretään vararahastoon mk 3.762.370:— ja lisäävustusrahastoon mk 5.324.805:—.

Kuusankoskella helmikuun 3. päivänä 1959.

	<i>Viljo Hinkkuri</i>	
<i>Ake Launikari</i>	<i>Martti Nurminen</i>	<i>Armas Töyri Luoma</i>
<i>Aunis K. Kantonen</i>	<i>Aarno Lehtinen</i>	<i>Yrjö Heikkilä</i>
<i>Pauli Nurminen</i>	<i>Fabian Huvinen</i>	<i>Ilmari Lekander</i>
	<i>Arvo Hokkanen</i>	

Tilintarkastuskertomus Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1958

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan 18. päivänä marraskuuta 1957 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1958 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoihin ja liitteineen sekä muut asiakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä -asetuksen ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui edellisen vuoden tilinpäätökseen.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksyttyihin tositteisiin ja olivat oikein kirjattut.

4) Käteiskassa mk 42.463:— vastasi tarkastuspäivän kassatilin erotusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletusten määrä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tiliotteen kanssa.

6) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

7) Palovakuutukset kunnossa.

8) Hallituksen vuosikertomuksessaan antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

9) Annettujen lainojen velkakirjat olivat kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat määriltään tilinpäätökseen merkittyä määrää.

10) Olemme mielihyvin todenneet, että v:n 1958 tulosta on pidettävä erittäin hyvänä. Hallituksen toimenpiteet, jotka koskevat kassan jäsenten etujen lisäämistä, ovat mielestämme tarkoituksenmukaiset.

11) Puollamme hallituksen ehdotusta tilivuoden ylijäämän käyttämisestä.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja asioita on edelleen huolellisesti hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme, että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella 12. päivänä helmikuuta 1959.

J. Mikkonen

Ragnar Wide

Paul Niemi

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassa

Sairaustapaukset ja avustukset, paitsi työtapaturmista johtuneet									
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päivien luku	Sairausraha ja huoltoavust. mk	Lääkärinpalkkiot, röntgen- ja labora- toriotutk. mk	Lääkkeet ja sidostarpeet mk	Hampaanhoito mk	Sairaalahoito mk	Matka- korvaukset mk	Yhteensä mk
1947	2.410	33.645	5.905.591:65	1.235.612:—	447.876:85	—	—	—	7.589.080:50
1948	2.315	32.374	9.684.419:—	2.101.397:—	762.720:30	—	—	—	12.547.846:30
1949	2.570	32.076	10.330.614:—	2.517.722:—	929.665:—	—	—	—	13.778.001:—
1950	2.332	29.900	11.357.461:—	2.945.477:—	992.541:—	—	—	—	15.295.479:—
1951	2.767	34.945	19.328.009:—	4.207.541:—	1.430.071:—	—	—	—	24.965.621:—
1952	2.833	35.256	20.867.099:—	4.911.279:—	1.558.859:—	619.925:—	—	—	27.957.162:—
1953	3.564	40.785	24.728.229:—	6.909.320:—	1.747.068:—	758.732:—	23.995:—	64.667:—	34.232.011:—
1954	3.361	41.932	26.240.639:—	7.591.576:—	1.764.013:—	710.173:—	96.190:—	56.420:—	36.459.011:—
1955	3.334	38.462	25.439.528:—	7.609.535:—	1.884.396:—	918.312:—	44.632:—	85.419:—	35.981.822:—
1956	3.235	37.275	26.814.777:—	8.403.009:—	2.418.331:—	872.300:—	47.364:—	122.477:—	38.678.258:—
1957	4.514	42.269	33.013.121:—	10.137.680:—	3.328.980:—	1.964.605:—	66.330:—	114.395:—	48.625.111:—
1958	3.193	35.616	29.425.391:—	8.821.880:—	3.112.986:—	1.800.275:—	33.273:—	112.985:—	43.306.790:—

Työtapaturmat					Hautausavustukset						
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päivien luku	Sairausraha mk	Tapaturmavakuu- tusyhtiöltä saatu takaisin mk	Jäsenet		mk	Eläkettä nauttivat		mk	Yhteensä mk
					miehiä	naisia		miehiä	naisia		
1947	396	4.935	883.999:50	594.817:—	28	4	263.763:—	35	15	260.000:—	523.763:—
1948	380	4.336	1.427.416:50	836.533:—	26	1	371.466:—	32	14	354.000:—	725.466:—
1949	434	4.990	1.842.388:—	1.374.773:—	25	1	412.029:—	34	11	439.000:—	851.029:—
1950	383	5.223	2.177.742:—	1.822.692:—	15	7	472.027:—	31	5	355.000:—	827.027:—
1951	455	4.682	2.817.623:—	2.035.612:—	29	1	846.766:—	29	9	628.000:—	1.474.766:—
1952	411	5.299	3.299.145:—	2.973.723:—	15	5	590.861:—	34	14	834.000:—	1.474.861:—
1953	425	5.660	3.597.514:—	3.172.943:—	24	4	862.554:—	23	14	675.000:—	1.537.554:—
1954	422	5.319	3.646.251:—	2.941.012:—	16	3	556.214:—	42	16	1.070.000:—	1.626.214:—
1955	430	5.073	3.403.111:—	2.834.662:—	16	—	560.607:—	32	21	965.000:—	1.525.607:—
1956	492	5.372	3.977.134:—	3.140.616:—	15	4	716.926:—	38	13	943.000:—	1.659.926:—
1957	414	5.182	4.065.158:—	3.407.716:—	7	2	354.897:—	38	21	1.079.000:—	1.433.897:—
1958	400	5.801	4.732.235:—	4.170.281:—	18	2	846.025:—	31	11	1.011.000:—	1.857.025:—

Vuosi	Jäsenmäärä	Jäsenmaksu- tulot mk	Kymin Oy:n kannatusmaksu mk	Korkotulot mk	Maksetut avustukset mk	Konttori- ym. kustannukset mk	Palkat mk	Lisäys mk	Vähennys mk
1947	3.700	4.749.864:30	2.370.032:95	224.468:75	8.447.026:—	77.739:—	346.900:—	—	1.684.729:—
1948	3.852	11.383.168:—	5.632.630:55	349.523:95	13.864.885:50	132.934:50	553.630:—	2.263.602:20	—
1949	4.007	12.341.771:50	6.162.673:50	527.933:—	15.104.945:—	232.523:50	584.522:—	2.682.578:—	—
1950	4.097	15.337.093:—	7.658.741:—	852.747:—	16.494.786:—	315.940:—	650.092:—	2.074.993:—	—
1951	4.238	22.176.685:—	11.088.287:—	1.643.362:—	27.232.398:—	303.744:—	970.925:—	1.722.453:—	—
1952	4.277	23.604.697:—	11.790.322:—	1.478.141:—	29.757.445:—	307.408:—	1.078.450:—	1.198.179:—	—
1953	4.112	24.064.220:—	12.020.274:—	1.537.094:—	36.194.136:—	334.076:—	1.014.000:—	—	1.765.863:—
1954	3.977	23.356.509:—	11.665.495:—	1.342.685:—	38.790.464:—	316.627:—	1.084.950:—	—	4.735.372:—
1955	4.172	28.667.036:—	14.318.434:—	1.335.515:—	38.075.878:—	324.599:—	1.364.215:—	3.247.720:—	—
1956	4.353	33.079.260:—	16.522.082:—	1.743.824:—	41.174.702:—	342.259:—	1.529.650:—	6.479.304:—	—
1957	4.254	36.583.890:—	18.273.925:—	2.455.722:—	50.716.450:—	460.340:—	1.606.600:—	2.555.590:—	—
1958	4.122	37.566.136:—	18.761.386:—	3.377.014:—	45.725.769:—	360.391:—	2.030.155:—	9.405.925:—	—

Vuosi	Sairausrahan keskiuus sairauspäivää kohti		Korvattujen sairauspäivien luku tautitapausta kohti		Korvattujen sairauspäivien luku jäsentä kohti		Korvattujen sairauspäivien luku, miehet	
	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa
1947	144:—	175:52	8,4	14,0	5,4	9,1	4,6	8,4
1948	238:—	299:14	7,4	14,0	5,2	8,4	4,2	7,7
1949	297:—	322:07	6,7	12,5	5,5	8,0	4,7	6,8
1950	336:—	379:85	6,5	12,8	4,9	7,3	4,2	6,2
1951	445:—	553:10	6,8	12,6	5,3	8,2	4,3	7,8
1952	504:—	591:87	13,0	12,4	7,4	8,2	6,8	7,6
1953	534:—	606:31	10,2	11,4	5,1	9,9	4,6	9,1
1954	551:—	617:44	12,3	12,3	5,0	10,5	4,6	9,8
1955	583:—	651:90	11,5	11,5	5,0	9,2	4,6	8,9
1956	625:—	710:51	12,6	11,5	4,8	8,6	4,4	8,2
1957		773:93		9,4		9,9		9,6
1958		818:81		11,1		8,6		8,4

Vuosi	Korvattujen sairauspäivien luku, naiset		Hautausavustusten keskimääräinen suuruus		Kuolemantapauksia keskim. 1.000 jäs. kohti		Sairaustapausten luku 1.000 jäs. kohti	
	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa
1947	6,7	12,0	6.400:—	8.200:—	9,6	8,6	629	608
1948	6,9	9,6	9.459:—	13.700:—	9,3	7,0	709	601
1949	6,9	11,4	11.398:—	15.847:—	9,2	6,5	829	641
1950	5,8	10,5	12.736:—	18.881:—	8,5	5,4	741	569
1951	6,2	9,8	18.490:—	28.225:—	7,3	7,1	734	653
1952	8,6	10,5	20.580:—	29.543:—	8,5	4,7	593	662
1953	5,7	11,8	20.487:—	30.805:—	7,0	6,8	491	867
1954	5,8	12,4	21.721:—	29.274:—	6,1	4,8	408	840
1955	5,9	10,3	23.191:—	35.038:—	6,6	3,8	443	799
1956	5,5	9,9	25.131:—	37.732:—	6,7	4,3	378	743
1957		11,2		39.433:—		2,1		1061
1958		9,6		42.301:—		4,8		774

KYMIN OSAKEYHTIÖN
TYÖLÄISTEN TYÖKYVYTTÖMYYS- JA PERHE-ELÄKEKASSA

Kassankokouksessa maaliskuun 18. p:nä 1958 valittiin kassan hallitukseen viilaaja Arvo Hokkanen, joka myös nimettiin hallituksen varapuheenjohtajaksi, silinterimies Aapo Mannari, betonityömiehet Aulis Mouhu ja Antti Mäkelä, kirvesmies Artturi Mäkinen, viilaaja Aarno Nora, työmies Uno Parviainen ja trukinkuljettaja Aimo Töyri Luoma. Kymin Oy nimesi sääntöjen 25 §:n mukaisesti hallituksen puheenjohtajaksi sosiaalipäällikkö Ake Launikarin ja jäseneksi varatuomari Aunis K. Kantosen.

Kertomusvuoden aikana on hallitus kokoonnut 12 kertaa käsitellen yhteensä 90 asiaa, joista 28 eläke-, 18 laina- ja 44 muita asioita. Niistä on pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 73 pykälää.

Kassankokouksia on ollut 1, vuosikous 18. 3. 58, missä hyväksyttiin hallituksen kertomus ja vahvistettiin v. 1957 tilinpäätös sekä päätettiin täyttää vuoden alijäämä mk 2.002.432:— siten, että käytetään käyttörahaston varat mk 140.279:— ja loppu mk 1.862.153:— otetaan varmuusrahastosta.

Tilintarkastajiksi kassankokous valitsi kauppalanjohtaja Jaakko Mikkosen ja piiriasiamies Paul Niemen, varalle sähköasentaja Juho Lanton ja myymälänhoitaja Eino Kivisen. Kymin Oy nimesi puolestaan tilintarkastajaksi revii-sori Ragnar Widen, varalle ekonomi Olof Westlundin.

Kassassa on vuoden aikana suoritettu numero- ja tilitarkkailuja.

Eläkekassan hoitajana on toiminut edelleen Jussi Verona, kassanhoitajana neiti Tyyne Salmi sekä toimistoapulaisina rouva Saima Metsälä ja neiti Anja Himanen.

Jäsenmäärä	Michiä	Naisia	Yht.
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 58 ..	262	139	401
Vuoden aikana hyväksytty ..	2	—	2
	264	139	403
Vuoden aikana eronnut	38	8	46
Jäsenmäärä 31. 12. 58	226	131	357

Jäsenmäärä jakaantuu perhe-eläke- ja lapsivakuutusten osalle seuraavasti:

	Perhe-eläke	Lapsi-eläke
Jäsenmäärä 1. 1. 58	101	13
Vuoden aikana hyväksytty	—	—
	101	13
Vuoden aikana eronnut	13	2
Jäsenmäärä 31. 12. 58	88	11

Eläkevastuu

	Työkyv. eläke		Perhe-eläke		
	Mieh.	Nais.	Lesk.	Laps.	Yht.
Eläkeläisten luku 1. 1. 58	22	58	123	37	240
Vuoden aikana myönnetty	2	1	2	3	8
	24	59	125	40	248
Vuoden aikana lakkautettu	5	4	7	6	22
Eläkeläisten luku 31.12.58	19	55	118	34	226

Eläkkeet ovat kertomusvuoden aikana pysyneet entisen suuruisina.

Lainojen kysyntä on ollut edelleenkin vilkasta. Omakotirakennustoimintaa varten myönnettiin 2:lle henkilölle mk 1.200.000:—. Muutamia anomuksia oli pakko hylätä puutteellisten vakuuksien tähden. Vuoden aikana ulosannettiin lainaa 9:lle henkilölle yhteensä mk 2.515.000:—. Velkakirjojen lukumäärä oli vuoden lopussa 106 määrältään 23.733.501:— sekä Kuusankosken Yhteiskoulun laina määrältään 5 milj. ja Avustuskassojen Yhdistyksen laina määrältään 100.000 markkaa. Lainoista kannettiin korkoa 6½ % paitsi Kuusankosken Yhteiskoulun lainasta 8½ % ajalta 1. 1.—30. 9. 58 ja siitä vuoden loppuun 7¾ %.

Tulostase vuodelta 1958

Tulot

Kymin Oy:n kantamat T-os. jäsenmaksut	295.284:—
Kymin Oy:n kantamat P-os. jäsenmaksut	245.821:—
Kymin Oy:n kannatusmaksu	501.768:—
Ulkop. jäsenten T-os. jäsenmaksut	17.574:—
Lainojen korot	2.133.583:—
Kymin Oy:llä olevan tilin korko	440.881:—
Vuoden 1958 alijäämä	246.101:—
	<u>mk 3.881.012:—</u>

Menot

Työkyvyttömyyseläkkeet	1.813.203:—
Perhe-eläkkeet	1.318.764:—
Konttori-, hallinto- ym. kustannukset	80.760:—
Palkat	637.640:—
Työnantajan osuus kansaneläke- ja lapsilisämaksuista	30.645:—
	<u>mk 3.881.012:—</u>

Omaisuuksien joulukuun 31. p:nä 1958

Varat

Rahaa	7.464:—	
Talletus Kymin Oy:llä	9.584.081:—	
Lainassa		
Kiinnitysvakuutusta vastaan 23.733.501:—		
Kuusankosken Yhteis-		
koulu	5.000.000:—	
Avustuskassojen Yhdistys,		
Helsinki	100.000:—	28.833.501:—
Kalustoa		1:—
Vuoden 1958 alijäämä	246.101:—	
	<u>mk 38.671.148:—</u>	

Velat

Vakuutusmaksurahasto	38.578.959:—	
Varmuusrahasto	92.189:—	
	<u>mk 38.671.148:—</u>	

Avustuskassalain toimeenpanosta annetun asetuksen 4 §:n määräysten mukaisesti on vakuutusmaksurahaston katteena olevat varat si-
joitettu lainoihin ja jäännös on talletuksena
Kymin Oy:llä.

Kulunut vuosi oli kuten kertomuksesta käy-
selville alijäämäinen. Sääntöjen 23 §:n mukai-
sesti vuoden alijäämä mk 246.101:— on peitet-
tävä varmuusrahaston varoilla. Kun sanotussa
rahastossa on varoja ainoastaan mk 92.189:—, ei
tämä riitä alijäämän peittämiseksi, vaan jää
vielä mk 153.912:— määräinen alijäämä, mikä
saman pykälän perusteella pitäisi periä niiltä,
jotka toimintavuoden aikana ovat olleet velvol-
lisia suorittamaan maksuja. Kun todennäköistä
on, että kassan vakuutusmaksurahaston kir-
jattu määrä ylittää vähintään 400.000 markalla
eläkkeiden aiheuttaman vastuun määrän, saa-
daan Sosiaaliministeriön suostumuksella siirtää
kuluva vuoden tileissä mk 153.912:— sano-
tusta rahastosta varmuusrahastoon, joten hal-
litus ehdottaa vuoden alijäämän täytettäväksi
siten, että käytetään varmuusrahaston varat mk
92.189:— sekä loppu mk 153.912:— täytetään
kuluva vuotena suoritettavan rahastosiirron
jälkeen sanotusta varmuusrahastosta.

Kuusankoskella helmikuun 11. päivänä 1959.

<i>Ake Launikari</i>	<i>Artturi Mäkinen</i>	<i>Uuno Parviainen</i>	<i>Antti Mäkelä</i>	<i>Aarno Nora</i>
<i>Aimo Töyrihuoma</i>	<i>Arvo Hokkanen</i>	<i>Aapo Mannari</i>	<i>Aunis K. Kantonen</i>	<i>Aulis Mouhu</i>

Tilintarkastuskertomus Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1958

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttö-
myys- ja Perhe-eläkekassan 18. päivänä maa-
liskuuta 1958 pitämässään kokouksessa valittua
allekirjoittaneet tarkastamaan mainitun kassan
tilejä ja hallintoa vuodelta 1958 olemme tämän
tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan
tilikirjat apukirjoineen sekä annettujen lainojen
velkakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä
seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjan-
pitolain sekä -asetusten ja kassan sääntöjen
määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui
edellisen vuoden tilinpäätökseen.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hy-
väksyttyihin tositteisiin ja olivat oikein kirja-
tut.

4) Käteiskassa mk 58.930:— vastasi tarkas-
tuspäivän kassatilin erotusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletuksen mää-

rä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön
antaman tiliotteen kanssa.

6) Annettujen lainojen velkakirjat olivat
kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat
määriltään tilinpäätökseen merkittyä summaa.

7) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on
tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

8) Kassan rahastot ovat lakiin perustuvien
laskelmien mukaisesti hoidetut ja vastaavat
näin ollen kassan vastuun määrää.

9) Hallituksen vuosikertomuksessa antamat
tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme
todenneet, että kassan hallintoa ja asioita on
hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten
sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme,
että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen
toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hy-
väksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille
tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin tili-
ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella 12. päivänä helmikuuta 1959.

J. Mikkonen

Ragnar Wide

Paul Niemi

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassa

Vuosi	Jäsenmäärä					Eläkeläisten lukumäärä					
						Työkyvyttömyyseläke			Perhe-eläke		Eläkeläisiä yhteensä
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	P-osasto	Lapsia	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Leskiä	Lapsia	
1947	996	369	1.365	560	47	52	73	125	144	57	326
1948	878	337	1.215	468	41	49	71	120	136	69	325
1949	775	299	1.074	392	42	48	65	113	144	60	317
1950	725	292	1.017	355	42	42	66	108	142	52	302
1951	549	264	813	251	32	36	71	107	136	54	297
1952	498	235	733	225	32	30	71	101	134	49	284
1953	452	215	667	202	27	30	68	98	131	56	285
1954	410	198	608	178	19	25	64	89	129	50	268
1955	363	172	535	147	19	24	60	84	129	44	257
1956	307	159	466	124	14	24	60	84	125	37	246
1957	262	139	401	101	13	22	58	80	123	37	240
1958	226	131	357	88	11	19	55	74	118	34	226

Vuosi	Jäsenmaksutulot			Korkotulot mk	Maksetut eläkkeet			Kulungit mk	Palkat mk	Lisäys mk	Vähennys mk
	T-osasto mk	P-osasto mk	Kymin Oy:n kann.-maksu mk		T-osasto mk	P-osasto mk	Yhteensä mk				
1947	658.845:70	851.596:50	1.658.136:—	1.255.340:50	1.628.172:—	1.110.022:50	2.738.194:50	44.384:50	345.900:—	792.226:70	—
1948	599.627:—	715.139:—	1.391.766:—	1.863.930:—	1.685.988:—	1.209.721:—	2.895.709:—	82.956:—	552.020:—	529.859:—	—
1949	1.244.542:—	1.492.000:—	3.097.382:—	2.032.285:—	1.607.200:—	1.173.564:50	2.780.746:50	128.713:—	542.215:—	309.516:50	—
1950	842.407:—	962.041:—	1.915.622:—	2.247.685:—	1.696.121:—	1.210.766:—	2.906.887:—	114.049:—	642.158:—	146.661:—	—
1951	713.264:—	791.305:—	1.599.017:—	3.018.081:—	1.812.596:—	1.316.068:—	3.128.664:—	124.853:—	698.475:—	119.840:—	—
1952	633.361:—	620.737:—	1.280.415:—	2.568.667:—	2.084.222:—	1.380.550:—	3.464.772:—	118.565:—	582.400:—	86.043:—	—
1953	551.491:—	576.806:—	1.084.725:—	2.673.891:—	2.022.833:—	1.459.585:—	3.482.418:—	111.605:—	676.900:—	68.649:—	—
1954	513.876:—	493.601:—	953.802:—	2.610.495:—	1.939.573:—	1.443.916:—	3.383.489:—	138.636:—	704.400:—	20.251:—	—
1955	461.394:—	431.470:—	826.023:—	2.657.301:—	1.962.683:—	1.408.591:—	3.371.274:—	95.737:—	489.700:—	19.477:—	—
1956	366.169:—	357.687:—	721.794:—	2.633.250:—	1.886.028:—	1.409.369:—	3.295.397:—	108.305:—	609.100:—	2.098:—	—
1957	346.308:—	278.394:—	570.059:—	2.711.674:—	2.014.966:—	1.325.926:—	3.340.892:—	2.102.735:—	628.940:—	—	2.002.432:—
1958	312.858:—	245.821:—	501.768:—	2.574.464:—	1.813.203:—	1.318.764:—	3.131.967:—	111.405:—	637.640:—	—	246.101:—